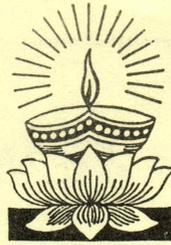

తెలుగు జ్యోతి

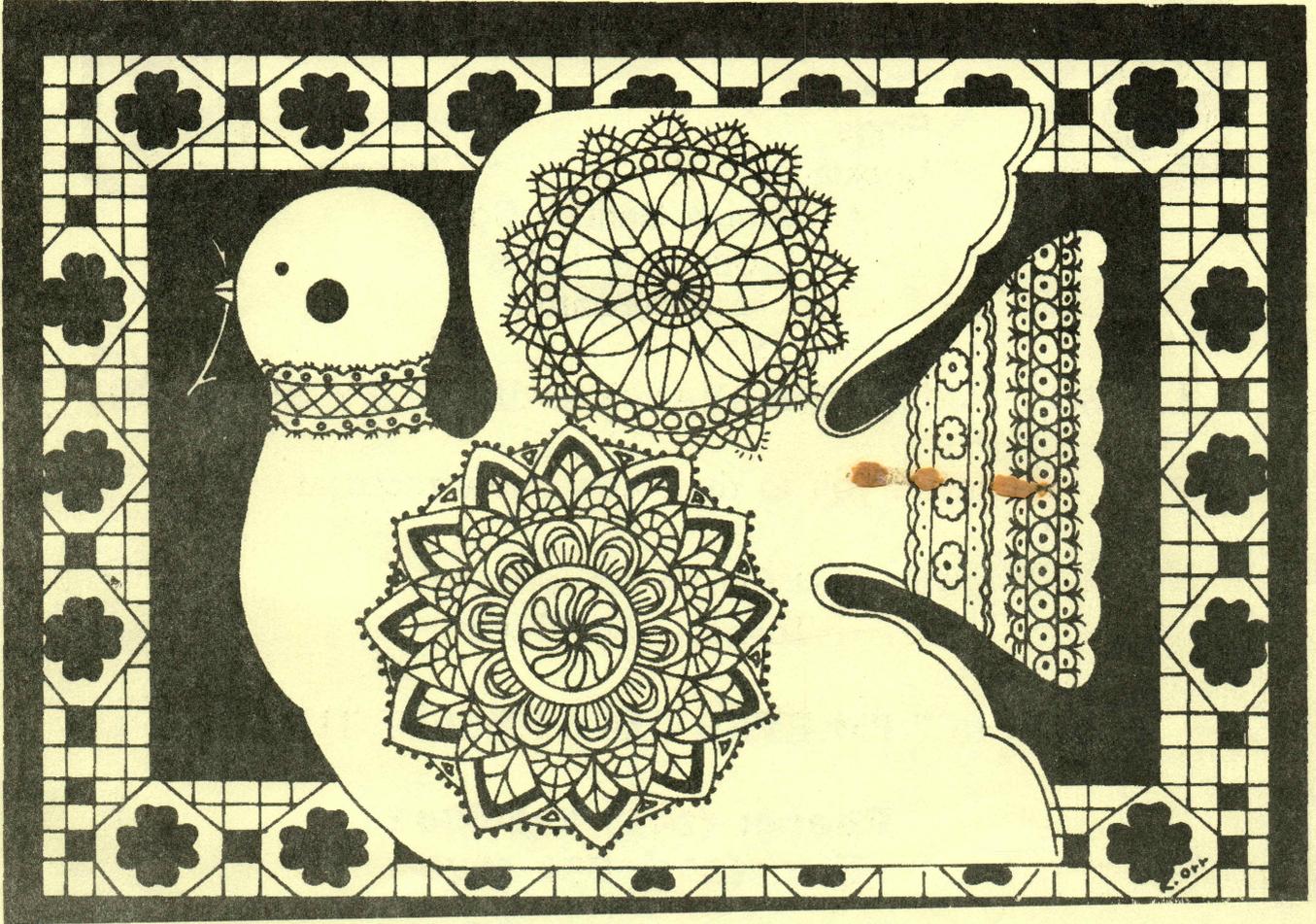
తెలుగు కళా సమితి వారి సారస్వత మాస పత్రిక

తెలుగు జ్యోతి

A Literary Magazine

from The Telugu Fine Arts Society, Inc.

పాఠకులకు క్రిస్మస్ శుభాకాంక్షలతో మరియు ఈ సెలవురోజులలో ఆనందం
నిండాలని ఆశిస్తూ..... తె.క.స.

BEST WISHES FOR CHRISTMAS AND HAPPY HOLIDAYS..... TFAS.

Non-Profit
Organization
Bulk Rate
U.S. Postage
PAID

Address Correction Requested

DECEMBER 1991

SWARNA JEWELERS

Dealers in

22 Kt/24 Kt Jewelry & Gold

- * Bangles
- * Chains
- * Rings
- * Necklaces
- * Coins
- * Bars
- * Kadas
- * Chains
- * Laxmi & Ganesh Coins
- * Corals & Jades
- * Silverware

* ALSO DIAMONDS & DIAMOND JEWELRY BY ORDER

invite you to their new show room at

284 Queen Anne Road
Teaneck, NJ 07666

11 AM to 7 PM EVERYDAY EXCEPT TUESDAY

Phone: (201) 836-8802

Fax: (201) 836-4640

Latest Designs

Excellent Workmanship

Reasonable Prices

Guaranteed Quality

Directions: From Route 80 East & NJ Turnpike North: Take exit 70 and follow 70B for Teaneck - Turn left at third light onto Queen Anne Road. From Route 4: Take exit for Queen Anne Road. From NY City: GW Bridge to Route 80 local and exit 70. Left on 1st light and left on third light onto Queen Anne Road.

We also specialize in Mail Order & Exhibition Sales
Krishna Rao & Jayabharahi Korapati

తేజా ! సాండ్విచ్
తినాల్సొస్తే ...

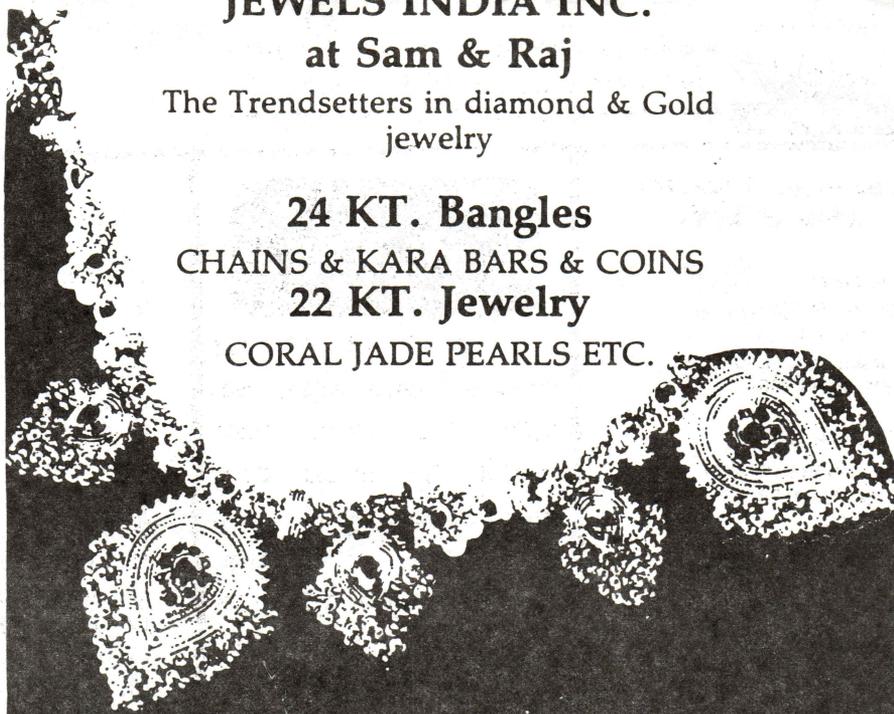
ఒరే నాన్నా !
ఇది నా ప్రపంచం కాదనిపిస్తుందిరా!
హఠాత్తుగా
బీటలు వారిన భూమిన్
వాస నీళ్ళు నిలిచిన వీధిన్
ఆకులు నమలాలని ఆశగా
రెండు కాళ్ళూ పట్టగోడ మీద వేసి
పైకి ఎగ బాకే మేకన్
ఊహించుకోబుద్ది వేస్తుంది !
చెదిరిన జాబ్టున్
మాసిన చీర కట్టున్
తలుపు తియ్యగానే సోది వెళ్ళబోసుకునే
బామ్మగారి పలకరింపున్
వెతుక్కోవాలనిస్తుంది !
పదిమందిలో కూర్చుని
ప్రపంచ రాజకీయాలు
మాట్లాడుతూ ఉంటానా
పప్పువారుకి
అమ్మ వెట్టే ఇంగువ పోపు వాసన
గుప్పమంటూ గుర్తొచ్చి ఊరిస్తుంది !
నిజం చెప్పాల్సిందే మరి
సెంటు వాసనలకి తలతిరిగి
ముక్కు చెమటకంపు కోసం
తహతహలాడుతుంది !
ఏం చెప్పమంటావురా కుచ్చా !
ఏ మూల కూర్చున్నా
ఏ ధ్యాసలో మునిగున్నా
బొక్కినోటితో సహా
అద్దం ముందు నిలబడ్డ
నీ చిరంజీవి పోజే కనిపిస్తుంది !
బుచ్చిరెడ్డి కబుర్లూ
ఎల్లమ్మ నవ్వులూ
పీల్డ్ కాట్టులో పిప్పర్ మెంట్ బిళ్ళలూ
సరిగ్గా ఇవన్నీ
మంచి నీళ్ళు తాగబోతుంటే
గొంతుక్కడ్డొస్తాయ్!
అది సరేగానీ
అన్నగాడి చైనా ముక్కు
కాస్తైనా పొడుగయ్యిందా?
సద్దుడు తల్లి ఇకనైనా
పుస్తకంలో తల దూర్చిందా?
ఇంజనీరు లతక్క
పళ్ళు తోముకోవడానికి
మిషనేదైనా కనిపెట్టిందా ?

3

WE ARE #1 AND THE OLDEST GOLD DEALER IN TOWN

JEWELS INDIA INC.
at Sam & Raj
The Trendsetters in diamond & Gold jewelry

24 KT. Bangles
CHAINS & KARA BARS & COINS
22 KT. Jewelry
CORAL JADE PEARLS ETC.

Gold \$20.00 oz over the London Closing Rates
All merchandise sold will even be guaranteed & approved in India by
Jewels de paragon Bangalore - 560 001

In case of any problem, just tell us and we will make good
your loss even after you return from India.
We trust and respect your word why go somewhere else?
DO NOT SETTLE FOR LESS—BUT THE BEST

37-08 74th Street, Jackson Heights, NY 11372

While You Are in India Visit:
JEWELS DE PARAGON
Diamond Merchants, Jewelers & Manufacturers
Ranthnam's Complex, 10/5 Kasturba Road
(Opp. Mahatma Gandhi Park) Bangalore-560 001
TEL: 577024 - 579636
JEWELRY PIONEERS IN U.S.A. & INDIA

MAIL ORDERS
ACCEPTED
Closed Tuesdays

GOLD LINES
(718) 507-1222
(718) 507-1523

అదేమిటోరా అబ్బీ!
కాలం పరిగెట్టేస్తోంది
ఎంతపని ఎంతపని
చెయ్యలేక చెయ్యనొప్పి
ఆలోచనలాగవు ఆకలి ఆగదు
సాండ్విచ్ తినాల్సొస్తే
సాంబారు కావాలనిస్తుంది
నీ కేకులిక్కడ పుష్కలం ! క్రోజాన్లు కూడా
నా సంగతి ఏం చెప్పనూ ?
'పీచా' తో పిచ్చెక్కింది
మామిడిపండు కోసమైనా
మళ్ళీ పరుగెత్తు కొచ్చెయ్యనూ! - జయప్రభ

ఆడువారి పాలిటిక్స్
లేటు భర్తల బానర్
గ్రేటు తండ్రుల జండావో
లేక ధరను
కానరారు సుమా
స్త్రీలు పాలిటిక్సునందు!
-ఇందిర
Suffern, NY
(After hearing the
news of Rajiv Gandhi's
Assassination)

తెలుగు జ్యోతి

*****
 సంపుటి: 8 డిసెంబరు 1991 సంచిక: 12
 *****

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.

(A TAX EXEMPT AND NOT FOR PROFIT CORPORATION)
 P. O. Box 11104, New Brunswick, NJ 08906.

తెలుగు కళాసమితి

Board of Trustees 1990 & 1991

President

Dr. M. P. Bhavaraju
 1061 Vail Road
 Parsippany, NJ 07054
 (201) 334-4586

Vice President

Mr. Mahesh Saladi
 (718) 728-4928

Secretary

Dr. K. V. Rao
 47-07, Burling St
 Flushing, NY 11355
 (718) 886-4647

Treasurer

Mr. Krishna S. Vemuri
 (908) 249-8468

Committees

Annual Events & Youth Activities

Ms. Kalpana Chamarthi
 (201) 473-0798

Membership Services

Mr. Venkata N. Meka
 (201) 947-0910

Special Programs

Dr. M. D. N. Rao
 (812) 378-4927

Philanthropic Projects

Mr. Munagala V. Ramana
 (908) 888-9548

Community Affairs

Mr. Satya N. Jasti
 (718) 672-1024

Editor, Telugu Jyothi

Dr. Kidambi Raghunath
 1 Woodlake Drive
 Piscataway, NJ 08854
 (908) 463-0876

We acknowledge with thanks
 Mr. Thotakura Raghunath, Editor
 and the Management of
 Andhra Jyothi Weekly and
 Mr. K.V. Govinda Rao, Editor
 of Wisdom Magazine for
 permitting us to publish
 articles from their magazines.
 -TFAS & TJ Committees.

మా మాట

జూలై 1993 లో మన ప్రాంతంలో తానా తరపున జరుగబోవు ప్రపంచ తెలుగు సమావేశానికి పెద్ద యెత్తున సన్నాహాలు జరుగుతున్నాయి. మన సభ్యులు ఎంతో మంది ముఖ్య ఉప సంఘాల చైర్ పర్సన్స్ గా వుంటున్నారు. మీ అందరూ కూడా పాల్గొనగలరని ఆశిస్తున్నాము.

1990 -1991 లో తె.క.స. ఎన్నో కార్యక్రమములను నిర్వహించినది. 20,21 పేజీలలో మన అధ్యక్షులు వాటిని వివరించారు. మీ అందరి సహాయము లేకుండా ఈ పనులు అయ్యేవి కావు. ఇలాగే మున్ముందు కూడా ఎక్కువ సంఖ్యలో పాల్గొని కార్యక్రమములను జయప్రదం గావించగలరని కొరుతున్నాము.

కొత్త స్క్రిప్టు వచ్చిన తరువాత మన జ్యోతి రూపురేఖలు మారిపోయాయని కొందరి అభిప్రాయం. కొంత అలవాటయ్యేంతవరకు రచనలను కంప్యూటరు మీదకు ఎక్కించడానికి ఎక్కువ సమయం పడుతున్నది. ఈ పని చేయుటకు వాలంటీర్లు కావాలి. వీలయినయెడల నన్ను సంప్రదించండి.

ఇప్పటికింటే మరి.

-కిడాంబి రఘునాథ్

విషయ సూచిక

1. తేజా!సాండ్ విచ్ తినాల్సొస్తే .. గేయం..జయప్రభ	3
2. ఆడువారి పాలిటిక్స్.. గేయం..ఇందిర	3
3. మామాట	4
4. సంక్రాంతి	5
5. ఉత్తరాలు	6
6. గళ్ళ నుడికట్టు.....బి.సరోజినీ దేవి	8
7. 20 Questions .. K.V.Rao	9
8. Question of the Month..K.V.Rao	9
9. వుజ్జోగం.....కథ.....సంఘమిత్ర	10,11
10. మేనక-కోరిక.. గేయం..మాధవయ్య	11
11. హరిప్రియ..కథ..సత్యవాడ సోదరీమణులు	13,15
12. అనమర్తని జీవయాత్ర..కథ..ఓప్పిలి అప్పన్	14,15
13. కలహం..కథ..బి.యస్. రాములు	14
14. ఇదోరకం..కథ..రేగడి నాగభూషణరావు	15
15. ఆరుద్ర..వ్యాసం..పార్వతి	17
16. సైన్ నియర్ టేబిల్..కథ..ప్రియ నోరి	18
17. మీమాంస.. గేయం.. హర్ష	18
18. మన రత్నాలు	19
19. From the President	20,21
20. Matrimonials	23
21. కథేమైంది..కథ..సీయస్సీ మురళి	24,25,26
22. పిల్లల కోసం..కథ..విజయశ్రీ	27,28,29
23. అన్వేషణ..కథ..షేక్ మహమ్మద్ రఫీ	31,32,33
24. వైద్యుడు - వెంకటేశ్వరుడు.. గేయం..పిప్పళ్ళ	33
25. మహా రుద్రాభిషేకం..కథ	34
26. నా వెనక ఎవరో..కథ..సత్యం శంకరమంచి	35
27. Answer to 20 Questions	36

EDITORIAL COMMITTEE: Dr. Kidambi Raghunath, Dr. Murthy P. Bhavaraju, Mr. Rama K. Chalikonda, Dr. K.V. R. Chary, Mr. Venkaiah Dama, Dr. Ben Gupta, Dr. Rama K. Jonnada, Ms. Indira Kolli, Dr. K. V. Rao, Mr. Srinivasa Rao, Dr. P. Venugopala Rao, Mr. Mahesh Saladi, Mr. Laxminarayana Tangirala.

ADVERTISEMENT DONATIONS:

Inside Full Page: \$300, Half Page: \$175, Quarter Page: \$100 per year. For cover ads please call the editor. Our year starts in January and we usually prorate the ads thru December.

*****

The articles published and the views expressed are those of the authors only and not necessarily reflect the opinions of either the editors or The Telugu Fine Arts Society.

TELUGU CULTURAL CENTER
(A Tax-Exempt and Non-Profit Organization)
PRESENTS

SANKRANTI సంక్రాంతి

On Saturday, January 11, 1992

5:00 - 6:00 A.M. Registration & Coffee
6:00 - 8:00 P.M. Cultural Show
8:00 - 9:30 P.M. Dinner

At Sampson G. Smith Intermediate School
1649 Amwell Road, Somerset, New Jersey

Some Program Highlights

MINI CONCERT

Vocal : ADIPUDI Youngsters
Violin : Mrs. Vijayalakshmi Voleti
Mrudangam : Mr. Ramesh Ramachandran

COMEDY DRAMA BY ADULTS

రాజులు మారాలి

And Many More ...

For Details/RSVP

Syamala Devi Dasika (908) 247-4688
Manu Das Tadepalli (908) 463-8832

Please Support Our Young Artists
--- THANK YOU ---

**FIND OUT WHAT YOU SHOULD KNOW
ABOUT MONEY MANAGERS.
INCLUDING WHETHER YOU NEED ONE.**

Investment decisions have become more complex and more people are looking to improve the return on their investments by seeking the expertise of professional money managers.

But how do you know if you need one? How do you choose the right one? And then how do you monitor their performance?

These questions and many more are answered in Shearson Lehman Brothers' special report on professional portfolio management.

Since 1973, our Consulting Services Division has advised thousands of investors. And referred over \$50 billion of their assets to professional portfolio managers.

So if you have a portfolio of \$50,000 to \$50 million, call for our valuable new report.

**SHEARSON
LEHMAN
BROTHERS**

CALL: 1-800-457-5646
FOR OUR SPECIAL REPORT ON MONEY MANAGERS

6

UNDER NEW MANAGEMENT

UDUPI

AUTHENTIC INDIAN VEGETARIAN CUISINE
Only Full Service South Indian Restaurant in New Jersey

1380 Oak Tree Road
Iselin / Edison, N.J. 08830 (Next to Green Farms)

(908) 283-0303

Dosai Night

(Every Wednesday) 5:00 p.m. to 10:00 p.m.

All You Can Eat !

- Full Service Menu
- Lunch Buffet **THALI**
- Weekend Brunch
- Party Room
- Catering Service
- 15 Minutes Express
Takeout Service

- Iddly
- Vada
- Dosai
- Uthappam
- Sambhar
- Coconut Chutney

**Prepared
the way
you like
it !**

**WE TRY HARDER
TO PLEASE YOU**

For Only

\$ 9 95

Not valid with other coupon offer

In this forum, Telugu Jyothi publishes 20 interesting questions and provides answers elsewhere in this issue, on one interesting subject. Last month, we published questions and answers on DOG-PART 1. This month we will continue on the same subject to complete the series.

Here are the questions on DOGS - PART 11.

1. Which groups of dogs are known to be brave and courageous?
2. How did the breed Doberman get their name?
3. How did the breed Chihuahua get their name?
4. Where do Labradors come from?
5. How did the name cocker spaniel come into existence?
6. Are dogs eaten?
7. Which breed of dogs are used as guide dogs?
8. When did the first guide dog come into existence?
9. Are there any 'guide dogs for deaf'?
10. Can dogs hear better than humans and other mammals?
11. Can dogs smell better than humans and other mammals?
12. Does/Did any Royal family patronise any particular dog breed?
13. What is the name of the dog astronaut?
14. Are there any wills which specified dogs as the heirs?
15. Do dogs kill rats?
16. Can dogs be used to track thieves?
17. Which dog funeral had largest human attendance?
18. "Dog sledge". How much weight can they pull?
19. Was there ever a "contract" on a dog?
20. Do dogs ever get laryngitis, after barking for hours together?

Answers on page no..... 36

K. V. Rao

TELUGU JYOTHI'S QUESTION OF THE MONTH

Q : Amongst all fruits available in U.S.A., Which has the highest fat content?

Answer in next issue

SKYLINE

INTERNATIONAL TRAVEL CORPORATION

307 East 44th Street, Suite 514

New York, NY 10017

**ALL DOMESTIC & INTERNATIONAL TRAVEL
PROMPT & EXCELLENT SERVICE
COMPETITIVE AIR TRAVEL FARES**

For More Information Please Call:

Mr. Vivian
Chairman

Tel: (212) 573-9016
(212) 370-9392
Tlx: (ITT) 4941370

Member of IATA

“వీడేనా అప్పలాజు” దొరగారు

స్టాలు మీదున్న కుడికాలు తీసి, ఆ స్టానే ఎడమ కాలు పెడుతూ సూరమ్మను అడిగారు.

సూరమ్మ అవునన్నట్లు తలవూపింది. రామయ్య స్టాలు మీదున్న దొరగారి ఎడమ కాలిని అందుకుని, నూనె పట్టింది ‘మాసాజ్’ చేస్తున్నాడు.

సూరమ్మ పక్కనే ఒదిగి నిల్చున్న అప్పలాజు రామయ్య చేతికి పట్టు దొరక్కూడా తప్పించు కుంట్లున్న దొరగారి ఎడమ కాలి పక్కల్ని చూస్తూ నిల్చున్నాడు.

“ఏం చదివాడు?” దొరగారు అప్పలాజుని చూస్తూ సూరమ్మను ప్రశ్నించారు.

వజ్రాగ్రం

“పదునబ్బవేడు దొర! ఏడు వదిలి మాని పేడు. యాదయ్య పోయిన కాట్టించి శానా యిబ్బందిగుంది. పెబుపులు దయనూపాలి” —

“వీకు తెల్లకే మారమ్మా, అయ్య పుజ్జాగం యాడకిప్పించనావికి దొరగారు శానా కట్టబడ్డారు,” రామయ్య సుధ్యలో అందుకున్నాడు.

సూరమ్మ దొరగార్ని కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా చూస్తూ నిల్చింది.

దొరగారు ‘నెవమెవ్వక ఉపకారము చేయు వేర్యరిలా’ చివ్వుగా నవ్వారు.

“పర్లే! రేపట్టుండి పన్నో జేరు. ఇంట్లో అమ్మ గారికి సాయంగా వుండాలి. ఏ పని వెస్తే ఆ పని చేస్తుండాలి” — అప్పలాజుని చూస్తూ దొరగారు నవ్వారు.

సూరమ్మ వెంబరపడిపోయింది. అప్పలాజు కూడా సంతోషించాడు. గన్నవ్వమెంట్లుజ్జోగ వంటి వెంకీ బోట్ల కీతం, చంపులు వుంటై. జబ్బు పేల్లే మందూ, మాకూ కరుసు లాల్లె యిచ్చుకుంటు” అప్పలాజుకు మేస్త్రీ గురవయ్య చెప్పింది జ్ఞానకం వచ్చింది.

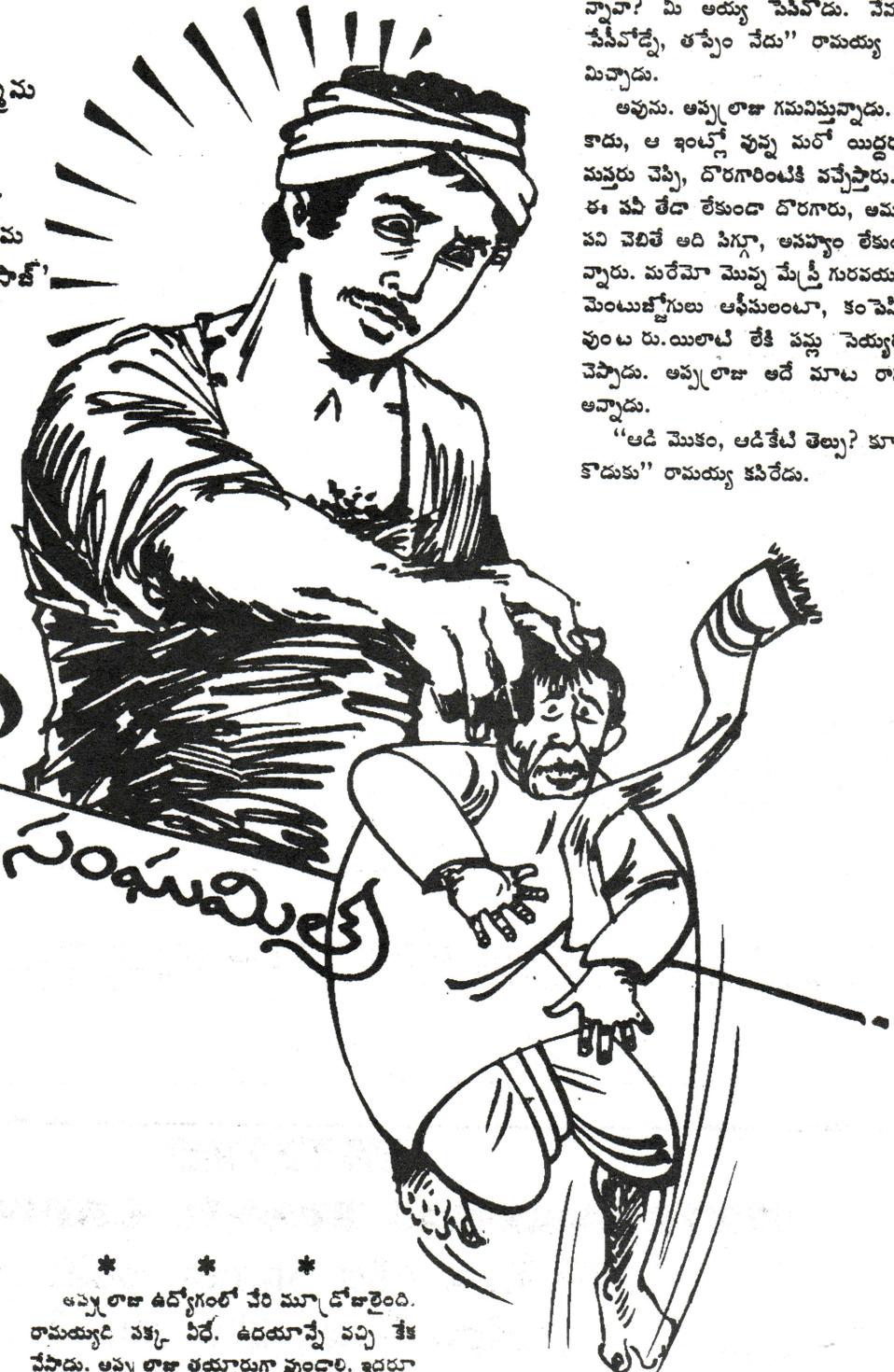
సూరమ్మ దొరగారి వద్ద కంపు తీసుకుంది. అప్పలాజు వెళ్ళా, దొరగారికి చేతులు జోడించి యండం పెట్టాడు.

“యిదిగో రోరే, అప్పలాజూ” రామయ్య కేక వేశాడు.

“అగ్రు కాగతం వాగ్గీసేవు. యిది ఏ కాడే వుంచుకోవాలి. శానా బుద్రం సుమీ” — రామయ్య అప్పలాజు చేతికి కవరబందించాడు.

సూరమ్మ అప్పలాజు చేతుల్లోంచి ఆ కవరు తీసుకుని, జాగ్రత్తగా మడిచి, కొంగులో కట్టి బాడ్లా దోస్తుకుంది.

సంఘమిత్ర

* * *
అప్పలాజు ఉద్యోగంలో చేరి మూడోజాలైంది. రామయ్యకి పక్కా విధే. ఉదయాన్నే వచ్చి కేక వేస్తాడు. అప్పలాజు తయారుగా వుండాలి. ఇద్దరూ కలిసి ముందు ఆఫీసుకు పోవాలి. అక్కడ మస్తారు చేస్తాలి. తరువాత రామయ్యతోపాటు దొరగారి దింటికి రావాలి. అప్పలాజు దొరగారు చెప్పినట్లు అమ్మగారికి సాయంగా వుంటున్నాడు. దొరగారి పిల్లలకు స్నానం చేయించడం, బట్టలు తొడగడం, స్కూలు వరకు దిగబెట్టడం, కూరగాయలు తీసుకు రావడం, వగైరా పనులు చేయవలసి వుంటుంది. అంతవరకూ అప్పలాజుకు బాగానే వుంది. చంటి పిల్ల — దొరగారి ఆఖరి అమ్మాయి ఏడిస్తే ఎత్తుకుని తిప్పడం, అది ఆకుభం చేసిన బట్టల్ని ఉతకడం వంటి పనుల్ని మూతం ఎలా చేయాలో అర్థం కావడంలేదు. అప్పలాజు రామయ్యను అదే ప్రశ్నించాడు.

“వర్సరి, వంటిపిల్ల దొడ్డి గుడ్డలు తకలేవంటున్నావా? మీ అయ్య పేసీవోడు. నేను కూడా పేసీవోడ్డే, తప్పేం నేను” రామయ్య సమాధాన మిచ్చాడు.

అవును. అప్పలాజు గమనిస్తున్నాడు. రామయ్య కాదు, ఆ ఇంట్లో వున్న మరో యిద్దరు కూడా మస్తారు చెప్పి, దొరగారింటికి వచ్చేస్తారు. ఆ పని, ఈ పని తేడా లేకుండా దొరగారు, అమ్మగారు ఏ పని వెదితే అది పిగ్గా, అసహ్యం లేకుండా చేస్తున్నారు. మరేమో మొన్న మేస్త్రీ గురవయ్య “గవర్న మెంటుజ్జోగులు ఆఫీసులంటూ, కంపెనీ లంటూ వుంటారు. యిలాటి లేకే పన్ను సెయ్యరు” అని చెప్పాడు. అప్పలాజు అదే మాట రామయ్యతో అన్నాడు.

“అడి మొకం, అడికేటి తెల్పు? కూలిముండా కొడుకు” రామయ్య కపిరేడు.

అప్పలాజుకు రామయ్య సమాధానం రుచించలేదు. ‘అయితే ఈ గవర్నమెంటుజ్జోగంలో పెద్దా ఫీచర్ల యిల్లకాడ పన్ను సెయ్యాలిందేవన్నమాట’ — అప్పలాజు అనుకున్నాడు. ‘అంతే, అంతే!’ అప్పలాజుకు సూరమ్మ కనిపించింది.

మరైతే మేస్త్రీ చెప్పిందంతా అబద్ధమేనా?

* * *
మూడో రోజు సాయంత్రం —
అప్పలాజు యింటికిచ్చిందే తడవుగా, వంటి మీది గుడ్డల్ని గబగబ విప్పి ఉతకడం ప్రారంభించాడు.

“రోజూ ఈ ఉతుకునేటా, మీ అయ్య పేసీ వోడు కాదా పుజ్జాగం? శవారం గుడ్డలు కడై మర్చి

శవోరం వచ్చిడాకా అయ్యే!" సూరమ్మకు కొడుకు ధోరణి వచ్చలేదు.

"ఏం సెయ్యమంటావే. ఆ గుంటది రోజూ గుడ్లల్ని కరాబు పేత్రోంది. పెంక దింపితే ఏడుపు. ఆలయ్య వాగే సవారి బాగా మరిగింది. గుంటదేడిస్తే సాలు, ఆ యమ్మగోరికి కోవం " అప్పలాజు విసు క్కున్నాడు.

మేస్త్రీ గురవయ్యచ్చాడు "అప్పలాజా! ఏటి సేత్రనాపురా" అంటూ.

"రా మేస్త్రన్నా. సూడిడి సోదైం. పంటగుంటని పెంకనేసుకోవడం ఏతో రోజంతా రాల్లు మొయిడం కన్న కట్టవెనట్టు సెప్పుండు" సూరమ్మ మేస్త్రీ గురవయ్యతో ఫిర్యాదు చేసింది.

"నాలోజనాగు, సూత్తుండు. అడే సదురు కుంటుడు" మేస్త్రీ నవ్వుతూ, అప్పలాజు తల్లికి ధైర్యం చెప్పాడు.

మేస్త్రీ గురవయ్య కాసేపు ఆ మాటా, ఈ మాటా చెప్పాడు. అప్పలరాజుకు మేస్త్రీ చెప్పున్నదేం వినిపించడం లేదు. పుండుండి సుధ్యలో అందు కున్నాడు.

"గవున్నమెంట్లోన్నవే, ఆశ్చెవరో నీ కెరికా?"

సందర్భం లేకుండా అప్పలాజు వేసిన ప్రశ్నకు మేస్త్రీ వాక్యవాహం ఆగింది.

"ఎప్పులా?" మేస్త్రీ అడిగాడు.

"అడే మీ పూరాచ్చినారని సెప్పేవు"

"అ! అ!" మేస్త్రీ జ్ఞాపకం తెచ్చుకున్నాడు.

"నాకు మాతరం ఏటెరికిరా! ఆ యేళ గవున్న మెంటు ఆఫీవర్ల మంజెప్పి మా పూరాచ్చి, యడవరైవా 'కంబారితనం' సేస్త్రండా అనడిగి నా!రా. మాం ఒక పదిమంది ముంటం. పేర్లడిగి, మా కామండుల్లో ఏటో సెప్పారు. కాయితాలు రాయించినారు. తర్యోత మాకాల్లో ఏనాటి చంబందం లేదనీ, గవున్నమెంటు ఆ!డు పెకారం మేం యిడుదరైపోనామని సెప్పారు. అంతేనా- నానీ పూరు పారొచ్చి తాపీ పని వేర్చినాను" మేస్త్రీ చెప్పాడు. మేస్త్రీ యిదివరలో ఈ కథ అప్పలాజుకు చాలా మార్లు చెప్పాడు.

అప్పలాజు నవ్వాడు. "నీ! సువ్యోత్తి కూలి ముండాకొడుకుని. నీకేటి తెల్లు" అన్నాడు.

* * *
మర్నాడుదయం మేస్త్రీ పనికి పోవడానికి తయారై తాపీ, గజం బద్ద అందుకుని ముంజారు దాలుతున్నాడు.

"గురవయ్య మావా!" అప్పలాజు పిల్పాడు, బయటు నిల్పాడు.

మేస్త్రీ అప్పలాజును చూశాడు. భుజాన చిన్న పలుగుంది. రానికో చిన్న మూట వ్రేలాడుతోంది.

విబ్రరంగా నవ్వుతున్నాడు.

అప్పలాజు మీద మేస్త్రీకి రాతి నుండి బాగా కోసంగా వుంది. "కూలి ముండాకొడుకనీ తిట్ట, నీకేటి తెల్లు" అన్నందుకు.

అప్పలాజు నవ్వుతూనే అన్నాడు. "గవున్న

మెంటుజ్జోగం మానీసేను. గవున్నమెంటిచ్చిన జీతం డబ్బుల్ని దొరగారింటికాడ అడ్డవైస సాకిరి సెయ్యడం నా సేతకారు."

మేస్త్రీ ఏం మాట్లాడలేదు. అతడికి అప్పలాజు సంగతి తెలుసు. అయితే, మేస్త్రీకి ఒక విషయం అర్థం కాలేదు. 'జీరూరూ తిరిగి కంబారోల్ని కామండుల కాద్దిండి యిడుదల సేయిత్తువు గవున్న మెంట్లోళ్లు శానా శానా మంవోల్లే. మరైతే యీ దొరల్పంగతేటి? కామండుల కన్నా యీల్లు యేడాకు లెక్కువే పదివివట్టున్నారు. గవున్నమెంట్లోళ్ల కీల్ల చంగతి తెల్లా? అప్పలాజు లాంటి పుజ్జోగుల్నేత దొర్లు అడ్డవైస సాకిరి సేయించుకోడవేటి?'

అప్పలాజుకు మేస్త్రీ ఆలోచనలు అర్థ మయ్యాయి. "అదంతేలే మావా! మనం సేతేనే కద, ఆల్లు సేయించుకుంటు" అన్నాడు.

మేనక- కోరిక
విశ్వామిత్ర: మేనకా ఏమి నీ కోరిక?
మేనక: స్వామి...మీ అందమైన
గడ్డాన్ని నాకు బహూకరిస్తే మన
ప్రేమకు గుర్తుగా నా జడకు నవ
రంగా వుంచుకుంటాను.
డా. వేసారపు మాధవయ్య

Ram Kolluri CFP

A fee based portfolio manager, offers:

- Objective investment advise
- Low-risk portfolios & competitive returns
- A strong & successful track record
- Suitable for pension plans & personal portfolios
- Free initial consultation & portfolio review

1-800-637-9955

Individual Asset Planning Corporation
Registered Investment Advisors
234 Nassau Street
Princeton, NJ 08542

T. RAPOOR, M.D.

Diplomate American Board of Pediatrics

PEDIATRICS & ADOLESCENT MEDICINE

(201) 238-6982

By Appointment

Parlin Center

777 Washington Rd.
Parlin, NJ 08859

TINT OF GOLD, CO.

Woodbridge, New Jersey

(From the family of
Mangalagiri Seetharamaiah
Jewelers
Visakhapatnam, A.P. India)

Offering

CORAL BEADS
CORAL ROSES
JADE LEAVES

Wholesale & Retail Enquiries Welcome
Mail Orders Accepted
Will beat ANY PRICE

Please call
(908) 855-0813
Evenings & Weekends

Independent Travel Services

We Handle:

Itinerary Planning

Airline, Hotel, and Cruise Reservations

Special Package Tours, Group and Charter Reservations

International and Domestic Tours

Rail Travel, Corporate Travel, Car Rentals

Airport- Hotel Transportation

Visas and Passports

And Club Med

We Determine The Best Rates According to Client Needs

Personal and Professional Travel Planning

Fully Computerized

We Also Provide Cruise Videos

All Major Charge Cards Accepted

Phone (215) 670-2668

1111 Independence Ct.

West Lawn, PA 19609

Prabha V. Maruvada

Travel Consultant

MOVIE TIME

42-92 Main ST., FLUSHING, N.Y. 11355

718 539 2214

ORIGINAL

TELUGU MOVIES

WE DO CONVERSION:

PAL ↔ NTSC

WITHOUT COLOR DROP

WE CARRY

**TAMIL, MALAYALAM & KANNADA
ALSO**

WE SHIP BY U.P.S.

హరిప్రియ తను చెప్పబోయే హరికథలోని రసవత్తరమైన సన్నివేశాలు మనోసారి సాధన చేసుకుంటోంది. గొంతులోని మాధుర్యం శృతి చెడకుండా భావయుక్తంగా వచక గలగాలి. అభినయం కూడా జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి.

ఏమిటో? తను సరిగా చెప్పగలిగితే పేరువస్తుంది. జీవనోపాధికి ఓ అవకాశం ఏర్పడుతుంది. తను మొదటిసారి సరిగా చెప్పలేకపోతే.. ఆ పైన ఊహించలేకపోయింది.

తను చేపట్టిన కళ కనీసం తనకు కుటుంబ పోషణకై నా ఉపయోగకరాలి. ఓ గంట తర్వాత గది నుంచి బయటకు వచ్చిన హరిప్రియ. "అమ్మా! దైము కావసోంది. ఇక నే వెళ్ళాలి" అంది. "ఒక్క దానివే వెళతావా? వచ్చేటప్పుడు ఎంత రాతి బాతువో?" "మరేం చెయ్యనమ్మా? తమ్ముళ్ళిద్దరూ తీకలేదన్నారు. చెల్లాయిలు కూడా రావటానికి అవదనన్నారు. అయినా ఇప్పుడు నాకేం భయం?" హరిప్రియ తయారై బయలుదేరింది. అలా ఆడపిల్ల ఒంటరిగా హరికథ చెప్పడం కోసం వెతుకుంటే అన్నపూర్ణమ్మ మనస్సు ఏదోలా అయిపోయింది. ఏమిటో? తనకు భగవంతుడు ఇలాటి స్థితి ఎందుకు కలిగించాడో? ఆవిడ కళ్ళల్లో కన్నీటిబొట్లు నిలిచాయి. పోనీ తనే కూతురికి తోడుగా వెళ్ళిఉండవలసిందేమో! కానీ ఎలా? నిట్టూర్పుతూ రోపకీ వెళ్ళిపోయింది.

తంబూళాశృతి. ఆ శృతిలో నెమ్మదిగా లీనమవుతోంది. వయొరే. మృదంగం శృతి స్వరకున్నది. హరిప్రియ గొంతు నవలంకుతుంది. వినడంకోసం వచ్చిన ప్రేక్షకులకు, భగవంతునికి ఒక్కసారి సమస్కరించింది. "మీరిక ప్రారంభించవచ్చు" ఓ కంఠం నెమ్మదిగా వలికింది. తనకు దూరమైపోయిన తండ్రికి మనస్సులోనే నమస్కరించుకొని కథాప్రారంభం చేసింది. హరిప్రియమాదుర్భుధిరకమైన కంఠస్వరం, పడుతున్న తీయడం... సంగీత ప్రావీణ్యతరసభరితమైనట్లు కనిపిస్తున్నట్లు అనిపించింది. అరక్షణలూ గడిచిపోయింది. పూర్ణయ్యాక అందరూ హరిప్రియ ఎంతగానో అభినందించారు. "ఇంత చక్కని కథాకాలక్షేపం ఎక్కడా వినలేదు.... పదున్నూరో ఏ మంత పెద్దది కాకపోయినా ఎంత చక్కగా చెప్పింది.. ఏమిగాత్రమాదుర్భుధి! ఈ అమ్మాయికి చుంచి భవిష్యత్తుంది...." ఇలాంటి మాటలు జనంచుర్యం నుంచి హరిప్రియకు కర్ణపేయంగా విన వస్తున్నాయి. ఎంతో సంతోషంగా అన్నింటింది ఆమెకు. కాసేపటి తర్వాత కథాకాలక్షేపాన్ని ఏర్పాటుచేసిన పెద్దల దగ్గర పారి తోపికం అందుకొని ఇంటికి బయలుదేరింది ఆదోలో. ఇల్లు చేరుకునేసరికి అర్ధరాత్రి దాటిపోయింది. అన్నపూర్ణమ్మ మాత్రం కూతురి కోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చుంది. హరిప్రియ రాగానే "అమ్మయ్య వచ్చేవానా తల్లీ" అంది. ఆస్వాయంగా "బావుందిమ్మా నేనేమైపోతానని కాసేపటికే తెలిగపెట్టేసుకున్నావు" అంటూ నవ్వేసింది. "ఇదిగో నమ్మా! వీడగ్గరవుండు. తొలిసారిగా నాకు లభించిన పారి తోపికం. ఇంక కొన్నాళ్ళు ఎలా గడుస్తుందా అన్నది దిగులు లేవు. సుఖమైన అవసరాలూచూడు. రేపు బజారుకెళ్ళి ఇంటికి కావసినవి తీసు

కొస్తా. త్వరకొనే ఇలాంటి మరో అవకాశం వస్తే అన్నపూర్ణమ్మకు అమ్మో! హరిప్రియ తన చేతుల్లో ఉంచినదన్ని సుభగవత్ ప్రసాదంగా భావించి కళ్ళు కద్దుకుంది అన్నపూర్ణమ్మ. హరిప్రియ ముఖం కడుక్కొని బట్టలు మార్చుకొని వచ్చేసరికి అన్నపూర్ణమ్మ భోజనం వడ్డించింది. "నాకు ఆకలిగా లేవమ్మా! ఈ పూటకు ఇంకేం పచ్చ" "అదేమిటే కాస్త ఎంగిలివడు. పోనీ కొద్దిగా పాలైనా లేపు రేపటి నుంచి బాకీ తీర్చేస్తే పాలెగాదు పాలుపోస్తాడు" తల్లి బలవం తానఅన్నం తినిపించింది. హరిప్రియ వెళ్ళవచ్చుతుంది బాగా అని పుండదంవల్ల వెంటనే నిద్రవచ్చింది. అన్నపూర్ణమ్మ చుననుమాత్రం పాతజ్జావకాలతో దయవెక్కిపోయింది. నిద్రపోతున్న హరిప్రియను ప్రేమగా ఒక్కసారి చూసింది ఏ నల్ల మొన్నటివరకు హరిప్రియ వెళ్ళినగురించి తనూ, అయినా ఎన్ని బంగారు కలలు కన్నారనా? ఎంతో దనవంతుడు. ఓ పెద్ద ఆపీనరు హరిప్రియకు భర్త కావాలని తన అనుకుంటే, విద్యావంతుడు, వినయవంతుడు హరిప్రియను చేపట్టాలని కన్నవంట్లో ఆశించేవారు. భర్త తలపులో మెరలగానే అన్నపూర్ణమ్మకు దుఃఖం వచ్చింది. ఆ త్రవారింటికి వచ్చినప్పటినుంచి తనకు ఎంతగానో ప్రేమానురాగా లభించి కన్నవారిని మరిపించిన భర్తగా నారాయణ రావు రూపం ఆమె కళ్ళల్లో కదలాడింది. "అయినే జీవింది పుంటే" తనకి రోజు ఇన్నివనుస్వలంకలతూ వుండేవా? ఆ దంపతులకెప్పుడూ సంసార జీవితం నిస్సారంగా అనిపించేది కాదు. అర్థిక ఇబ్బందులైనా, మరే వడిదుడుకులైనా చిత్తవ్యర్థం తో చిరునవ్వుతో నెట్టుకుపోయే వారు. బయట బిడ్డలకు జన్మనిచ్చి, అంగరీ పట్ల తన బాధ్యత నెరవేర్చటానికి ప్రయత్నించేవారు. "హరిప్రియ కైతే చదువు అంటే అసక్తి లేకపోయినా ఆయన ప్రోత్సాహంతో ఇంటరు పూర్తి చేసింది. అప్పటి నుంచి నందంబంకోసం అన్వేషిస్తూనే ఉన్నారు. కానీ దానికా మూడుముడులు వడే అద్దంబం లేదేమో! ఇలా జరిగింది. వడదీకారం ముగియకుండానే హటాత్తుగా ఆయన తననూ బిడ్డలనూ దిక్కులేని వాళ్ళను చేసి వెళ్ళిపోయారు. ఇప్పుడు తనకూ, హరిప్రియకూ ఒకటే దిగులు. ఈ లేమిని ఎలా నెట్టుకు రావడం. ఈ పిల్లల బ్రతుకులను ఎలా ఒక్క గుంపు చేర్చటం! హరిప్రియ ఈ బాధ్యత తనపై నే వేసుకుంది. తండ్రి ముచ్చటవడి చెప్పించిన హరికథలు ఇప్పుడు తన జీవితానికి, కుటుంబ భవిష్యత్తుకి అనూకా కాగలవని తోచింది. ఆ మాటే తనతో అంది. చిన్నప్పటినుంచీ ప్రావ్యమైన కంఠస్వరమని. హరిప్రియ

స్వరావడి హరికథలు నేర్చుకుంటే తను అద్భుతమైతేడు. ఆకవల్లకనక ఆటా. సాటగా ఆభ్యాసం చేస్తూ ఉంది అనుకుంది అప్పట్లో! కానీ ఈరోజు వదిలించి ఎదురుగా హరికథలు చెప్పి తన కూతురు సంపాదించవలసిన అవసరం కలిగింది... "తీవ్రమైన ఆలోచనలతోనే ఆ రాత్రి తెల్లవారిపోయింది. హరిప్రియ సంపాదనతో రోజులు సాపీగా గడిచిపోతుంటే అన్నపూర్ణమ్మ ఆమెని గురించి మళ్ళీ ఎప్పుడూ అలా తీవ్రంగా ఆలోచించలేదు. కొడుకు బిడ్డరూ ప్రయోజకులై హరిప్రియ చేతులమీదగానే ఉద్యోగాలు సంపాదించి సతీమణులతో తమ జీవితాలను స్థిరపరచుకున్నారు. హరికథలు చెప్పటం ప్రారంభించిన కొద్ది కాలానికే ఎంతో కీర్తిని అర్జించ గలిగిన హరిప్రియ ఆహారోక్తలూ శ్రమించి రోజులు లేకుండా సంపాదించడం వల్ల చెల్లెళ్ళ పెళ్ళిళ్ళు కూడా వున్నంతలో సజావుగానే చేపయ్య గలిగింది విజానికీ అన్నపూర్ణమ్మకి ఇప్పుడు ఎలాటి దిగులు లేదనే చెప్పాలి. మగపిల్లలు ప్రయోజకులు కాగలిగారు. తను కన్నపత్రి సంతానంలో ఇద్దరు హాయిగా సంసారాలు చేసుకుంటున్నారు. ఎటూ మిగిలింది హరిప్రియే. కానీ ఆ విషయం అన్నపూర్ణమ్మకు వడే వడే గుర్తుకూడు. పెద్దకోడలు ఉద్యోగం చేస్తున్నది కనక పిల్లల సంరక్షణకు అన్నపూర్ణమ్మను వచ్చేయమంటే. ఆడపిల్లను వెంటరిగా వదిలేసి వెళ్ళితే రోజు ఏమనుకుంటుంది? అని కొద్దిగా సంకోచించినా కొడుకు కోడలు మాట తీసుకోలేక వెళ్ళిపోయింది. ఆ జీవితక్షమే హాయనిపించింది ఆమెకు. హరిప్రియ ఆమె తలపులో నుంచి పూర్తిగా దూరమై పోసాగింది. పున్నామనరకం నుంచి రక్షించేవారు కొడుకు! కొడుకు కోసం ఏమైనా చెయ్యాలి అనుకొని ఆతక్య వంచన చేసుకోసాగింది. హరిప్రియకు ఆశ్చర్య మనిపించింది. తనవాళ్ళందరూ తన నెలా వదిలేశారు. తనవల్లే ప్రయోజకులైన తమ్ముళ్ళు, తన మూలంగానే ఇల్లాళ్ళు జీవిత సౌఖ్యాలన్నీ అనుభవిస్తూ ఇల్లు దిస్తుకుంటున్న చెల్లెళ్ళూ తండ్రి పోయినప్పటి నుంచీ బాధ్యత తా తనకే అప్పగించి ప్రఖాతంగా మిగిలిన వాళ్ళకు, తనవల్లే వాళ్ళ భవిష్యత్తు సుఖవంతం చేసిన తన తల్లికి- వీరందరికీ సేవీమీ కాకుండాపోయిందా? తనకిక మిగిలింది వంటి జీవితమేనా? తనవాళ్ళందరి కోసం బ్రతికి తనకంటూ జీవితంలో ఏమీ మిగుచ్చుకోలేక పోయింది. వదిలికోడుకోసం పాకులాడుకున్న తీగలా ఆమె మనసు తోడుకోసం వెతుక్కు సాగింది. ఒబారి జీవితం ఆమెకు వెగలుగు అనిపించింది. వెంటనే ప్రయాణమై కొంతకాలం గకపాలని పెద్దతమ్ముడింటికి వెళ్ళింది. అతిగాగరికంగా జీవితాలను

గడుపుతున్న వాళ్ళకు హరిప్రియ ఉనికి భరించనానిదిగా అనిపించింది. ఎంతో పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించిన హరిప్రియను ఆ ప్రాంతంవారు కూడా హరికథలు చెప్పమని ఆడగటంతో ఆ భార్య భర్తలకు దిశాకు కల్పించింది. "అక్కా! నువ్వు మాతో ఉంటే ఆ భయం తరం లేదు కాని. ఈ పిల్లి పిల్లి వేషానిస్తే మానేయి. అన్నకోపాలు ఇంట్లో ఉంటే" అన్నమాట ములుకులా హరిప్రియ మనస్సును గాయపరచింది. అవమానాన్ని భరించలేక చిన్న తమ్ముని దగ్గరకు వచ్చేసింది.

ఆ ఇంట కూడా ఇంచుమించు అదే పరిస్థితి కంవరపెట్టసాగింది. అవకాశం లభించినప్పుడు తనకూ జీవితానికీ దూరంగా వుండలేకపోతూంది. ఓ సారి ప్రక్క గ్రామంలో హరిప్రియ ప్రోగ్రాం ఇచ్చి వచ్చేసరికి తమ్ముడు మరదలు మండి పడ్డారు. "అక్కా! నువ్వు మరెప్పుడూ హరికథలు చెప్పొద్దు అది మాకు ఎంత ఆగ్రహ మో తెలుసా! నువ్వు ఎక్కడో దూరాన ఉంటే హరికథలు చెప్తున్నా వంటే మాకు లంకా ఛైన్యం వుంటుంది. ఇక ఇక్కడే ప్రారంభించేవంటే మా వదువు ప్రతిష్టలు ఏం కావాలి? నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్న తమ్ముడిని చూస్తుంటే హరిప్రియ హృదయం బార తో నూకోవతోనూ రగిలిపోయింది. అప్పకోలేక "నేనెప్పుడు అంత కానివని ఏం చేశాను? మత్తుగా తాగి మన సంస్కృతి సభ్యతలను చురచిపోయి బయట క్షణిల్లో నాట్యం చేయటం నాగరికత అనిపించుకుంటుందా? మన సంస్కృతికి ప్రతిబింబం అయిన కళలను చేబట్టటం వల్ల వదువు ప్రతిష్టలు భంగపడి పోతామా" అంది ఆవేశంతో. "అవన్నీ అవసరం! నీకు ఇష్టమేమో మా ఇంట పంట మనిషిగా వుండు! లేదంటే నీ దారిన నువ్వెళ్ళు!"

హరిప్రియ సహించలేకపోయింది. మూడు ప్రయోజనం కాబోతుండగా తన పేద రెండు పుత్రులు వచ్చాయి. తను వాళ్ళ దగ్గరకు కూడా ఎక్కడ వచ్చేస్తుందో అని భయపడి కాబోల పాపం చెల్లెళ్ళు ఇద్దరు చెరో పుత్రుల ప్రాధానం. రెంటి సారాంశం ఒక్కటే. హరికథలు చెప్పే దాని చెల్లెల్లవని. భర్తలు ఇప్పటికే చులకనగా చూస్తున్నారు. "దయచేసి మమ్మల్ని మరచిపో!" హరిప్రియకు నవ్వు వచ్చింది. వాళ్ళు రమ్మన్నా తను వెళ్ళుడు. సాపం ప్రయాణ వడి రావద్దని రానేరు. ఏ కళ. వాళ్ళూ పా చక్కగా జీవించటానికి పూంబాట వేసింది. ఆ కళను ఎంతగానో ఏవగించుకుంటున్నారు. వాళ్ళ కోసం సంపాదించటానికి తను ఈ కళను చేపట్టిన రోజుల్లో ఎన్ని ఎదుర్కొంది. అప్పుడు కుటుంబపోషణ కోసమే అనిపించినా ఇప్పుడు కళారాసే తన జీవితం. హరిప్రియ తన పూను వచ్చేసింది. ఆ రోజే మళ్ళీ ఆక్కడ తన కథా కాలక్షేపం ఏర్పాటుచేశారు. ఎప్పటిలా శ్రోతలను ఆకట్టుకున్నా తన మనస్సు మాత్రం మనస్సులో లేదు. జీవితంలో ఏదో వెలితి తోస్తూంది. ఆలోచిస్తున్న హరిప్రియను ఓ వ్యక్తి అభినందించగానికి ఆమె దగ్గరకు వచ్చాడు. అరవయ్యేళ్ళు వైద్య అభివృద్ధి పూజగానే హరిప్రియకు ఎందుకీ పూజ్య భావం కలిగింది. వినప్రసంగా నమస్కరించింది. ఎంతగానో మెచ్చుకొని ఆశ్చర్య దిస్తుంటే ఏదో పులికంకగా అన్నింటింది. నువ్వు ఎక్కడ నేర్చుకున్నావని ప్రశం

ఇదో రకం!

డ్రీసారి ఫూరీ-తిరువతి ఎక్స్ప్రెస్ లో ఒరం పురం నుంచి వైజాగ్ కు వచ్చినపుడు ఇద్దాపురం స్టేషన్ లో నేను కూర్చున్న కంపార్ట్ మెంట్ లోకి నలుగురు పెద్ద ములుపులు ఉరుకులు. వరుగులతో దూరారు. కంపార్ట్ మెంట్ లో అంతగా రద్దీ లేదు ఆ నలుగురు వచ్చి నా ముందే కూర్చున్నారు.

“వోజా రెండు గంటలు లేటుగా వచ్చే ఈ వెదవ త్రైపును ఈ రోజు ఒక్క గంట లేటులోనే వచ్చేసింది. మనం బయలు దేరాచనికాబోయే” ఆశ్చర్యంగా అన్నాడు బొద్దు మీసాలాసామి. మిగతా ముగ్గురూ వంత పాదారు.

బొ మీ ఆసామి కళ్ళి లాల్చీ జేబు లోంచి ఒక పొగ కురుట్ల తీసిముట్టించాడు. కిటికీ క్రక్కగా కూర్చుంటే తనకు పదు పాయంగా పుంటుందని. నేను కూర్చున్న చోటు తనకు కావాలని అభ్యర్థించాడు కాదన లేపోయాను. అతను. నేను నీట్లు మారాం.

తను బంధువుల అద్దాయి పెళ్ళికి పంపా చలం వెతుకుతున్న నేను అడగకపోయినా నాతో చెప్పాడు. వత్రిక పేజీలు తిరగ వేస్తూనే వాళ్ళ సంభాషణలు వింటున్నా. వాళ్ళ “కవిటీ” గ్రామం మొదలు ఢిల్లీ వరకు గ్రామసర్పంచ్ నుంచి రాజధాని మంత్రుల వరకు జరుగుతున్న అన్వయాలు. లంచ గొండితనాలవై వాళ్ళ మధ్య చర్చ సాగుతుంది.

వాళ్ళు టీక్కెట్లు కొన్నారా. లేదా అని అనుమానం వచ్చింది.

కాని... నా అనుమానం తీరేదెలా? మీరు టీక్కెట్లు కొన్నారా అని అడిగితే మర్యాదగా వుండదు. కాని వాళ్ళు టీక్కెట్లు లేని ప్రయాణీకులన్న వస్తుకం నా లో ఏర్పడిపోయింది.

చలాసా స్టేషన్లో టి.టి.ఇ. మా కంపార్ట్ మెంట్లు ఎక్కాడు. త్రైపును కదిలింది.

ఆ పెద్దమనుషుల అనలయాసం ఇప్పుడు బయటపడుతుంది

నా అనుమానం నిజమౌతుంది. నా టీక్కెట్ తనిఖీ అయింది. టీక్కెట్ చూపమని బొ మీ. వైపు చేయి దాచాడు టి.టి.ఇ.

ఇక బొ.మీ టీక్కెట్లు లేవని బేం మొహం.... కాదు ఏడుపు మొహం పెడ కాదు! తప్పదు! నేను ఎదురుచూపే జీతం రానే వచ్చింది. అతనిపేపు అసక్తిగా చూశాను.

“రైలుదాటేట వెరుగుతున్నా టీక్కెట్లు కొన్నక తప్పకుండా?” అంటూ ఎంతో

దర్ప. గా. నిర్లక్ష్యంగా కళ్ళి లాల్చీ జేబు లోంచి టీక్కెట్లు తీశాడు-నా కాళ్ళర్యానిచ్చి కలిగిస్తూ

నాకు కళ్ళు జిగ్గుమన్నాయి. రెంవకాయ కొట్టిస్తాననిపించింది.

అంతా నేనెంత తక్కువగా వూహించాను! నాలో నాకే చాలా పిగ్గేసింది ఎదుటి వారిని దొంగలు. ద్రోహులుగా వూహించి నందుకు నాలో పశ్చాత్తాపం.

బొ.మీ.టిక్కెట్లు టి.టి.ఇ కి ఇవ్వబోతూ వుంటే గాలికి ఎగిరి కిటికీలోంచి బయటపడి పోయాడు నేను కూడా చూశాను.

“అయ్యో! టీక్కెట్లు అంటూ గాభరాగా కిటికీలోంచి బయటికి తొంగి చూశాడతను. టీక్కెట్లు ఎక్కడికి ఎగిరిపోయాయో కనిపించలేదు. ఏ భావమూ లేని ముఖంతో ఏం చేయాలో తోచక టి.టి.ఇ. విచూస్తున్నాడతను.

“టిక్కెట్లు చూపించండి” అధికారంగా అడిగాడు టి.టి.ఇ.

“టిక్కెట్లు... టీక్కెట్లు మీరు చూస్తుండ గానే...” కిటికీవైపు చూస్తూనే జరిగిన విషయం చెప్పబోయాడు బొ. మీ.

“ఆ విషయం నాకనవసరం. మీరు టీక్కెట్లు చూపించండి.”

“మీ కళ్ళముందే జరిగింది కదండీ. ఇంకా ఎక్కడనుంచి టీక్కెట్లు చూపించ మన్నాడు?”

“మీరు టీక్కెట్లు లేకుండా ప్రయాణం చేస్తున్నట్లు చాటి చేయాల్సి వస్తుంది” వర్ణ కొట్టు జేబులోంచి పుస్తకం తీస్తూ అన్నాడు టి.టి.ఇ.

బొ మీ నిస్పృహయంగా నలువైపులా చూస్తున్నాడు.

జరిగిన విషయం యధార్థమని నేను టి.టి.ఇ తో వాదించాను. తోటి ప్రయాణీ కులు కూడా నా వాదనను బలపరచారు. టి.టి.ఇ. మె త్తబడిపోయి విడిచిపెట్టాడు.

జరిగిన సంఘటన ఇంకోసారి చర్చా విషయమైంది. తర్వాత ఏదో ఏదాచాటి బాతాఖానీతో ప్రయాణం పొగింది.

పంపాచలం స్టేషను వచ్చింది బొ మీ. ఆసామి అతని బృందం దిగబోతున్నారు.

“టిక్కెట్లు పోవడం కారణంగా మీరు టి.టి.ఇ తో రభసపడ్డాం” అన్నాను నేను.

“మరేం వరచాలేదులెండి. గాలిలో ఎగిరి పోయిన ఆ టీక్కెట్లు విజయనగరం కాపు అని బయటపడుతున్న టీక్కెట్లు. కావాలని నేనే కిటికీలోంచి పారేశాను” కునకార్యం చేసినట్లు దాటుగా చెప్పి నడక సాగించాడు బొ మీ అతని బృందం వచ్చకూ అతన్ని అనుసరించింది.

— రేగిడి వాగభూషణరావు

పెడున్న తన కథ అంతా చెప్పింది. ఆయన నిడుగా నవ్వి “పిచ్చిపిల్లా! ఇంక మాత్రా నికే అంతభాదపరకావేం! కళా కారులకి వప్పుదూ వంటి తననునే కిందకమాట్ల కళ్ళకు మించిన తోడు ఈరోజులోనేలేదు. నువ్వ్వరంజీం చేస్తున్న శ్రోతలంతా నీవాళ్ళు కాదా! మరెంతగా నీ కళ్ళను ఆరాధించి హరిప్రియ అనే నీపేరును సార్థకం చేసుకో! మరొక్కమాట. నీ కళ్ళను మెచ్చి, నిన్ను అర్థం చేస్తూనే జీవిత భాగస్వామిని కూడా నువ్వు పొందితే పొందవచ్చు.” తన కళ్ళను గురించి మాస్తారు అమామాట్లా చేసినకి హరి ప్రియ హృదయాశాఖలోని కలకల మేఘాలు చెదరిపోయాయి.

వరిపూర్ణమైన మనస్సుతో “అంతా మీ ఆశీర్వాదం మాస్తారూ!” అంది.

In Loving Memory of 'SUDARKODI' PADMA RAMANATHAN

May 2, 1946
to
November 23, 1991

Dance teacher and Director of Padmalaya Dance Academy has passed away on November 23, 1991 at 8.30 a.m. while she was travelling with her troupe in a van to Toronto, Canada to perform "Vallithirumanam" at the request of the Hindu Temple Society Canada. Her van skidded, hit a tree and overturned. Padma took her last breath in that fatal accident. She is survived by her husband Mr. Ramanathan and daughter Raja Rajeswari.

Smt. Padma Ramanathan hailing from the Tanjore District, is internationally acclaimed as one of the finest exponents of Bharatha Natyam. She has also mastered several other forms of Indian Dances and is well-versed in Nattuvangam and Choreography. She is particularly noted for the excellence of her Ballets. ఆవిడ, కూతురు రాజరాజేశ్వరితో కలిసి మన తె.క.స. 1989 ఉగాది కార్యక్రమములో పాల్గొన్నారు. తె.క.స. ఆమె ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని కోరుతున్నది.

అసమర్థుని జీవయాత్ర — ముగింపు

మొహం దాచుకుని వెక్కిరివెక్కి ఏద్య సాగింది. ఆమె దుఃఖం చూసి విచలించి దయాలు గౌతమ్. దగ్గరికి లాక్కుంటూ. “ఛ. ఏమిటిది. పిచ్చిదానా? ఊరుకో!” అన్నాడు లాలనగా.

“మీరు నామీద ఉంచిన నమ్మకం వమ్ము చేశాను. నన్ను క్షమించండి” వెక్కుచూ అంది రేణుక.

“నువ్వే నన్ను క్షమించాలి. కోరికలు విగ్రహించుకోమని హితబోధలు చేయకనే తప్ప వెళ్ళి యి ఇన్నాళ్ళయినా ఒక్క- జాతెట్టుముక్క కొనిపెట్టలేదు నీ అంతట నువ్వే కొనుక్కంటే ఇంక రభసచేశాను.” ఆమె వెన్నునిమురుచూ లాలనగా అన్నాడు గౌతమ్. “లేదండీ. నే ను తప్పచేశాను. మన స్థితిగతు లెటువంటివో తెలిసికూడా ఇరుగమ్మ పొరుగమ్మలతో పోటీవడి ఖరీ దయన చీరకొని మిమ్మల్ని చిక్కుల్లోకి తోశాను....” “జరిగిందిదే! జరిగిపోయింది. మరోసారి ఇలాంటి బాధకా రహితమయిన పనిచేసినాకు కోపం తెప్పించకు” అవకాశం జారవిడుచుకోకుండా భార్యకు హితబోధ చేశాడు గౌతమ్.

ఆ రాత్రి అనురాగ వర్షంలో తడిసివరన తోచారు ఇద్దరూ.

శృప్తిగా భర్త గుండెలమీద తలపెట్టి వదుకున్న రేణుకకు ఈనాటి మాధుర్యానికి వరోక్షగా తన మామగారే కారణం అని వింది ఆయన వట్ల కృతజ్ఞతతో హృదయం నిండిపోగా. “మాచుయ్యకు థాంక్స్ చెప్పాం డీ!” అంది

ఆమె ముంగురులు నవరిస్తూ, “ఎందుకో?” అన్నాడు గౌతమ్.

“సాయంత్రం మాచుయ్య రుకుంటే కొండెక్కి కూర్చున్న మీరంత సులభంగా దిగి వచ్చేవారేనా? ఈ రాత్రి ఇంత మదు రంగా గడిచేదేనా?”

“ఊరికే థాంక్స్ చెప్పడం కాదు. పండంటి మనవడినిచ్చి మరీ థాంక్స్ చెప్పాలి” చిలిపిగా అన్నాడు గౌతమ్.

ఎర్రబడిన మొహం అతడి గుండెల్లో దాచేసుకుంటూ. “పోండి!” అంది గారా బంగా రేణుక. ఆమెను మరింతగా తనకేసి హత్తుకుని శృప్తిగా నిద్రకవకమించాడు గౌతమ్.

(క. ఒప్పిలి అప్పన్. రాసిన ఒక తమిళ కథకు స్వేచ్ఛానుసరణ.)

హరిప్రియ

సన తర్వాత అడిగాడతను. హరిప్రియ జవాబుకు అతని కళ్ళు వింతకాంతులతో వెలిగిపోయాయి. పట్టరాని సంకోషంతో ఆమెను దగ్గరకు తీసుకున్నాడు. “హరి! నేనే నమ్మా ఆ అదృష్టవంతుడిని” అంటూ హరి ప్రియ అనందంతో అతనికి సావాళివందనం చేసింది. వాళ్ళర్యంతో తల నిమురుతూ. “చిన్నప్పుడు వ ర దా కి సాధన చేస్తున్నావనుకున్నావ గానీ. ఇంకగా అరాధిస్తావనుకోలేదమ్మా! నాజీవితం ధన్య మైంది. అన్నాడు. మాస్తార్ని చురునాడుతో జనానికి ఆహ్వానించి తనమనస్సును కంపర

Viswam Financial Services

Thoga Viswam

826 Inman Avenue Edison, NJ 08820	201-396-4860 201-530-9312	25 Mechanic Street Red Bank, NJ 07701
--------------------------------------	------------------------------	--

Our Financial Services Team is a group of experienced advisors dedicated to the responsibility of offering all clients (Personal, Business, and Employer) quality **Professional, Financial, Investment and Insurance** Services.

We are associated with the **Northwestern Mutual Life** and a large number of other *Quality* Insurance Carriers and Investment Firms.

INSURANCE PRODUCTS

- *Life Insurance
- *Insured Savings Plan
- *Disability Income Plan
- *Children's Education Plan
- *Health Insurance Plan
- *Visitors' Medical Insurance

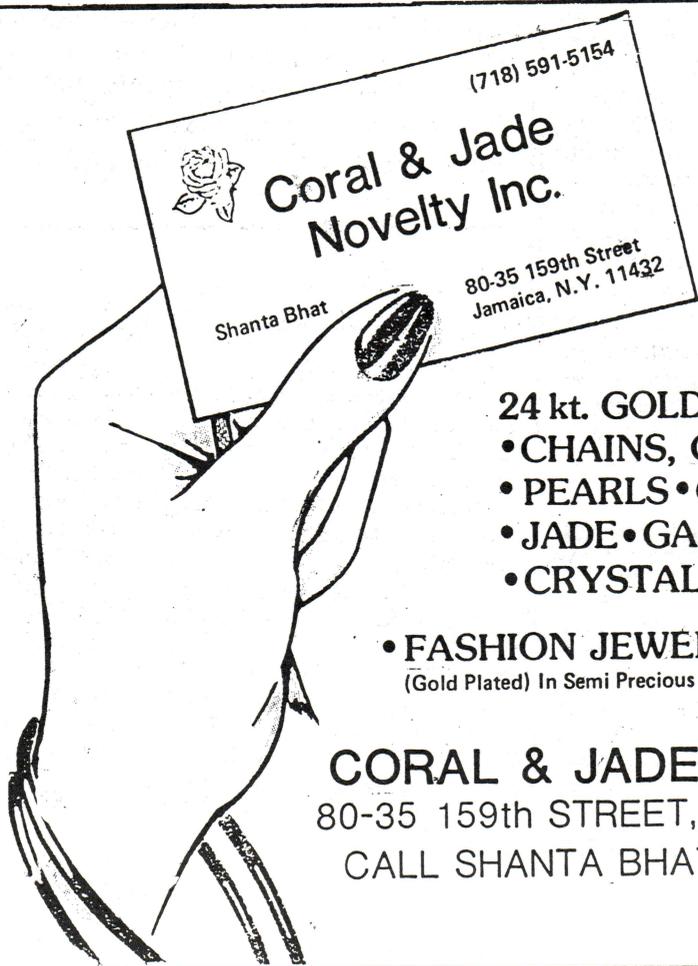
INVESTMENT PRODUCTS

- *Money Market Funds
- *Stocks & Bonds
- *Mutual Funds
- *Zero Coupon Bonds
- *C.Ds

RETIREMENT PLANS

- *IRA and Keogh Plans
- *Pension Plan
- *Profit Sharing Plan
- *401(k) Plan
- Annuities**
Funding Options
- Securities and CDs

- You can call us with complete confidence that you are getting the best.
- Our mission is to enhance the overall financial well-being of our clients.

• 22 kt. GOLD SETS

EXCLUSIVELY DESIGNED With.

- Precious & Semi Precious Stones
- Ear Rings, Rings, Bangles,
- Bracelets, Pendants, etc.
- Both South & North Indian Designs.

24 kt. GOLD BANGLES,

- CHAINS, COINS etc.
- PEARLS • CORAL
- JADE • GARNET
- CRYSTALS etc.

• FASHION JEWELRY SETS

(Gold Plated) In Semi Precious Stones, For All Occasions.

CORAL & JADE NOVELTY INC.

80-35 159th STREET, JAMAICA N.Y. 11432

CALL SHANTA BHAT • 718-591-5154

ఆరుద్ర - "సాహిత్యమే జీవితము - జీవితమే సాహిత్యము"

- పార్వతి, Passaic, NJ

'కవితకోసమే పుట్టాను

క్రాంతి కోసమే కలం పట్టాను'

అని ఆధునికాంధ్ర సాహిత్య సామ్రాజ్యంలో నిజాన్ని వెలికి తీయడం. 'ఇతిహాసపు చీకటికోణం అట్టడుగున పడి కాన్పించని...' చారిత్రక సత్యాలను చాటి చెప్పడమే ఇతని పరిశోధనల లక్ష్యం. కవిత రాసినా, కథ చెప్పినా, నాటకం రచించినా, సమగ్రాంధ్ర-సాహిత్యమును ముద్దించి, సారం మనకు అందించినా, ఆరుద్ర కలం సామాజిక స్పృహ అను జీవ లక్షణాన్ని అణువణువునా నింపుకొని ఆంధ్రసాహిత్య విశ్వరూపం సృష్టించింది.

చైతన్యంలో అతని చూపు, ప్రయోగంలో అతని అడుగు, ప్రతిఘటనలో అతని వాక్కు అంతర్లీనమయాయి.

కళ కళకోసమే అను నిర్వీర్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా, కళ ప్రజ కోసం, అని పెట్టుబడిదారుల దుర్విధానాలను, కవితల పైన్ గన్ లతో ఎదిరించి, పీడితులకు, బాధితులకు, వైకల్పిక మనస్కులకు సందేశాన్ని స్థిరంగా అందించిన ప్రయోగవాది ఆరుద్ర కవి.

ఆదిపర్వము - కృత్యాద్యవస్థ

"ఆరో రుద్రుడు" అంటూ శ్రీశ్రీ వేత చమత్కరించబడిన ఆరుద్ర అసలు పేరు భాగవతుల సదాశివ శంకరశాస్త్రి. ఇంటిపేరు 'భాగవతుల' అని ఈనాడు ప్రసిద్ధిలో ఉన్నప్పటికీ, వీరి పూర్వీకులు 'ఆదిభట్ల' అను ఇంటిపేరు కలవారని తెలుస్తున్నది. ఈ మార్పులకు మూలపురుషుడు శ్రీ భాగవతుల సీతారామ భగవతి. వీరు గ్రామంలో భాగవత సుధను అందరికీ పంచుతూ భాగవతుల భగవతి అయ్యారు. వీరి ఆస్తిక ప్రభావం ఆరుద్రకు సంక్రమించలేదు కానీ, ఆ విజ్ఞాన సంస్కారాలు మాత్రం సంక్రమించినాయి. వీరి పూర్వీకులలో శ్రీ భాగవతుల కృష్ణదాసుగారు 'అచల' మత తత్వాన్ని గురించి రచించారు. ఈ 'అచల' మతం నిర్గుణ తత్వాన్ని ఆశ్రయించి ద్వైతాద్వైతాలను అంగీకరించదు. యోగకర్మల్ని నిరసించింది. ఆరుద్ర పూర్వీకులు కోందరు ఈ మతాన్ని ప్రచారం చేసారు. కానీ ఆరుద్ర ఇంకా కొంత స్థిరంగా,

- 'తలరాతా కర్మం కాదు
- గుడిలోపల దేవుడు లేడు
- సిలువతనికి చిహ్నంకాదు
- నమాజు చెయ్యక్కర్లేదు
- మంటలలో మనిషున్నాడు'

అని నాస్తికులుగా సగలు మానవుని గురించి ఆంధోళన చెందుతున్నారు. క్రీ.శ. 1925 ఆగస్టు 31 విశాఖపట్టణం ఒడిలో జన్మించిన ఆరుద్ర తల్లిదండ్రులు శ్రీమతి వెంకటజోగమ్మ, శ్రీ నరసింగరావు. చదవటం, రాయడం వచ్చినప్పటినుండి ఆరుద్రకు పుస్తకాలు చదవడం అలవాటుగా మారింది. శివరామయ్య బడిలో చదువుతున్న రోజుల్లో హైస్కూలు మాగజైన్ కి,

- 'తల్లి దండ్రులు వెళ్ళిపోతూ
- తనకు ఇచ్చిన యావడాస్తీ
- చిట్టి కోసం, పొట్ట కోసం
- చిల్లి చెంబొకట'

అని 'చిట్టి తమ్ముడు' గేయం రాశారు. అంత చిన్న వయసులోనే ఇంత సామాజిక స్పృహతో రాయడం చూస్తే ఆరుద్రలో కవిత్యం instinct గా వచ్చిందే కానీ ప్రయత్నపూర్వకంగా వచ్చినది కాదు అని తెలుస్తున్నది.

ఆ వయసులో కవితలు రాయడం మాత్రమే కాకుండా, 'ఆకాశంలో కంసుడు ఎగరేసిన యోగమూయి', 'అశోకవనంలో సీత' మొదలగు నాటకాల్లో ఆడవేషాలు వేసి అందర్ని మెప్పించారు కూడా.

స్కూలు లో పాఠ్యాంశంగా లేని తెలుగును ఆరుద్ర రీడింగ్ రూమ్ లో చదువుకున్నారు. తండ్రి నరసింగరావుగారి సాహిత్యాభిలాష, అబ్బూరి రామకృష్ణారావుగారు, పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారు వీరుంటున్న వీధిలోనే ఉండడం, వీరి కుటుంబ స్నేహితులు కూడ అవడం, ఆరుద్ర సాహిత్య పఠనానికి దోహదం చేసాయి.

హిందూ రీడింగ్ రూమ్ లో ఉన్న గ్రంథాలన్నీ శ్రీశ్రీ పర్యవేక్షణలో చదువుతూ (బంధుత్వపుష్ట్యా శ్రీశ్రీ గారికి ఆరుద్ర మేనల్లుడు) ఆయన, అబ్బూరి ఇచ్చిన గ్రంథాలను ఇచ్చినట్లు చదివేవారు. అందుకే ఆరుద్ర 'శ్రీశ్రీ కన్నా నాకు ఆవులు ఎవరూ లేరు. నన్ను సాహిత్యంలో కన్నాడు .... పెంచేడు' అని అన్నారు. బంధుత్వం కంటే శ్రీశ్రీ, ఆరుద్రల మధ్య స్నేహం, ఆత్మీయత అనేవి గాఢానుబంధాలు. 1942 వరకు ఆరుద్ర పై, అతను రచించిన రచనలపై శ్రీశ్రీ ప్రభావం గాఢంగా ఉండేది. ఆ తరువాత శ్రీ నారాయణబాబు, శ్రీ పరాభిల ప్రభావానికి లోనయినా, సహజంగా, ప్రతిభ, పుష్కర్తి, సాధన ఉన్న కవి కాబట్టి, సాంతబాణీలో, కొత్త ప్రయోగాలలో, అనంతమైన సాహిత్యరూపాన్ని సృష్టించారు.

పై చదువులకు మహారాజా వారి కళాశాలలో చేరినపుడు, శ్రీ రోణంకి అప్పలస్వామి సాన్నిధ్యం లో టి.యస్. ఇలియట్, ఎన్.జా.పాండే, ఇంకా ఇతర ఇంగ్లీషు కవుల గురించి, వ్రాసిన కవిత్యంలో వచ్చిన అభినాతన రీతుల గురించి చక్కగా అవగతం చేసుకున్నారు. శ్రీ పానుగంటి వారు "పరభాషాజ్ఞానం మాతృభాషాభివృద్ధి కొరకే!" అని స్థిరంగా చెప్పారు. దీనిని సమర్థవంతంగా తన సాహిత్య జీవితంలో ఆరుద్ర నిర్వహించారు. సాహిత్యంలో ఆరుద్రను సానబట్టి వజ్రంగా మలిచారు శ్రీ రోణంకి. ఆరుద్ర బంగారుపళ్ళెం అయితే గోడ చేర్చు శ్రీ రోణంకి అప్పలస్వామి. ఆరుద్రలోని ఆ కృతజ్ఞతే 'త్యమేవాహమ్' కావ్యం శ్రీ రోణంకి గారికి అంకితం ఇవ్వడానికి కారణం.

కాంగ్రెస్ ఒడిలో పెరిగి, కాంగ్రెస్ జెండా పట్టుకొని తిరిగి, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమ ప్రభావంతో, కాలేజి చదువుకి స్వస్తి చెప్పిన ఆరుద్ర శ్రీ చాగంటి సోమయాజి అడుగుజాడల్లో కమ్యూనిష్టుగా మారారు. కమ్యూనిష్టు కార్యాలయంలోని అనేక పుస్తకాలు, గతి తార్కిక భౌతికవాదం, చారిత్రక భౌతికవాదము, మొదలగు వాటిని గురించి అధ్యయనం చేసారు. ఈ సమయంలో అతని కవితా విహంగం,

- 'నీలాల నింగిలో, ఎర్ర జెండాతోడ
- విశ్వవీణారవపు, విజయగానమ్ముతో
- కొత్త మార్గాలలో', విహరించింది.

'ఒక్క ధనికుడు ఎప్పుడు, పెక్కు లక్షలు వెనకెయ్యలేడు కోటి మంది నోట్ల దుమ్ముకొడితేనే తప్ప కోటిశ్వరునిగా అవతరించలేడు'

అను విషయం గమనించారు.

- 'నిరుపేదలకు నిజం తెలియనంతకాలం
- కలవాళ్ళు పంపిణీ చేస్తారు దారిద్ర్యం
- తిరగబడ్డ బలిపశువే విరమించని బెబ్బులి'

వర్గ సంఘర్షణను వాడిగ వేడిగ తెలియజేసారు. ఆరుద్రలో విప్లవకవిత విజృంభించడానికి చా.సో, శ్రీశ్రీ కారణమయ్యారు.... (ఇంకావుంది)

పై వ్యాఖ్యానాన్ని శ్రీమతి పార్వతిగారు, సెప్టెంబరు 1, 1991 న్యూజెర్సీలో, తె.క.స తరపున జరిగిన శ్రీ ఆరుద్ర గారి 66 వ జన్మదినోత్సవ సందర్భంగా రచించి చదివారు. రాబోవు సంచికలలో పూర్తిగా ప్రచురిస్తాము.

-ప్రియ నోరి, స్కార్స్ డేల్, న్యూయార్క్-

అమ్మమ్మ అనే మాట ఎంత తియ్యగా ఉంటుందో నేను చాలా ఆలస్యంగా తెలుసుకున్నాను. నాకు మా మమ్మీ ఎంత యిష్టమో మమ్మీకి వాళ్ళ మమ్మీ అన్నా అంత యిష్టమేగదా! mom's mom = అమ్మమ్మ అని ఇదివరకు నాకు clear గా తెలియదు.

నేను చాలా చిన్న బేబీగా ఉన్నప్పుడు నన్ను అమ్మమ్మే పెంచినట్లు. అమ్మ ఉద్యోగానికి వెడితే అమ్మమ్మ పాడే పాటలు వింటూ ఒక్కో హాయిగా నిద్రపోయే-దాన్నట. అప్పుడు నేను చిన్న బేబీనవలంచేత నాకు గుర్తులేదు. కొద్దిగా మాటలు వస్తున్నప్పుడు నాకు రైమ్సు నేర్పించేదట. అమ్మమ్మ వాళ్ళ ఊరు వెళ్ళిపోయేసరికి నాకు గట్టిగా రెండు పుట్టిన రోజులైనా అవలేదు. అందుకని అది నాకంతగా గుర్తులేదు.

నాకు గుర్తున్న విషయాలు తెన్ని ఇప్పటికీ మర్చిపోలేను. ఓసారి అందరం ఎక్కడికో వెడుతున్నాం. చాలా దూరప్రయాణం వల్ల మాకు బోర్ పుట్టి అన్నయ్య, నేను కొంచెం అల్లరి మొదలుపెట్టేం. అమ్మకి విసుగు పుట్టి - "స్వాధ్యాయ camp లో ఇచ్చిన హోంవర్కు చదువుకోకూడదా! అల్లరి చెయ్యొద్దు. చాలా దూరం వెళ్ళాలి." అని కోప్పడింది. మమ్మీ మాటలు తాను సెకండు చేస్తున్నట్లు డాడీ తన ముందరున్న అడ్డాన్ని తిప్పి - దాంట్లోంచి నన్ను చూస్తున్నారు. నేను చదవడానికి పుస్తకం తెరిచి ఇంగ్లీషు వెర్షన్ లో యిచ్చిన సంస్కృతశ్లోకాలను చదవటం మొదలెట్టేను - ఇంగ్లీషు ఏక్స్ ప్లెయిన్ తో. సంస్కృతం బాగా తెలిసిన అమ్మమ్మకి వినడానికి ఇంపుగాలేదు గాబోలు - "అలాకాదు తల్లీ - నేను పదిసార్లు చెప్పిస్తాను. నా వెనకాలే నువ్వు అను. సంస్కృత శ్లోకాలు స్వంతంగా చదువుకునేకంటే - నోటితో వల్లె వేస్తే తొందరగా వస్తాయి" - అని అమ్మమ్మ చెప్పి - నాతో పదిసార్లు చెప్పించింది. అంతే శ్లోకం వచ్చేసింది. అల్లాగా ఒక్క అరగంటలో నాలుగు శ్లోకాలు నేర్పించింది అమ్మమ్మ.

వేసవికి ముందరే విత్త నాలు ఇంట్లో పెట్టి - మొక్కలు మొలిపించి, కొంత పెద్దవయ్యాక - వేసవిరాగానే బయట పాతేది. అమ్మమ్మ పెంచిన తోటనుండారంగురంగుల పూలు. ఎంతో బాగుండేది చూడడానికి. చుట్టు ప్రక్కల చాలామంది యిళ్ళకంటే మా యింట తోట అమ్మమ్మ వచ్చిన సంవత్సరం బాగుండేది. నేను అమ్మమ్మ ఎన్నో ఫోటోలు తీసుకునేవాళ్ళం.

ఇలాంటి గమ్మత్తులు అమ్మమ్మ దగ్గర చాలా ఉండేవి. కుట్టు, అల్లికలు, ముగ్గులు అన్నీ నేర్చుకోవాలని ఉండేది నాకు. ఎల్లాగో అల్లాగ మఫ్లర్ వెయ్యడం నేర్చుకున్నాను. నేను స్కూలు నుంచి రాగానే నాకు ఏది కావాలంటే అది చేసి పెట్టేది.

ఒకసారి అమ్మమ్మ దగ్గర పడుకుని "అమ్మమ్మా, కథలు చెప్పనా" అని అన్నాను. "ఓకే, కానీ ఒక్క షరతు. ఏమిటంటే - ప్రతి కథ చివర నేనొక్క ప్రశ్న వేస్తాను. నువ్వు దాన్ని చెప్పాలి" అంది. ఈసారి ఓకే అనడం నావంతు అయింది.

"కాపువాడు - ఇనుప గొడ్డలి" కథ చెప్పింది. విన్నాను. కాపువానిలో ఉన్న మంచి లక్షణం ఏమిటి అంది - honesty అన్నాను. కళ్ళు కొంచెం పెద్దవి చేసి కనీకనపడని చిన్న చిరునవ్వు పెదాల మీద కనబరచి మమ్మీకేసి చూసింది.

"కాపువాడు - బాతు - బంగారు గుడ్డు" కథ చెప్పింది. మళ్ళీ అలాగే ప్రశ్న వేసింది. greed అన్నాను. శభాష్ అంది. ఆ పదానికి అర్థం తెలియలేదు.

"తాబేలు - కుందేలు" పరుగు పందిం కథ చెప్పింది. మళ్ళీ ప్రశ్నను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. hasty అన్నానే కానీ సరిగ్గా చెప్పలేకపోయాను. haste is a waste కుందేలుకి - slow and study wins the race తాబేలుకి - అని చెప్పింది. అంతటితో అయిపోలేదు అమ్మమ్మ వ్యాఖ్యానం. జీవితంలో తొందరపడకూడదని - నిదానంగా అన్నీ చేసుకోవాలని - స్వంతంగా పుస్తకాలు, బట్టలు సర్దుకోవాలని నిదానంగా చెప్పేది. చేసేది. చేయించేది. నేను లెక్కలు, భిన్నాలు చేస్తుంటే లైన్ మీద నీల్ గా ఎల్లా వెయ్యాలో చక్కగా నేర్పించేది. Oh!God!! ఒక పేపరు మీద 12 లెక్కలు చెయ్యగలిగాను. లెక్కలు చిన్నవే అనుకోండి.

అమ్మమ్మ ఎప్పుడొచ్చినా - మంచి స్వీట్లు, మంచి మంచి ఊరగాయలు, పట్టు-లంగా, జడకుప్పెలు, బంగారుగాజులు తెచ్చిపెడుతుంది. తెల్లారగళ్లు లేచి ఎన్నో పద్యాలు, శ్లోకాలు, దేముడి మీద మేలుకొలుపులు పాడుతుంది. వాటిని వినడానికి నాకు బాగుంటాయి. అందుకనే అమ్మమ్మ వస్తుందంటే నాకు వసంతాగమనం లాగా వుంటుంది. అమ్మమ్మ మాట చదవడంమూటే (ఆంధ్రా స్టేట్ లో తింటారుట చదవడం).

అమ్మమ్మంటే ఒక విధంగా భయం కూడా ... ఒకసారి ప్రసాద్ అంకుల్ కొడుకు మా ఇంట్లో రెండురోజులు ఉండడానికి వచ్చేడు. నాలాగే వాడు రివ క్లాసులో ఉన్నాడు. డైనింగు టేబిల్ దగ్గర ఇంగ్లీషు మాట్లాడితే 5 డాల్లర్లు పైన్ అంది అమ్మమ్మ. దాంతో ప్రవీణ్, నేనూ హాడిలిపోయి, చచ్చినట్లు తెలుగు మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించేవాళ్ళం. లేకపోతే మా పాకెట్ మనీ ఖాళీ అయిపోతుందని భయం. కొద్దిరోజుల్లోనే నేను నాకు కావలసిన మేర తెలుగులో మాట్లాడగలిగిందాన్ని. ఇప్పుడు నాకు రెండోభాష వచ్చిన ఘనత అమ్మమ్మదే.

అమ్మమ్మ అమ్మకేసి చూసి నవ్వుతూ - "అది నా మనుమరాలే" అండే. అమ్మ అమ్మమ్మకేసి చూసి "అది నా కూతురు" అంది. వాళ్ళిద్దరూ అలా వాదించుకుంటున్నది ఎందుకో తెలియక ఇద్దరి కేసి చెరోసారి చూస్తూ ఉండిపోవటం నా వంతు అయింది.

మీమాంస

నాడు	నేడు
చిరునవ్వు సరినవ్వవ్వేళ	ఎప్పుడు నోరు తెరుస్తుందోననే చెరుక
ముత్యాల్లా మెరిసాయి - దానిమ్మ గింజల వరుసలో అపురూపంగా వెలిగిన వై పళ్ళు	మొహం చూడాలనే భయం పొరపాటున చూస్తే కొనడేలిన డ్రాక్యులా కోరలు
అంతేనా - మెరిసే కళ్ళు పువ్వులా విరిసిన పళ్ళు ఏకాంత సౌరభం కదిలే స్వర్గం.	అంతేనా - నిందించే కళ్ళు రోగిష్టి పళ్ళు సన్యసించాలనిపించే సమస్యల తోరణం.

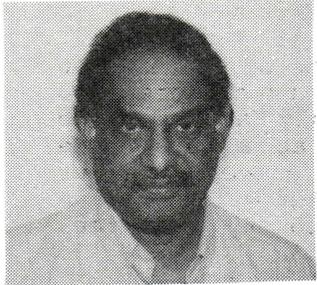
-హర్ష
శ్రీహరికోట - ఆంధ్ర

సమగ్ర ఆంధ్ర సాహిత్యము

చాళుక్య యుగము నుండి ఆధునిక యుగము దాకా 14 సంపుటములలో వివరముగా విశదీకరించబడ్డది. అత్యంత శ్రమ తీసుకొని శ్రీ ఆరుద్ర గారు రూపొందించబడినది. ప్రతి తెలుగు వారింట్లో ఉండదగినది. ప్రతులకు: త్రివేణి గురికార్

14 Hidden Glen Dr. Parsippany, NJ 07054
(201) 335-0118
 (Only a few deluxe editions are printed. Please reserve your copy)

Ramakrishna Chalikonda hails from Kakinada - came to Polytechnic Institute of Brooklyn in 1967. He started his career in Bell System in 1969

first in MD and then since 1979 in NJ as MTS at Bellcore. He, along with his wife Vijaya, children

Uma and Sricharan, participate actively in several community activities. He started Telugu School and Library in MD and ran it for 7 yrs. He also taught in Telugu School in NJ for 2 yrs. He was: 1979 - Secy. of TLCA, 1983-85 - Treas. of TANA Cultural Comm. 1987-89 - Pres. of TFAS, 1990 -, in-Charge, Cultural Activities of Hindu Temple Soc. of NJ. He is one of the organizers of the successful tours of Dr. Vempati Chinna Sathyam and others. He is the Joint-Chairperson of Cultural Committee of the World Telugu Convention, 1993.

Venkaiah Dama hails from Kandukur Tk. in Prakasam Dt. Studied in Loyola Coll. and Coll. of Engg. Guindy, Madras while being a boarder at Sri

Ramakrishna a Mission Students' Home, Mylapore. He is married to Raja Rajeswari and have

three children, Krishna, Leela and Kesav. After working for 12 yrs. as an Engr. for the City of New York, he started his own Financial Consultancy in 1981. He has been working consistently with the Hindu Temple Soc. TLCA, Bharathi Soc. TANA and TFAS. Founded and ran Telugu School in NY for 3 yrs. He was the Pres. of Heart and Hand for Handicapped for several years. He sincerely believes and speaks that all have to give a portion of time and/or money to the community.

Rama K. Jonnada, hails from Vijayawada and came to the US in 1963 and has lived in NJ since 1972. He received Ph.D. in EE from the University of

Penn. in 1969. He joined Bell Labs. in 1972 and is currently Exec. Dir. of Customer

Services System Development Org. at Bellcore in Piscataway. He, along with his wife Savithri and children, Siva, Madhu and Padma, is very active in community affairs of Telugus in the Tri-State area for the past 20 years. They organized a number of classical music concerts. He was the Founder-President of TFAS, 1983-87 and was instrumental in starting several programs. He is the member of steering comm. and Chairperson of Youth Affairs in World Telugu Convention, 1993.

A Message From The Bank Non-Resident Indians Like To Call Their Own....

**Watch Your NRI Deposits In India Grow Fast With
Our Highly Competitive Interest Rates!**

EARN:

**Upto 17.92% Per Annum On Your
Non-Resident Rupee (NRE) Deposits**
(Yield for a 5-year deposit with reinvestment plan)

**Upto 11.34% Per Annum On Foreign Currency
Non-Resident (FCNR) Deposits**
(Yield for a 3-year deposit with reinvestment plan)

Your Deposits Are:

REPATRIABLE.

FREE of income tax and wealth tax in India.
FREE of gift tax for gifts to close relatives.

With our **Personalized Service** we can provide you with details on many more attractive schemes to suit your particular needs. Just contact any of our nearest overseas branches, or one of the 1900 branches in India.

Current Effective FCNR Rates (In US\$)

PERIOD	SIMPLE INTEREST	EFFECTIVE ANNUAL YIELD
6 Months	9.50%	9.50%
1 Year	9.75%	9.99%
2 Years	10.00%	10.77%
3 Years	10.00%	11.34%

बैंक ऑफ इंडिया

(भारत सरकार का उपक्रम)

Bank of India

(Government of India Undertaking)

HEAD OFFICE: Express Towers, Nariman Point, Bombay 400021, India
NEW YORK BRANCH: 277 Park Avenue, New York, NY 10172 • (212) 753-6100
SAN FRANCISCO AGENCY: 555 California Street, Suite #4444, San Francisco, CA 94104 • (415) 956-6326
WEST INDIES BRANCH: P.O. Box 694, Grand Cayman, Cayman Islands, West Indies
FOR FDIC INSURED LOCAL DEPOSITS & NON-RESIDENT INDIAN DEPOSITS
PLEASE CALL OUR TOLL-FREE NO: 1-800-232-2828

FROM THE PRESIDENT.....

Dear Member/Guest:

I want to take this opportunity to thank all those who helped us to make our Deepavali program a success. Let me review the highlights for those who could not come to the program. We started the program with the Telugu exhibit which was setup by 5:00 PM. The exhibit had thirty five 2 ft x 4 ft panels with information/ photos/ pictures covering various topics... history of Telugus, Andhra Pradesh map with information on the 23 districts, famous Telugu people, Telugu poets and some of their poetry, a special exhibit on Arudra's work which was shown at the Sept. 1 meeting with Sri Arudra, tourist attractions in Andhra Pradesh, and selected photographs of previous TFAS programs. Most members and guests who came to the program looked through the exhibit with interest. As typical Indians they did not say much about it which means it must have been great in their opinion (they might have said it was good, if it was fantastic!) Thanks to Indira Kolli and Bharati Bhavaraju for giving the final touches to the exhibit which was done mostly for TANA meeting in Atlanta in July 1991. Also, thanks to Krishna Samala and his friends Ashish and Daniel who came by 4 PM to set up the exhibit and also provide other help. Krishna is an original Telugu settled in Malaysia and now studying in US. He brought his two friends (one Gujarati and the other real Malaysian) to help us and stayed until the end loading the cars. We need more of such devoted, young people at our programs to ease the burden on a few volunteers all the time. The dinner was delayed due to a couple of critical items coming late. The dinner included beans koorra, califlower/peas/potato koorra, Dosakaya pappu, spinach pachhadi, magaya pachhadi, charu, pesarapappu bondalu, rice sticks pulihora, perugu, potato chips, and the dessert boondi laddu. We are grateful to the following for preparing the food:

Nirmala Akkapeddi
Vijayalakshmi Balu
Bharati Bhavaraju
Rajeswari Boddapati
Veena Bodhireddy
Subbalakshmi Chamarti
Vijaya Chalikonda
Sudha Devulapalli
Savitri Jonnada
Mahalakshmi Kalasapudi
Vasundhara Kalasapudi
Lakshmi Kalluri
Indira Kolli
Leila Krishna
Chandrika Kumar
Madhubala Kunduri
Padma Machineni
Bala Madduri
Ananthalakshmi Meka
Ramani Munagala
Parimala Nachiraju
Kanti Ponamgi

Prabha Raghunath
Jyothi Rao
Y. Ramana Rao
Padma Rayasam
Vijayalakshmi Saladi
Uma Sharma
Padmaja Vakkalagadda
Madhavi Vemuri

As we said before, the efforts of these women (and also of their husbands or children who ever helped them anonymously at home) to provide home-cooked dinner at a reasonable cost has been a critical element of our success. We hope the tradition will continue even though there is a minority who feel that we should cater the food.

The business meeting started late due to late dinner (some people came late also) with my welcome and recognition of those attending TFAS program for the first time and also of those who are visiting from India. Then I quickly reviewed the activities of TFAS during our term of 1990 and 1991:

1990.....
Jan 20 Election of officers
and chairpersons
Mar 10 Trimurthy day with TCC
Mar 24 Mandolin Srinivas concert
Mar 31 Ugadi program
Jun 1 Prabha Ramesh dance
(net proceeds sent to help
Andhra Pradesh flood victims)
Jun 30 "KV Rao-Jyothi Rao" award
to Bezawada Gopala Reddy
Jul 29 Picnic joint with TLCA;
Radha Venkatachalam concert
in coop. with CMANA
Aug 26 Vinayaka Pooja, Ananda Bazaar,
entertainment
Oct 20 Deepavali/ entertainment by
Gollapudi Maruthi Rao & party
Nov 25 Entertainment by Gollapudi
Maruthi Rao & party in NYC
1991.....
Feb 23 Trimurthy day with TCC
Mar 23 Ugadi program
Apr 27 Whistle concert by Sivaprasad;
Andhra Natyam by Kala Krishna
Jun 16 Final program of Sivaprasad and
Kala Krishna after the US tour
Jul 5-6 TFAS exhibit and drama at TANA
conference in Atlanta
Sep 1 Meeting with Arudra, exhibit
Sep 8 Vedavati Prabhakar's concert
Sep 21 G.V. Prabhakar's concert
Sep 29 Kanyakumari's violin solo
jointly with CMANA
Nov 9 Deepavali

In addition, we followed the tradition of cooperating with TCC in celebrating Sankranti and Vijaya Dasami each year.

QUESTIONNAIRE

After introducing the trustees, I reviewed the responses we received to a TFAS questionnaire. Sixteen members responded and

Here is what they said:

On food - most approved the current tradition of home-cooked dinner keeping the cost low. Two suggested catering even if it costs higher. One suggested catered dinner with advance tickets and a free cultural program (the school rental and flyer costs were around \$1300 for Deepavali; to have a free cultural program, the dinner guests would have to pickup these costs which would be too much for dinner.)

On cultural program - again, most approved. One wanted more professional programs and less children's programs (our experience shows that we need a balance. We usually have some children's events at Ugadi and Deepavali functions and professional programs when opportunities come.)

On Telugu Jyothi - based on the small sample, half the readers read it completely; most of the remaining skim through; some don't open.

Some general comments - need more activities for youth (teach Telugu, give scholarships); set up host families for single students from Andhra Pradesh; organize fund raising dinners, trips and cruises; provide feed back from those who returned to India after living here (our readers can help us in identifying such people and asking them to send an article on their experiences to Telugu Jyothi.)

TFAS RECOGNITIONS

TFAS trustees recognized three members each with a plaque for outstanding service to the association: Ramakrishna Chalikonda, second president of TFAS, for his advice and help all the time in our activities. Dama Venkaiah, a life member, for his general advice, for helping with nominations every year, and for community service. Ramakrishna Jonnada, the first president, for his leadership for four years to make TFAS grow and achieve an enviable reputation. The achievements of these members are well-known to our members. It is also important for us to note that there are many other members and their families and friends who contributed in many ways to the progress of TFAS, and we thank them.

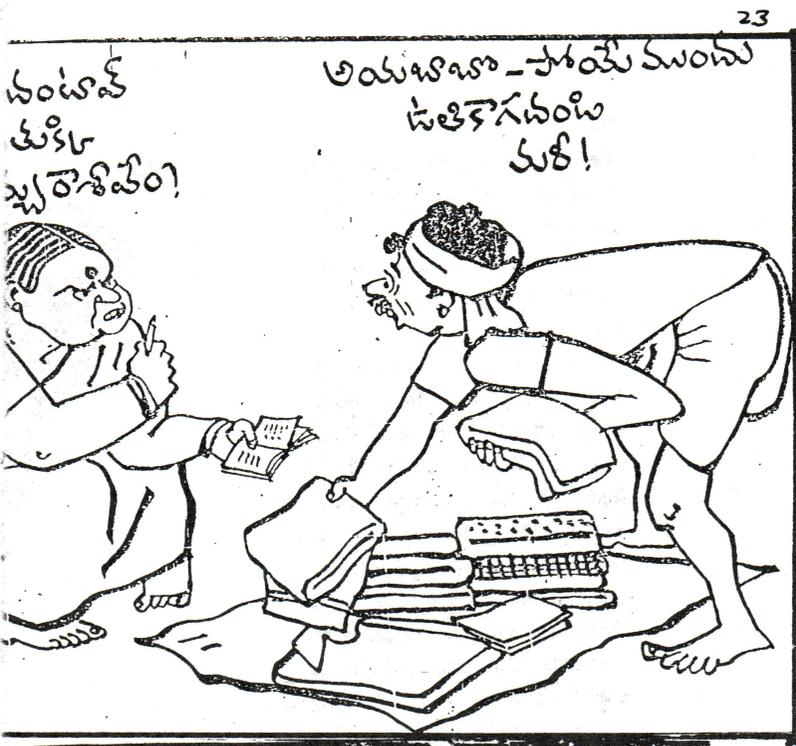
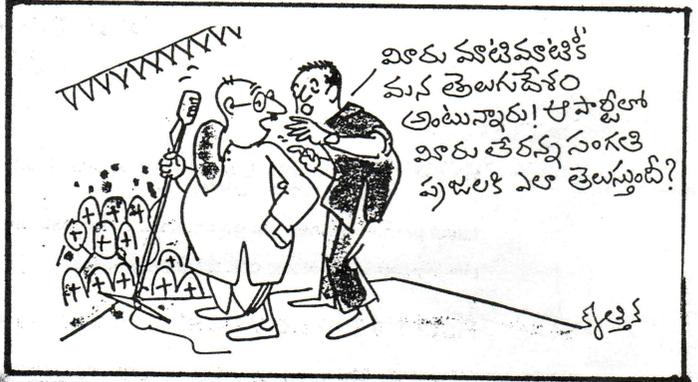
CULTURAL PROGRAM

I introduced Parvati Ponnaluri as the MC who took over the rest of the program. The cultural program started with Tillana by Harini Kumar and Nina Sivadasan (unfortunately two other dance items and the children's play announced in the preliminary program were cancelled, so we didn't have enough children's events this time.) The next was the play "Noukaru Patlu" with our first time actors Andra Bhaskara Rao, Nishtala Durgaprasad, and Mallela Ramana Murthy. Then we had two singers who sang without any accompanying instruments: Prema Harkara and Srinivas Gollapudi. Then we had

the drama "Pelli Roju" by Madduri Bala, Vemuri Madhavi, Yarraguntla Raghunatha Rao, Murukutla Rajagopal, and Kalidindi Sanyasi Raju; direction: Appajosyula Sathyanarayana; Music: Krishnaveni Sastry, Ramarao Pemmaraju; Production help: Seshagiri Rao Vemuri, Prasad Avatapalli. The drama had some mature language which some members thought to be inappropriate for the occasion. We understand the concern and we would request our drama group to be sensitive to such concerns in the future.

Mementoes were distributed by Chainulu Upadhyayula to the participants of the cultural program. Parvati, with her enviable Telugu literature background, spoke pleasant Telugu in conducting the program and presenting the artists. We thank her for her efforts and hope to work with her in other TFAS activities.

Murty Bhavaraju
President, TFAS

correspondence from employed boys, MS or equivalent for her 21 yr, 5'2" Arya Vysya sister, 2nd yr Law Student in India. Pl. Call (919) 469-4175.

*****
Matrimonial enquiries & Info. TFAS-MS, 1 Woodlake Drive, Piscataway, NJ 08854. When responding to this address, please send us the particulars of the respondent so that we can forward to the advertiser. Please note that neither TFAS, Telugu Jyothi nor any of its members are responsible for any consequences arising out of this column.
*****

For Members of TFAS of good standing, the matrimonial ad will appear for three consecutive times free of charge. If they would like to continue the ad for three times in a batch (any number of batches allowed) a written request has to be made. This is only to avoid repetition for a longer period of time. For non-members, the ad donation is \$5/per insert.
*****

Coding: 1st ltr. M or F. Next two digits: Year, Next two

A large advertisement for Bank of Baroda. It features a background image of a modern building. The main text reads: "America is America but there's no place quite like INDIA...". Below this, it says "and no investment opportunities such as these, for NRIs." The Bank of Baroda logo is visible in the top right corner. At the bottom, it lists "FCNR Accounts" and "NRE Accounts" with their respective features.

- Bank of Baroda offers you various investment opportunities with HIGH RETURNS and SECURITY.
FCNR Accounts	NRE Accounts
1. Deposit can be kept in currency of your choice i.e. US \$, UK £, DM, Jap ¥	1. Interest rate up to 13% p.a. for deposits depending upon the period of deposit.
2. Deposit will be free from fluctuations in the rate of exchange.	2. Various schemes available to suit individual needs.

*Loan/Overdraft facility can be availed of • Tax benefits available • No ceiling on investment amount

DAMA VENKAIAH ASSOCIATES

TAXES, INSURANCE & PENSION SERVICES

(T.I.P.S)

140-14 Laburnum Avenue
Flushing, NY 11355

(718) 762-7173, (718) 961-3654
(201) 463-0876

Seminars on Taxes, Insurance & Pension Topics
CALL FOR CONVENIENT LOCATIONS

COMPARE: WITH U.S. Life, Metropolitan, Prudential, N.Y. Life, Equitable, MONY, Travelers, John Hancock, etc.

Level premium (does not go up) cash value insurance—Insurance offered by Northwestern Mutual Life Insurance Co. Home office: Milwaukee, Wis.

Rated #1 in Low Cost by A.M. Best's actual 20 year surrender-cost index.

NOTICE: This is not a Universal life product—we do not recommend Universal

తల్లిదండ్రులు పుత్రుల రైటుగేటు దగ్గర వైదైం ది లాన్-మోషన్ అన్ నర్టీసు వారి మూడవ వెంబరు అమ్మ.

"అదిగో వస్తోంది" అన్నాయి లాన్-మోషన్ లాన్-మోషన్ కార్మికులు-కార్మికుల లాన్-మోషన్ అడ గొంతుకలు, మగ గొంతుకలు.

పాగి లెక్కల అండ్-టు తలనంది, కొమ్ములు గుర్రెట్టి పరిగెట్టుకొచ్చినట్టు దడదడ మంటూ దుడుగు దూకుడుగా వచ్చేసింది మూడో వెంబరు అమ్మ. నందుమొగడాకా తేరిరావ్వి చేలవేసిన షిఫ్టుకారు ఇక లాభం లేదని దున్నువోతు తలము కొచ్చినట్టు పరిగెట్టుకొచ్చి అమ్మ మీద పడి అగాడు. అమ్మ నందులోంచి మళ్ళీ గేటు ముఖంగా తిరుగుతోంది. అలస్యం చేస్తే లాభం లేదు- నీలు దొరకడు, వంట్లై అరంసుకాల వారి కింద యూల్లై అరంసుకాలకు పెరిగిన వడుంను (వడుమా లేక తొట్టా?) అరగంసుకాలు అమ్మలో మొయ్యరేపు వీణం కాళ్ళు! కూర్చోడం విధి. రచ్చం. అందు గ్గాను (వీణంకు తెగించక తప్పదు. అమ్మ తిరుగు తున్నా రెక్కవెయ్యకుండా కట్టి నమ్ముకువేళ్ళాదాంది

CHANDRA

అని నివారణ చేశాడు.
"అమ్మ, శాస్త్ర పరగండి" అన్నాడు కొత్తగా ఒకరోచ్చి.
"కో-టెడండ్" అన్నాడు షిఫ్టుకారు గారు.
"చింబండుడు స్వామీ!" అన్నాడు మరోకా యన.

"శాస్త్ర జరుగుదురూ, మార్కెట్ లాగా తొలి రి" మొహమాటపెట్టారు వారు.

"మం తోడుది మూ-తం గేటు దగ్గరికిలండి" అంటూ శాస్త్ర జరిగారాయన. మిగిలిన నివారణ కుర్రుడు పూర్తిచేశారు.

మొదట కూర్చున్నది వదిలించి, వెమ్మడిగా పరిచాడు మందయ్యారు. ఇరవై అయ్యే వరకూ పిగింది రి: క్రిమం. అరవై ఇరవై ఒకటవ వారు అలాగే మొహమాటపెట్టాడు మూకారు. మరణం లేదు. లోడలు కలిపి ఒక్కోపేసయ్యి కూర్చున్నారు వీణం కొత్తగా ఎక్కిన వారు వైదవు కాదీన్ లాగా ఉన్న ప్రీం బెర్నమిక కూంబర్లారు. వారిని మూసి మరో వలసుకు వైదవు చేశారు. శాటివ్ సుండి శలవు మొగికు కూర్చున్న పీరులో ఓ గడ్డం లాది, ఒక పువం లాది, ఒక పాడుగు ముక్కాడు న. ఒక గుంటు కల్లాయన, ఓ వాణాకు మ్కలం ఉన్నాడు. ఇక అటుమంచి ఇటు ముగ్గురే ముగ్గురు ప్రీలు ఎక్కారు. ఓ గంగాభవారీ పమాది ముగ్గుళ్ళ మండి ఓ గణం దూరం వదిలి కూంబడింది. అదిక పక్కన ఓ నంకాక్కో! చక్కని ఏగ్గణం. వామననాడు అ మ్కలం పాడుగు. రి: మ్కలం ఒడ్డు. మ్కలమైన మొహం. మేమందేది అకాశంలో మెరిసే చురుకైన రెండు వ్కలల్లాంటి నడునాలు. అ మొహంలో అనే చురుకైన పాడుగు ను

యొద్దాన కురుక్షేత్రంలో నలుపురేకమైనా వీలత్తం వరంచి కట్టడిలా కట్టి వరంక వెళ్లాలాడు షిఫ్టుకారు గారు. వారి వెళ్ళేది లాల్లి వదిలి వల్లవైంది. మరుగు నామాలు చెరిగాయి. శాస్త్ర నమ్మడం వరంచి ఏకమామూనిత వారి వేలి పట్టు వడంలేదు.
"గిల్లకయ్యా అని వెళ్ళడామంటే అయ్యానం లో నోరు పెగలలేదు. షిఫ్టుకార్ని ఎక్కడుండా మా లాంపు లాంపు తయారో చిందిలా లోపలికి దూకే విన వేరు జవాబ్బి గమనించలేదు క్షీనర్, అతని అన్నో, అన్న తాచుకురిదో అయిన వాడు.
కిక్కి షిఫ్టు ముందు అన్ అగోవరికి మగళ్ళ పట్టు ఎండిపోయాయి. శాస్త్ర అయ్యానం తిరుగుకు రోవరికి ఎక్కారు షిఫ్టుకారుగారు.
"జరిగిందో లామా, శాస్త్ర కూర్చోనిమ్మండి". అంటూ లోపావు వారు,

నీయస్సీ.మకలి

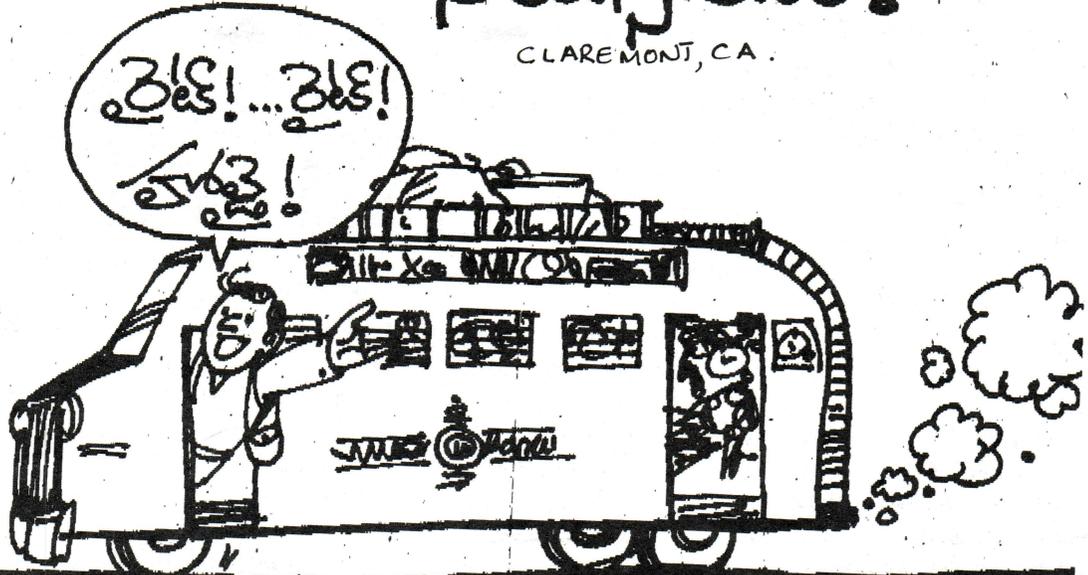
CLAREMONT, CA.

జాబ్బు వాళ్ళా, వదులుగా దుప్పి బడవేసింది. పన్నుదాని అలాడినట్లు ముంగురులు నాలుగు ముద్రలేస్తున్నాయి మధురుమీద. మాదాల్సిన అందం. అంతాకీ బడబట్టి పూలేట్టినట్లున్న అందం.

వంకజాక్షిగారి (వక్కాన మరో అరవ కూర్చుంది ఉంది. గేలువామకువి ఉండే నీలువ లి రెండు పుంజం మంది ఇబుదారు. వడవాలో మరో ఇరవై మంది పైగా విలబడే వేలాడుతున్నారు. గోడలు నల్లుకువి, చూరులిగి నల్లుకువి. ముప్పుయిమంది ఎక్కాల్సిన డాంట్ రేలిగ్గ అరవైమందిన్నారు.

"రైట్" అంటూ అరిచాడు గేలు వక్కామప్ప అసేమి.

అదోరు లి తుమ్ము తుమ్ము, లి మారు అనలింది కాట్టు వనలింది. ఇంతలో 'అగునాడు డా' అంటూ లి మువలాడున, ఆ మువలాడునతో లి వడుకు పిల్లా ఎక్కారు. మామ్మగారు కాస్త బరిగింది. అవిడకీ, వంకజాక్షిగారి మధ్యన వేసింది ఈ కేవలం. ఈ అమ్మాయికీ రెండు బారల బడ. అమ్మాయి ఒక బార కూడా లేదు. (అరవయ్యా

కనీమైంది?

క్షుణ్ణం). అమ్మాయికీ మూ అందర ఎక్కువ. తం ఎక్కువగా తిక్కటా మార్గంబోంది. ఇది క్షణంగా అర్థమైంది.

అదోరు మళ్ళీ ప్రారంభించింది పలుకు. గేలుదాకా వరుగెట్టి కప్పి అగాక, అక్కడ మరో క్షణం మంది వహరి మీద ఎక్కారు.

మామ్మగారు మరకొంచెం ఇరిగింది. కొత్తగా ఎక్కిన ఒక కోవారి నల్లుకుంది.

అటు కు రారు లేచాడు. మువలాడున చివర కొచ్చారు మరో అరవకు చోటు కావన వచ్చింది.

వక్కాన కు రారునల్లుకు వరకూ బామ్మగారు బరిగింది. కాచి ఇప్పుడు తాతగారోకరు (వక్కా కొచ్చి మిగతారు.

"నేను బరగను" అంది బామ్మగారు.

"నేను లేవను" అన్నాడు తాతగారు కొంటెగా!

బామ్మగారు తాతగారికీ వమివంగా బరగలేదు. కొత్తగా వచ్చిన మువమాంకి ఆ మధ్యలో కూర్చుంది తాతగారో కదాని మధ్యలో అధికంగా తిక్కా వ్రంలం వదిలి.

వేవకమం కంవల్లి గారు కొత్తగా వచ్చిన 'జ్యోతి' తీసే వదుపుతామి (వదుల్లిపైంది.

వంకజాక్షిగారు వదుపుతున్న కథ ఏమిటుది వచ్చినగింది! ఆ 'జ్యోతి' ఈ వెంటి అవదులో వా కథ ఉంది మరి! అదే అవిడ వదుపుతోంది.

అవిడ ముఖ కవలికలు వదుపుతున్నాను నేను. నేనే కాదు చాలామంది వదుపుతున్నాను. కొందరు కళ్ళెట్టాల్లోంచి, మరకొందరు మధ్యలో విలబడ్డ బసం వదిలిన నెండుల్లోంచి.

అవిడ మూతం కథలో మువగాని కోర్టున్నట్లుంది.

కథంత వరకు వచ్చింది?

"రాణా! ఇంత తొందరనే మీరలా మారిన తామకాలోమి"

"నేనేం కూలలేదు వరలి! మున్నంటే వాలో (నేను ఎక్కలంగానే ఉంది, కానీ కంటి ముందు కనబడే చిత్రాన్ని కాదనీ ఎలా అనమంటానో? మన వివాహం కోసం నే నేవేన త్యాగం అంతా ఇలా ఉన్నాలో పోసిన గింకాబంతా అయితేమంది నేనేవాడూ డిహించలేకపోయాను. ఏ మీద (నేను ఆ నెంగుది మర్చిపోతుంటోంది. మువగి వా డాక్టర్ నేను కోలే వచ్చితక ఏలో కలువైంద అవేవస్తుంటే ఎలా మర్చిపోను?" అన్నాడు రాజా.

"ఏమిటి రాణా! ఏమిటా అవేవతం? కొత్తగా నీకు ఏం తెలిసింది! నేను వివాహాతవన్న వందలి ఏక ముందే తెలుసుకొని అంతకంటే తామకావేందుకు వాడు ఈ జీవితంలో బహుస్మితం లేవే?"

ఉత్సాహం కులామిలోంచోచ్చే వీర్లలా తప్ప కొన్నంది వంకజాక్షికి. మొహంలో, ముక్కులో స్పష్టంగా తెలుస్తోంది ఆ వ్యవహారం.

ఇంతలో (వక్కాన) కూర్చున్న కేవలం మెడ పొంది పుస్తకంలోకి తొంగిచూస్తోంది కింకారుగా.

వంకజాక్షి గారికి కేవలం తెలి అడ్డం వచ్చింది. పుస్తకం మూసింది అవిడ. కేవలం గారికేమీ చూసింది.

"ఈ కథ ఏమాటుందంటారు?" అంది రెండు ఒకటి. ఒకటి ఏమిటా చూసింది రెండు కేసి.

రెండు బెంక లేదు, లోగాకలేదు. తొమ్మిదే వైరంగా వున్నకం అందుకోవోంది.

ఒకటి వాల్చి వారింది.

"తెలియం లేదండి. కథ వాలా తిగుపుగా ఉంది."

బామ్మగారు అక్కర్లంగా చూసింది.

"అవునుమ్మా! ఆ బామ్మాయి మరీ తిగుపుగా ఉంది కదూ!" అంది కోవలారి కేసి మావమ్మా.

"బామ్మాయి తిగుపుగానే ఉందాలి రెండీ బామ్మ గారు!" అంది కేవలం.

"నేం మాట్లాడేది బామ్మాయి తిగుతున్నారంటే కాదండి. కథ మంచి తిగుపుగా ఉందన్నాను" అంది వంకజాక్షిగారు. అది తుజుమిడికి కొంక తిప్ప కొంక కప్పకుంది.

"కథ తిగుపుగా ఉందంటారా? ఏం కథమ్మా అది?" అంది బామ్మగారు వచ్చుటా.

"ఏదో రెక్కడి" అంది వంకజాక్షి విసుగ్గా.

"ఈ కాలపు వదపుతున్న అదనల్లంబు చిమిగిక్కువైతేయింది" అని మొహం తిప్పకుంది బామ్మగారు.

తాతగారు సామూహికా వచ్చుటా అవిడ కేసి చూశారు.

"వదువెక్కువైతా తుంటరితవం నావదు" అని విసుక్కుని, తం అటు తిప్పకుంది బామ్మ గారు.

కోవంగా చూసింది కేవలం.

"థా!" అని తం ఎదురుగా తిప్పకుంది బామ్మగారు. వంకజాక్షి గాకం వున్నకం తెలవడో బుంది.

"నేవడివ (వక్కా) బావనే వెచ్చలేదు. కథమా తుందంటారు?"

"ఏమో! నేనేం వెచ్చనండి!"

కథ మధ్యలో అనే ఏమాటుందా అని అలో చింకడం వాకు మాతం వరలా తోయిన వారం 'గాకానేతులు' అనే కథ మధ్యలో అనే అలోచిం కాను. జ్ఞానం ఉందిగా! అందులో లి పెద్ద మనిషి 'పిల్చి' ఏమాటా కెల్లాడు. అతని (వక్కాన) బారలో తొడుక్కుని లి వచ్చి కూర్చుని ఉంటుంది. ఆ వచ్చి గాకం చేతులు ఈయన మీద నెడలోయి. ఈయన వల్ల పుంకలిస్తుంది. అంత వరకూ వదిలి ఏమాటుందా అని అలోచించాను. ఎవరూ బుర్రలో ఉన్న వచ్చి మగడేమో, ఈ పెద్దమనిషిని పూర్ వెయ్యడానికి (వదుల్లివున్నా

దేమా అవించింది."

"కథ పూర్తిగా వదిలే వరికే వచ్చింది?" అని అడిగింది వంకజాక్షిగారు.

"ఏమిటా అటు వరకొచ్చుంటే వీళ్ల అటు కూడా చాలా ముందుకి పొగిపోంది. ఆ వ్యవహారం అంతా చాలా గమ్మత్తగా (వ్రాకాల్సింది తవ యిత. ఏవర్లో ఈ మువకు పెళ్ల- పిల్ల అవి ఏకటా కు తెలిసిందంటే ఆ వచ్చి గొంతులో క్షి గొంతులోనే చూచుక్కం బదిగింటా మూలు (మోగిందట. లి ఇంటి వెంటకు ఇచ్చి కాలి రెం డన కుమామకట్టికీ రెండీ అంటుంది. ఆ అసామి అలా బోమ్మోమా, అక్కడ, తిరిగివరికి రెండవ డూ-మ అవుతుంది. అయ్యావంగా, అకా ఆ ఇంటి వెంటకు వెతుక్కుంటూ వెళ్లాడు. వెంటకు చూసి అక్కర్లతోకాడు. 'వచ్చివదం' అనే గుట్టె తెలుసుకున్నాడు గానీ, ఆ ఇంటి వెంటకు ఆ వెంటకు తన ఇంటి వెంటకు నివాడో మర్చిపో యాడు. గేలు తలుపు తీసేవరికి తోలు (వక్కా) మంచి ఎదురైన తార్పును చూసి గొంతు పెడన కుక్కుకుతోంది. 'రెండీ మరకాణా! పూలరంగా' అంటూ తార్పు గొంతుకానిపోయిన ఆ మనిషి తం వేలోకి దింతుకుపోయి మెలకారం చేస్తుంది"

"మిరమకున్నట్లు కథ ఎప్పుడైతా ముగించిందా? అని అడిగింది వంకజాక్షి.

"లేదనే చెప్పాలి".

"అమ్మా ఏ పుట్టి మీరు మావలేదు" అంది వంకజాక్షి.

"ఏ వెలకారం వాళ్ళం అయింది. అమ్మా లి పారి అచ్చం చిమిడిందని వదు మోవేస్తామా? లి తోలు తెలివని వెచ్చిపోలేస్తామా?" అని (వక్కా) చింది కేవలం.

ఈ లోపం కేసికి మహర్ వచ్చింది. అందోరు అగింది. లి రెండు టిక్కెట్లు దిగాయి. అయిదు టిక్కెట్లు ఎక్కాయి.

"ఏమి దిగాయి" అన్నాడు బావమరింది.

పిల్లల కోసం

వీజయశ్రీ

సుధాకరరావు రోజులూగే ప్రొద్దున్నే వేచాడు ఆరున్నరకి, కెన్పుడ్ డబుల్ కేసెట్ డెక్ ఫీరియో రిసీవర్ సిస్టమ్ అటోమాటిక్ గా అనయనవెంటనే.

"అంత వాడేగా ఎందుకు పెడతారు" అంటూ విసుక్కుంది వాళ్ళావిడ ఇటువైపునుంచి అటువైపుకి వళ్లంతా తిప్పుకుని. కళ్ళమూసుకునే అంది అనాలుగుమాటలూ. సుధాకరరావు సాండ్ సిస్టమ్ ఆఫ్ చేశాడు వెంటనే. నెంపాదిగా బాల్ రూమ్ లోకి తడుముకుంటూ వెళ్లి లైట్ ఆన్ చేసి కాలకృత్యాలు మొదలు పెట్టాడు. ఇరవై నిముషాల్లో అన్నిపనులూ ముగించుకుని బయటకివచ్చి గాఢనిద్రలోకివెళ్లిపోయిన వాళ్ళావిడకేసి ఒకసారి చూసి చప్పుడుచెయ్యకుండా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ వాకిన్ క్లాసిట్ లోకి నడిచాడు. నిన్నరాత్రే రెడిగా పెట్టుకున్న బట్టలు తీసి వేసుకున్నాడు. తడితువ్వాలు పట్టుకెళ్లి బాల్ రూమ్ లో ఆరేశాడు జాగ్రత్తగా గ్లాస్ పార్టీషనుమీద. ఒకసారి అద్దంలోకి చూసుకుని టై సర్దుకుని తలదువ్వుకున్నాడు. దువ్వెన వెంటనే కడిగి తుడిచి దానిస్లేసులో ఉంచాడు. నెంపాదిగా బెల్ రూమ్ లోంచి చప్పుడు చెయ్యకుండా రివింగ్ రూమ్ లోకి వచ్చాడు.

టీవి ఆన్ చేసి న్యూస్ విందామని అనుకున్నాడుకాని మనస్సు మార్చుకున్నాడు. ఆప్పుడే ఏడయింది. త్వరగా బ్రేక్ ఫాస్ట్ తిని బయటపడదామని కిచెన్ వేపు నడుస్తూంటే ఫోన్ రింగయింది వాడేగా. ఒక్కసారి ఫోన్ దగ్గరకి దూకినట్లు సమీపించి రిసీవరెత్తాడు.

"మే ఐ స్పీక్ టు డాక్టర్ కొంటి ప్లీజ్? " సన్ననిగొంతుక వినిపించింది ఫోన్లో.

"యస్, దిస్ ఈజ్ డాక్టర్ కొంటి స్పీకింగ్, మే ఐ నో హూ ఈజ్ కాలింగ్? "

"దిస్ ఈజ్ జెనిటెక్ లేబ్. ప్లీజ్ హోల్డ్ ఫర్ ఒన్ సెకండ్. ఐ విల్ కనక్ట్ యూ టు డాక్టర్ యాష్టన్. "

కొన్ని నిముషాలు నిశ్శబ్దం. కాసేపు సంగీతం వినిపించింది. రిసీవర్ చెవిదగ్గరుంచుకునే దగ్గరలోనే ఉన్న సోఫా మీద కూర్చున్నాడు. నిన్నరాత్రి పడుకోబోయేముందే అనుకున్నాడు, అప్పుడే ఆరువారాలు పైగా అయిపోయింది జెనిటెక్ వాళ్ళతో మాట్లాడి, ఇంతవరకూ ఏకబురూ లేదేమిటా అని.

"సారీ టు హేవ్ కెప్ట్ యూ సోలాంగ్ డాక్టర్ కొంటి, దిసి ఈజ్ మేరీ యాష్టన్ హియర్..... " పదిహేను నిమిషాలు జరిగిందా ఫోను సంభాషణ.

* * * * *
క్రిందటి సంవత్సరం ... మార్చి 22వ తారీఖు... ఎక్స్ ప్రెస్ డెలివరీలో వచ్చింది ఒక పెద్ద మణిలా ఎన్వలప్. తన మేకింట్లో కంప్యూటర్ ముందుకూర్చుని సైన్ లాక్ డౌన్ తయారు చేస్తున్నాడు ఫిన్లాండు ఇంటర్నేషనల్ కాన్ఫరెన్సులో తను చదవబోయే పేపరు. మాడినన్ సుంచి తనతోకలిసి పరిశోధనలుచేస్తున్న నరేందర్ దగ్గరనుంచి కొన్నికేల్సులేషన్లు రావాలి. ఈవేశరకపోతే వెంటనే ఫోనులోపిలిచి ఫాక్సుచెయ్యమందామనుకుంటున్నాడు. ఎన్వలప్ చేతికిరాగానే తొందరగా చింపి లోపలికాగితాలు బయటికి తీశాడు. అవి నరేందర్ దగ్గరనుంచి కాదు, కాలిఫోర్నియాలో ఉన్న జెనిటెక్ లాబ్ నుంచి. ఏదో ప్రాక్సు కొనమని సూచించేస్తూ వ్రాసిన ప్రామోషనల్ రిటరీచరనుకున్నాడు. వెంటనే వేస్తుపేపరు బాస్కెట్ లో పడేశాడు. స్విచ్ లైట్ లో తనకంప్యూటర్ వైపు తిరిగాడు కొంచెం విసుగుతో, కొంచెం నిరుత్సాహంతో. ఒక్కక్షణం ఆలోచించి బాస్కెట్ లోంచి ఆ కాగితాలు మళ్ళీ తీసి డస్కుమీద పరిచి చదవటం ప్రారంభించాడు.

కళ్ళు ఉత్తరంచినవరున్న సంతకంమీదకి వెళ్ళాయి. మేరీ యాష్టన్ ... ఆపేరు ఎప్పుడూ వినలేదు. ఎవరీ మనిషి?.. ఎంత ఆలోచించినా గుర్తుకి రావటంలేదు. ఇది తప్పకుండా ఎడ్యురైజ్ మెంట్ అని నిర్ణయించుకున్నాడు మనస్సులో. అయినా ఉత్తరం చదవటం ప్రారంభించాడు. రెండు పేరాలు చదివాడు. కాలిఫోర్నియాలో ఏదో స్పెర్మ్ బ్యాంక్ గురించిన విషయం. మూడో పేరలోకి వచ్చాడు.....

We are able to identify several potential donors for depositing their sperm in our bank. Our research was indeed based on a comprehensive data source. There is no obligation for you to participate in this project. After studying the remaining pages in this document, if you can persuade yourself that you are a suitable target individual, please supply us with the information requested on pages seven, eight and nine of this document and return to us in the enclosed envelope.....
మిగతా పేజీలన్నీ ఆగకుండా చదివేశాడు.

ప్రపంచంలో చాలా తెలివితేటలు గలవాళ్ళని, తమ మేధాశక్తి, సృజనాశక్తి ఉద్యోగరీత్యా గాని, మరొకవిధంగాగాని ప్రదర్శించిన వాళ్ళని సెలక్టు చేసి వాళ్ళ దగ్గరనుంచి స్పెరమ్ (వీర్యం) సేకరించి ఫ్రీజ్ చేసి ఒక బేంక్ లో నిలవ చేస్తారు ఈ జెనిటెక్ లాబ్ వాళ్ళు. చక్కని తెలివితేటలుగల పిల్లలు కావాలనుకున్నవాళ్ళు ఈ స్పెరమ్ అడిగితీసుకుని వాడుకోవచ్చును. అయితే అడిగినవాళ్ళకల్లా స్పెరమ్ ని దానంచెయ్యదు ఈ బేంక్. అర్హతున్నవాళ్ళకే ఇస్తారు. పైగా పెళ్లి చేసుకుని సుఖంగా దాంపత్యజీవితం గడుపుతూ తగిన ఆర్థిక స్తోమత ఉన్నవాళ్ళకే ఇది.

షుమారు రెండేళ్లక్రితంసరిగ్గా ఇదేరోజునుకుంటాను మెక్సాటన్ ఫౌండేషన్ దగ్గరనుంచి ఫోనుకాల్ వచ్చింది సుధాకర్కి.

"You have been selected for a McNaughton Fellowship. We do not know if you have heard of us before. This fellowship means you will receive about \$ 500,000 over the next three years. You are free to do what ever you want to do with it. This is a recognition of your creativity and promise. This is awarded by our Foundation in the hope that you will be able to continue your work without any encumbrances...."

అసలా ఫౌండేషన్ పేరే తను ఎప్పుడూ వినలేదు. మెక్సాటన్ ఫౌండేషన్ ప్రైజ్ వచ్చినట్లు ఊళ్లో ఉన్న మిగతా ఇండియన్లకి తెలియటానికి కొన్నాళ్లు పట్టింది. ఇండియా ఓవర్సీస్ అనే పత్రికలో ఈసంగతి ఒకచిన్నపేరాగ్రాఫ్ పడింది కొన్నాళ్లు పోయాక. ఆవార్త చదివిన స్నేహితులు కొందరు ఈయన్ని వెంటనే పిలిచి కంగ్రాచులేషన్లు చెప్పారు. ఆరునెలలు పోయాక ఆపూళ్లో తెలుగు అసోసియేషన్ వాళ్లు ఈయనకి ఒక చిన్నసన్మానం కూడా చేశారు.

కొంటి సుధాకరరావు అమెరికావచ్చి ఇరవైరెండు సంవత్సరాలయింది. తను ఈదేశం రాకపూర్వం తన భవిష్యత్తు గురించి అనేకరకాల కలలుగంటూ ఉండేవాడు. కాని పేరుప్రఖ్యాతులుగన్న విజ్ఞానవేత్త నవుతానని అనుకోలేదు. చిన్నతనంలో వాళ్లతాతయ్యతో డంబాలు కొడుతూండేవాడు నేను ప్రపంచమంతా తిరిగివస్తాను పెద్దయ్యాక అంటూ. గత అయిదు సంవత్సరాల్లోనూ ఎన్నో అంతర్జాతీయ సమావేశాల్లో పాల్గొని ఉపన్యాసాలివ్వడంవల్ల ఆమాట నిజమయిందనే చెప్పాలి. అమెరికను సిటీజన్షిప్ తీసుకున్నతర్వాత కూడా భారతదేశంలో పత్రికలన్నీ ఇతన్ని గురించి వ్రాసినప్పుడల్లా ప్రఖ్యాత భారతీయశాస్త్రవేత్త డాక్టరు సుధాకరరావు అనే రాస్తాయి ఇప్పుడుకూడా.

అమెరికావచ్చి డాక్టరేటు డిగ్రీసంపాదించి రెండుసంవత్సరాలు పనిచేశాక ఇండియావెళ్లి పెళ్లిచేసుకొచ్చాడు శారదని. శారద యంచీబియస్ పాసయివచ్చింది. ఎఫ్. ఎమ్.జి లు పాసవ్వాలిసిన పరీక్షలు, స్పెషలైజ్ చెయ్యటానికి ఫెలోషిప్పులు, రెసిడెన్సి-- శారద ఇవన్నీ పూర్తిచేసిందాకా పిల్లలకోసం వాళ్లు ప్రయత్నించలేదు. తర్వాత శారద తనపైవేటు ప్రాక్టీస్ స్థిరపడిందాకా ఆగుదామంటే సుధాకరరావు అలాగే నన్నాడు. అలా పదిహేను సంవత్సరాలనుకోకుండా గడిచి పోయాయి. తీరా ప్రయత్నం ప్రారంభించాక ఎన్నాళ్లకీ ఫలితం దక్కక పోవటంతో శారద ప్రోత్సాహంతోటే వాళ్లిద్దరూ టెప్పులు చేయించుకున్నారు. శారదకున్నకాంప్లికేషన్లతో పిల్లలు పుట్టడం వీలుకాదని తేలింది. ఈ విషయం తెలిసిన కొన్నాళ్లపాటు

వాళ్లజీవితాల్లో అనుకోని నిరుత్సాహం వాళ్లని కప్పపెట్టింది. కాని ఇద్దరూ ఉద్యోగరీత్యా నిమగ్నలైపోయి ఆ పరిస్థితులకి తట్టుకోగలిగారనే చెప్పాలి.

రెండేళ్లక్రితం సుధాకరరావు తల్లి శాంతమ్మగారు వచ్చి నాలుగు నెలలపాటు ఉండివెళ్లింది. తనతల్లి మంచితనంగురించి ఎంతోగొప్పగా చెప్పుకుంటూ ఉండే సుధాకరరావుకి ఆనాలుగునెలల్లోనూ చూసినతల్లి తనతల్లిలా కనిపించలేదు. ఉన్నన్నాళ్లు శాంతమ్మగారు తనకోడలి గొడ్రాలితనం గుంచే మాట్లాడింది ఊళ్లో తెలుసున్న వాళ్లందరితోటే. చివరకి వెళ్లిపోయేరోజున ఎయిర్పోర్టులో పక్కకితీసుకెళ్లి శాంతమ్మ సుధాకరరావుతో అంది, "ఎంతోమంది శుభ్రమైన అందమైన పిల్లలని చూపిస్తే యంచీబియసు పిల్లంటూ ఈ అందకత్తెని చేసుకున్నావు. ఇప్పుటికయినా మించిపోయిందేమీలేదు. ప్రతివాళ్లూ శాశ్వతంగా ఒకళ్లతోటే మడిగట్టుకు కూర్చోటంలేదు." ఆమాటలు విన్నతర్వాత అమ్మమీద మమకారం తగ్గకపోయినా గౌరవం పోయింది. ఏమి అనకుండా జాగ్రత్తగా ప్రయాణంచేసి వెళ్లు అని సాగనంపేశాడు.

తనకి పిల్లలు పుట్టరని తెలిశాక శారద ఎవరినయినా పెంచుకుందామా అని ఒకటి రెండుసార్లు అడిగింది. పెంచుకున్న పిల్లలని మనస్వంత పిల్లలుగా ప్రేమించగలమా? అన్నాడు సుధాకర్.

స్పెరమ్ బ్యాంక్ నుంచి రక్షెప్టు రావటంతోటే మళ్లి పిల్లలని పెంచుకోవటం గురించి ఇద్దరిమధ్యన రెండుమాడుసార్లు చర్చలు జరిగాయి. తనకి అభ్యంతరంలేదని ఖచ్చితంగా శారద చెప్పలేదు కాని నాకడుపునపుట్టినవాళ్లే నాపిల్లలు, మరెవ్వరితోనూ నాకు సంబంధం అనవసరం అంది ఒక రోజున.

మరొకరోజున చాలాసేపు డిస్కషనయింతర్వాత "ఎన్నిచేంకుల్లో డిపాజిట్ చేస్తారు?" అని అడిగింది కోపంగా.

"ఎక్కడో పుక్కిటి పురాణాల్లో జరుగుతాయిగాని ఇలాంటి పరిస్థితులు మామూలు మనలాంటివాళ్ల జీవితాల్లో తటస్థ పడతాయని అనుకోలేదు. ఋషులు, దేవతలు, దేవుళ్లు తమవీర్యం ఎక్కడ వదిలేసినా ఏదో రకంగా ఎవరోఒకరిజన్మకి కారణమవ్వటం విన్నాం. మీరంత గొప్పవాళ్లనుకుంటే మరొక పెళ్లి చేసుకోండి నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు "అని కూడా అంది.

శారద మనస్సులో అనేకరకాల ఆలోచనలు చెలరేగాయి. మేధావంతుడయిన భర్త ఉన్నప్పటికీ అతనిసంతానానికి తను మాతృత్వాన్ని ఇవ్వలేక పోయినందుకు చాలాచిన్నపుచ్చుకుంది. సుధాకర్ సంతతి విజ్ఞానవంతులు, మేధావంతులు కావచ్చునని ప్రపంచంలో ఇంకెవళ్లో గుర్తించటంతో ఈ ఆవేదన మరింత కప్పపెట్టింది

శారదని. తను సహజంగా తల్లి కాలేకపోయినా తన భర్త సంతానానికి పెంపుడు తల్లిగానయినా ఉండేఅవకాశం వస్తే బాగుండునని ఎన్నోసార్లు అనుకుంది.

చివరికి ఒకసారి చాలాసీరియస్గానే అంది. "ఎవరికో తెలియనివాళ్లకి దానంచేసే బదులు తెలుసున్న వాళ్లకెవరికయినా యిచ్చి ఆఫలితం మనం దక్కించుకోవచ్చుగా. "

సర్రోగేట్గా ఎరుగున్నవాళ్ల నెవరినయినా ముందుగానే ఏర్పాటు చేసుకుందామా అని ఇద్దరూ కలిసి ఆలోచించారు. ఈ దేశంలో డబ్బుకోసం సర్రోగేట్గా ముందు ఉంటానని ఒప్పుకుని, తీరా బేబీ వచ్చాక బేబీమీద మమకారంచంపుకోలేక తమకికూడ బేబీపై హక్కులున్నాయి అంటూ కోర్టుకెళ్లిన వాళ్లున్నారు. అంచేత ఆవిషయంగురించి ఎక్కువగా పరిశీలించలేదు.

శారదలో అటువంటి ఆలోచనలుంటాయని సుధాకరరావు అనుకోలేదు ఎప్పుడూ. కొంత ఆశ్చర్యం కొంత అనుమానం తో కొన్నాళ్లు గడిపాడు.

తనుకారణంగా పుట్టిన పిల్లలు ఎక్కడో తనకి తెలియనిచోట పెరుగుతున్నారని తెలిసి ఎలా సంబంధంచేనట్టు ఉండడం?

ఒకవేళ ఆ పిల్లో పిల్లవాడో పెద్దయిన తర్వాత తనపుట్టుపూర్వోత్తరాలు ఎలాగో తెలుసుకుని తనదగ్గరకి వచ్చి " నీవు నాకు తండ్రివి" అని చెబితే ఎలా ఉంటుంది. తను పెంచిన వాళ్లే తన పిల్లలా? తను కారణంగా పుట్టిన వాళ్లందరూ తనపిల్లలు కాదూ?

సందేహాలతో సతమతమయ్యాడు కొన్నాళ్లు.

చివరికి ఒకరోజున జెనిటీక్ లాబ్ వాళ్లకి సరే అని ఉత్తరం వ్రాశాడు.

సుధాకర్ మనస్సులో స్పెరమ్ బేంక్కి డానేషన్ ఇద్దామన్న నిర్ణయం ఎప్పుడు జరిగిందో ఖచ్చితంగా చెప్పడం కష్టం. అతని మాటల ధోరణిబట్టి గ్రహించింది శారద. ఆనాటినుంచి సర్రోగేట్తల్లి విషయం గురించి ఆలోచిస్తూనే ఉంది. ఇండియాలో తన స్నేహితురాలు శర్మిష్ట కి కూడా వ్రాసింది.

మెడికల్ కాలేజీలో చదువుకుంటున్నప్పుడు శారద, శర్మిష్ట లు ఎంతో క్లోజ్గా ఉండేవారు. ఒకరి మనస్సులో విషయం మరొకరికి పూర్తివివరాలతో చెప్పుకునేవారు ఏమి దాచకుండా.

"ఏ మగవాడితోనూ సంబంధం లేకుండా పిల్లలని కని తల్లిగా ఉండగలిగితే ఎంతబాగుండునో. మన పాడుసంఘం అటువంటి ఆలోచనలు చేస్తేనే ఉర్రేసుకుని చావమని శాసిస్తుంది. మగతనానికి తలపాగ గట్టి ఆడవాళ్లని అధోలోకానికి అణగదొక్కే సంఘం ఇది. " అంది శర్మిష్ట ఒక రోజున.

"ఎందుకే పాపం అలా అంటావు. నీకు మగవాళ్లంటే ఇష్టంలేక అలా అంటున్నావు. అందరి మగవాళ్లు అధికారం చెలాయించే రకం కాదు. " శారద మందలించేది.

"నువ్వెప్పుడూ వాళ్లని వెనకేసుకు వస్తూనే ఉంటావు. నాకు వాళ్లలో చెప్పుకోదగ్గ సాహార్ద్యం, సౌందర్యం ఏమీ కనిపించలేదు. స్త్రీస్వరూపంలో ఉన్న సౌందర్యం, సాహార్ద్యత, సామ్యత, మాతృత్వభావం చస్తే వాళ్లకి రావు."

"బ్రహ్మదేవుడు పర్మిషనిస్తే నువ్వు మరొక ఆడదాన్ని చేసుకుని పిల్లలని కనేటట్లున్నావు చూస్తూంటే."

"బ్రహ్మదేవుడు చేసిన పొరపాటే అది. లింగబేధాలతో ప్రపంచాన్ని రెండు ముక్కలు చేశాడు."

"అతనిది కాదమ్మతప్పు. అది దక్షప్రజాపతి ఫారమ్లా."

ఇటువంటి ఎడతెగని వాదాలతో వారి స్నేహం నిత్యచైతన్యవంతంగా ఉండేది. తను పెళ్లిచేసుకుని అమెరికా వచ్చేటప్పుడు ఇద్దరి మనస్సులు లోలోపల ఎంతో మధన పడ్డాయి.

సౌందర్యవతి, విజ్ఞానవంతురాలు. సృజనాశక్తిలో శర్మిష్టకు సాటి ఎవరూ లేరని చెప్పాలి. కథలు వ్రాస్తుంది, కవిత్వం వ్రాస్తుంది. ప్రఖ్యాత చిత్రకారిణి. శర్మిష్ట రావు వ్రాసినవి, శర్మిష్టరావుగురించి వ్రాసినవి ప్రతిపత్రికలోనూ ప్రచురింపబడుతూనే ఉంటాయి అస్తమానూ ఇండియాలో.

* * * * *

" I will be very busy next week. I think I can make myself available on 15th and 16th of this month. It is possible to leave here on 14th evening"

" I will take care of the travel and hotel reservations for both of you. Please say hello to Mrs. Konti. I am looking forward to see both of you."

ఫోను హేంగప్ చేసి, బెడ్రూమ్లోకి వెళ్లి శారదని కదిలించి లేపి ఎనిమిది గంటలమతోందని హెచ్చరించి వెళ్లిపోయాడు.

శారద నిన్న రాత్రంతా కాల్లో ఉంది. వేద్దామా వద్దా అని ఆలోచిస్తోంది. మళ్లీ ఫోన్ రింగయింది. మెస్సేజి వదులూరు కావలిస్తే అని కాస్సేపు ఊరుకుంది. కాని ఫోను రింగవటం మానలేదు. రికార్డింగ్ మెషిన్ ఆన్ చెయ్యటం మరచిపోయాడు సుధాకర్. లేచి ఫోను ఎత్తింది. ఓవర్సీస్ కాల్. ఆపరేటర్ మాటలు గబగబా దొర్లిపోతున్నాయి. పెర్సన్ టు పెర్సన్ కాల్ శర్మిష్ట దగ్గరనుంచి.

"OK operator, I will accept the call." శారద, శర్మిష్ట బహుశః ఒక గంటసేపు మాట్లాడుకుని ఉంటారు. ఫోన్ పెట్టేసిన వెంటనే గబగబా తయారయి హాస్పిటల్కి వెళ్లి పోయింది. శర్మిష్ట అమెరికా వస్తోంది. ఆమె మనస్సులో ఏదో నిర్వచించలేని సంతృప్తి ప్రవేశించింది.

LAKSHMI PALACE

*****

HOUSE OF QUALITY PRODUCTS
103 ROUTE 46 WEST, FAIRFIELD, NJ 07006
NEAR THE PARKING LOT OF DISCOUNT LIQUOR

- ★ SAREES
- ★ GROCERIES
- ★ COSTUME JEWELRY &
SEMI-PRECIOUS STONES
- ★ 110 / 220 VOLTS SMALL APPLIANCES

VIDEO MOVIE RENTAL IN HINDI, TELUGU,
TAMIL, MALAYALAM, KANNADA, PUNJABI,
GUJRATI & BENGALI

VIDEO RENTAL OF MOVIES BY MAIL

24 kt GOLD BARS, BANGLES, COINS & CHAINS

Ⓜ HOURS: WEEKDAYS 5 - 8 P.M., SAT. 12 - 6 P.M.

SUN. 12 - 5 P.M.

(201) 227-3564

Livingston Pediatrics

(Limited to infants; children & adolescents)

RAMALAKSHMI YERRAMILI M.D.

*****
VISIT OUR NEW OFFICE IN EAST BRUNSWICK, NJ
*****

BY APPOINTMENT

345 LIVINGSTON AVE.
NEW BRUNSWICK
NJ 08901

85 BRUNSWICK WOOD DR.
EAST BRUNSWICK
NJ 08816

(201) 246-7171

(201) 238-6644

WEEKEND AND EVENING HOURS AVAILABLE

YOUR INDIAN LIAISON
ASSIGN US, WE DO IT BETTER

PACIFIC CONTRACTS, INC

- * Imports/Exports
- * Offshore Manufacturing
- * Offshore Film Production

Parsippany Plaza Offices
239 New Road, Unit C-3
Parsippany, NJ 07054

Tel: (201) 808-3323, Fax: (201) 808-7016
Tlx: 7101104027

Srinivas Polavarapu

KAMALA ENTERPRISES INDIAN GROCERY STORE

(ROUTE 27)
251 FRENCH STREET
NEW BRUNSWICK, N.J.
08901

(201) 246-8262

Y.S. MURTHY

- *Full line of Indo-Pak & West Indies Grocer
- *Jewelry (Semi-Precious Stones, Crystals etc)
- *Sarees, *Video Movies, Telugu, Tamil, Hindi
Malayalam, English - Rent from \$1.00 a day
- *Fresh Vegetables every week including

\$\$ CHECK SALE PRICES ON SELECTED ITEMS \$\$

**OPEN SEVEN DAYS A WEEK
RAIN OR SHINE**

**STORE HOURS:
8:00 A.M. TO 8:30 P.M.**

రః మధ్యే నాకు పెళ్ళి నిశ్చయమైంది. వయసులో వున్న ఒక అబ్బాయిగా అంత కంటే ఆనందించే విషయం మరొకటి ఏముంటుంది? అయితే ఇక్కడ బాధ కలిగించే విషయం ఏమిటంటే ... ఆ అమ్మాయిని నేను చూడక పోవటమే!

ఆ రోజు అమ్మాయిని చూసాచ్చి అంది అమ్మ -
 "అమ్మాయి బాగుండటంతో ముహూర్తంకూడా ఒకేసారి నిశ్చయం చేసుకొని వచ్చేసాం. ప్రత్యేకంగా నువ్వు చూడాలి అవసరం లేదు."

మంచి శీతాకాలంలో అర్ధరాత్రి రెండు బక్కెట్లు చప్పిళ్ళు నెత్తిన గుమ్మరించినట్టయింది నా పరిస్థితి. చిన్నగా మామయ్య దగ్గరకు వెళ్ళి అడిగాను. "ఒక దారుణమైన చర్యలో నువ్వు భాగం పంచుకున్నావా మామయ్యా"

"దారుణమైన చర్య? ఏమిటా అది?" అర్థం కాని అయోమయంలో అడిగాడు మామయ్య. ఆ మాటలకు ఉక్రోశ పడుతూ అన్నాన్నేను "ఆ అమ్మాయిని నేను చూసే అవసరం లేదా? మీ పాటికి మీరు చూసి కావేగా పెళ్ళి సెటిల్ చేసెయ్యటమే"

ఆ మాటలు విని చిన్నగా నవ్వుతూ అన్నాడు మామయ్య.

"ఒహో! అదా సంగతి. నాకు కొంచెం జనరల్ వాలెడ్జ్ ఎక్కువని నీకు తెలుసు కదా! మరి అంత వాలెడ్జ్ వున్న నీ మామయ్య చాతకాని నాడిలా కావేగా వస్తాడని మనవ్వెలా అనుకున్నావు? నాళ్ళను మాటల్లో పెట్టేసి నీకు కాబోయే భార్య పేరు చదువుతున్న కాలేజీ పేరు - చదువుతున్న డిగ్రీ అన్నీ తెలుసుకొని నీ దగ్గర కొచ్చేసరికి మరచి పోతానని ఓ చిన్న సిగరెట్ ప్యాకెట్ ముక్క మీద రాసుకొచ్చాను. దానిని బట్టి మళ్ళీ ఆ వూరెళ్ళి ఆ అమ్మాయిని కలుసుకో కేటీ!"

పూర్వయంతో నుంచి తప్పుకొస్తున్న ఆనందానికి ఆనకట్ట వెయ్యలేక మామయ్య రెండు చేతులా పట్టుకొని "ఠ్యాంక్యూ మామయ్యా! ఠ్యాంక్యూ!" అన్నాను.

చిన్న సిగరెట్ ప్యాకెట్ ముక్క నా చేతిలో పెడుతూ అన్నాడు మామయ్య -

అన్వేషణ

"సిగరెట్ రేట్లు విపరీతంగా పెరిగి పోయాయి. బహుశా 'గెట్ వార్' ప్రభావం వల్లనేమో! ఒక ప్యాకెట్టు అయిదు రూపాయలమ్ముతుంది"

మామయ్య బాధ నా కర్ణమైంది. జేబులో నుంచి పది నోటు తీసి "సిగరెట్ ప్యాకెట్ తీసుకొచ్చి నీ ముందుంచినా నీ రుణం తీరదు. ఈ పది వుంచుమామయ్యా" అని చెప్పి అట్టమీద ఆ డెన్ చూశాను.

అభిషిక్త, ఫస్ట్ బి.ఏ., మంగమ్మ కాలేజీ !!! అని వుంది.

"అభిషిక్త!" నా పెదవులలో పాలు పూర్వయం పలికంది. ముందుగా అభిషిక్తకు ఓ లెటర్ రాసి నే నొస్తున్నట్టుగా తెలియ జేయాలనిపించింది. లేడికి లేచిందే ప్రయాణమన్నట్టుగా అప్పటికప్పుడు ఓ తెల్ల కాగితం తీసుకొని రాయటం మొదలు పెట్టాను.

అభిషిక్త!

ఎవరనుకున్నావో...? నింగి మీది జాబ్బి లాంటి నిప్పు అందుకోబోతున్న నీ - రవివర్మ!

ముక్కు మొహం చూసుకోలేదు. అప్పడే ఏక నవనంతో నంబోధిస్తున్నాడేమిటా అని కోపం తెచ్చుకున్నావా...? 'వేసు' ఎప్పుడూ ఏకవచనంలో వుంటేనే బాగుంటుంది.

ముందు నీ పేరు చూశాను. ఆ తర్వాత నీ క్యాలిఫికేషన్ చూశాను. అయినా నవయసులో వున్న అమ్మాయికి వేమించే పూర్వయం కంటే గొప్ప క్యాలిఫికేషన్ మరేంకావాలి?

రః పెద్ద అనే మనుషులను చూశావా... ఎంతటి దారుణమైన మనస్తత్వంలో వీళ్ళని! నిప్పు నా నాళ్ళు - నన్ను నీ నాళ్ళు చూస్తే సరి పోతుందా? మనం చూసుకోవలసిన అవసరం లేదా?

నిప్పు అమ్మ చూసాచ్చిన రోజు నాలో ఏం చెప్పిందో తెలుసా? నువ్వు బాగున్నావన! పెద్ద పెద్ద కళ్ళూ, ఎరటి చిన్ని చిన్ని పెదాలూ గులాబి రంగులో మెరుస్తున్న చెక్కెళ్ళూ! ఇంకా చాలా చెప్పింది. మరి ఇన్ని చెప్పిన తర్వాత నిప్పు చూడకుండా నేనెలా వుండగలను? వుండలేక రోపే వచ్చేస్తున్నాను.

మరి కాలేజీలో నీలాంటి అమ్మాయిలే (నీ అంత అందమైన నాళ్ళు కారునుమా) చాలా మంది వుంటారు కదా! నిప్పు గుర్తు వట్టెదెలా? ఒక పని చేద్దాం. కాలేజీ పదిలే టైమ్ లో నేను గేట్ ఎంట్రన్స్ దగ్గర వైట్ ప్యాంట్ మీద స్టాఫ్ కలర్ షర్ట్ 'బక్' చేసి చేతిలో నీకు మొదటి లేఖ రాసిన 'పెన్' పట్టుకుని నిలబడి వుంటాను. అప్పడిక నా గురించి వట్టించుకునే బాధ్యత నీదే!

వ్రాసింది మరోసారి చదువుకొని పోస్ట్ చేశాను. మరుసటి రోజే నా ప్రయాణం.

* * *

నేను ఆ వూళ్ళో దిగిసరికి పదిన్నర అయ్యింది. మంగమ్మ కాలేజీ ఎక్కడుందో తెలుసుకొని చిన్నగా అక్కడికి చేతుకున్నాను. కాలేజీ వదలడానికి ఇంకా అరగంట టైముంది!

నాకు చాలా ఆనందంగా వుంది. నా జీవితంలో నేవంతటి 'త్రిల్' ఎప్పుడూ అనుభవించలేదు. మన సంతా ఉద్విగ్నంగా వుంది. కంట్లో తేలిపోతున్న నాకు కొద్దిసేపటి తర్వాత కాలేజీ పదిలిన సూచనగా బెల్ వినిపించింది.

నేను గేటు ప్రక్కగా వచ్చి నిలుచున్నాను. గుంపులు గుంపులుగా బయటకు రావటం మొదలు పెట్టారు స్టూడెంట్స్! మధ్యాహ్నం ఒంటి గంట సూర్యుడు సతాయిస్తున్నాడు.

నా వైపు ఏ అమ్మాయి అయినా పరీక్షగా చూస్తుం దేమో అని నా కళ్ళు అమ్మాయిల వైపు వెతుకుతున్నాయి.

ఎవరూ చూడటం లేదు సరికదా! నన్ను దాటుకొని అందరూ వెళ్ళిపోసాగారు. నాకు చాలా ఆందోళనగా వుంది. సాయం తర్వాత సూర్యుడు కొండల్లోకి కృంగి పోయినట్టుగా ... నేను మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటకు కాలేజీ గేటు దగ్గర కృంగిపోతున్న సమయంలో రెండు జడలున్న ఓ కళ్ళజోడు అమ్మాయి నా దగ్గరకు రావటం చూశాను. నాక్కొంచెం ఆనందమేసింది. కాని కళ్ళ జోడమ్మాయి దగ్గరవుతున్న కొద్దీ ఆ ఆనందం కాస్త దుఃఖంగా మారిపోతోంది.

'కొంపదీసి రః అమ్మాయి కాదు కదా అభిషిక్త!' రః అలోచనలలో నతనుతనువుతున్న సమయంలో ఆ అమ్మాయి దగ్గరగా వచ్చి అంది.

"రవివర్మ అంటే మీరేనా ...? నేవేదో చెప్పటానికి ఆయత్నమోతుండగా మళ్ళీ తనే అంది "రః లెటర్ మీకిచ్చి రమ్మని అభిషిక్త పలపించింది"

ఆ సమయంలో నా మనసు పడే ఆనందాన్ని ఏ భావంతో సరిపోలేది? మల్లెపూలతో మల్లెక్కిన గాలి శరీరాన్ని స్పృశించిన అనుభూతి నుంచి తేరుకుంటూ ఆ అమ్మాయి చేతిలోని లేటర్ ఒక్క పుదుటన అందుకొని అన్నాను. 'తను ఎక్కడుంది?' నా గొంతు కంపించడం ఆ అమ్మాయి క్షూడా తెలిసిపోయింది కళ్ళగరేసి పవ్వి కళ్ళజోడు సరి చేసుకుంటూ నా ముందు నుంచి కదిలి వెళ్ళిపోయింది. నేను ఆతృతగా నాలుగు మడతలుగా వున్న తెల్ల కాగితాన్ని విప్పాను నా కళ్ళు అక్షరాల వెంట పరిగెత్తాయి.

రవీ!

నీ ఏకవచన నంబోధన నాకెంతో

అనందాన్ని కలిగించింది. మళ్ళీ నన్ను మాడలేదు కదా! నేను నిన్ను చూశాను. వైట్ స్ట్రాప్ మీద స్టాఫ్ కంట్ డర్ట్ ఒక వేపి వేలిలో పెన్ నట్టుకుని గేటు దగ్గర నిలబడి అమ్మాయిల వైపు చూస్తున్న విన్ను చూస్తుంటే ... నాకెంత ముచ్చటేసిందో తెలుసా? అప్పటికప్పుడు నీ దగ్గరకు రావాలి అనే కోరికను

బలవంతంగా నిగ్రహించుకుని ఇదిగో నా ఫ్రెండ్ ద్వారా తెలర్ వంతుతున్నాను. సాయంత్రం నాలుగు గంటలకు గాంధీ పార్కు దగ్గర నీ కోసం ఎదురు చూస్తుంటాను. మరి మళ్ళీ తప్పక కలుసుకోవాలి" పుంటాను మరి నీ అభిషిక్త!

ఉత్తరం చదవడం పూర్తి చేసిన నేనువిన్ను హాలో ఉత్తరాన్ని పుడిచి జేబులో పెట్టుకొని ఇంత దూరం వచ్చి విన్ను కలుసుకోకుండా వెళతానా? అనుకుంటూ అక్కడ్నించి కదిలాను.

* పక్షుల గుంపు ఒకటి ఆకాశంలో, నడుచుస్తోంది. గాంధీ పార్కులోని దానిమ్మ చెట్టు మీద సీతాకోక చిలకలు రెండు ఎగురుతున్నాయి. నా కళ్ళు నాటిని చూస్తున్నా నా మనసు మాత్రం అభిషిక్త చుట్టూ పరిభ్రమిస్తోంది. సాయంత్రం నాలుగు గంటల వీరెండవేళ నాలో అలజడిని పెంచేస్తోంది. వేతికున్న రిస్ట్ నాచీలోని పెద్ద ముల్లు కదులుతుంది.

- నాలుగు గంటల పది నిమిషాలు!
'అప్పుడు కలిగింది ఆ ఆలోచన! కొంపదీపి అభిషిక్త గాని నన్ను నిడివించడం లేదు కదా! ఆ చిన్న ఆలోచనకే మనవంతా ఓ కొత్త అనుభవంతో నిండిపోయింది. పరిగ్గా ఆ క్షణంలోనే దూరం మంచి నా వైపు వస్తున్న ఓ అమ్మాయి మీద విలచాయి. నా కళ్ళు దగ్గరకొస్తూనే అంది ఆ అమ్మాయి.

"మీరు రవి పర్మ కదూ"
నందేహం లేదు. ఈ అమ్మాయే అభిషిక్త! అప్రయత్నంగా లోటుపాటుగా అన్నాను...
"ఆ ... మీరు అభిషిక్త కదూ!"

అదేమిటి... ఉత్తరంలోను, కల్పనల్లోను నీకవచంలో దూసుకుపోయిన నేను- నువ్వీ ఎదురుగా కుప్పిందేపరికి నాకు తెలియకుండానే బహు వచనంలోకి మారిపోయాను. నా ఆలోచన తెగముందే ఆ అమ్మాయి పనింది. తర్వాత తీరికగా అంది.

"మీరనుకుంటున్నట్టుగా నేను అభిషిక్తను చూశాను. నా పేరు పర్మ పేరు! ఈ తెలర్ మీ కిచ్చి రమ్మచి అభిషిక్త వంపించింది"
పరమశివుడి కెంత కోసం వస్తుందో అంత కోసం వచ్చింది నాకా నమయంలో. వస్తున్న కోసాన్ని తమాయింతుకొని అన్నాను - "మీ

ఫ్రెండ్ ప్యారయం బందరాయి ఫ్లస్ ఇనుములో తయారైవట్టుందే"

"నా ఫ్రెండ్ ప్యారయం ఇనుమో...బందరాయో మీకు 'ఫ్లస్ వైట్' తెలుస్తుంది తెండి. పస్తాను. మళ్ళీ మీ పెళ్ళిరోజున కలుసుకుందాం. -ఆల్ దీ బెస్ట్ ప్రె ఫ్రెండ్ హాజ్మెంట్!"

కొంటెగా నవ్వుతూ ఆ అమ్మాయి వెళ్ళిపోయింది. నేను మిగిలాను. నాలో పాటు ఆకాశం - దానిమ్మ చెట్టు మిగిలాయి. పయనిస్తున్న పక్షుల గుంపు- ఎగురుతున్న సీతాకోక చిలకలు మాయమయ్యాయి. చిన్నగా తెలర్ విస్తాను.

రవీ!
సారీ!! బాగా కోసం వచ్చివట్టుంది. మళ్ళీ కోసంలోనే బాగుంటానట! మా ఫ్రెండ్ చెప్పింది. కోసంలో ఎంత బాగుంటానో ఫ్లస్ వైట్ నేను తెలుసుకోవాలి. అప్పట్ను చెప్పటం మరచిపోయాను. మా ఫ్రెండ్ రూం ఒకటి

ంది. రాతి వివిధ గంటలకు అక్కడ కొచ్చెయ్! ముద్దు కూడా ఇస్తాను మరి! న స్టాప్... రావో నీ ఇష్టం.

ప్రే ఆభిషిక్త

క్రింద ఏదో అడ్రెస్ వుంది. ఉత్తరాన్ని మదిచి జేబులో పెట్టుకున్నాను. వివిధ గంటలకు ఇంకా మూడు గంటల టైముంది. ఈ రోజు అడ్రెస్ వెతకాలి.

* * *

సాయంత్రం వివిధ గంటల సమయం. రూమ్ లా లేదది. ఓ ఇల్లులా వుంది. చేసు అనుమానిస్తూనే ఆ ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టాను. ఇంకేముంది? అభిషిక్త అమ్మ, నాన్న ఇద్దరూ నన్ను చూస్తూనే కంగారుగా లేచి విలబడ్డారు. నా పరిస్థితి అయితే మరింత దారుణంగా తయారైంది. అభిషిక్త నన్నంత మోసంచేస్తుంది మనకోలేదు. ఫ్రెండ్ రూమ్ అడ్రెస్ అని చెప్పి తన ఇంటి అడ్రెస్ ఇచ్చి పంపించింది.

ఇప్పుడు- కాబోయే అత్తా- మాను "ఎందుకొచ్చావు బాబు?" అని ప్రశ్నిస్తే ఏం సమాధానం చెప్పాలి? అయితే, వేసమకుంట్లున్నగా నాళ్ళు అలాంటి ప్రశ్నలేమీ వెయ్యలేదు పరికరా కాళ్ళు చేతులు కడుక్కోవటానికి నీళ్ళిచ్చి నంటు నిర్వాణ్ణు చేయసాగారు.

భోజనాలు అయిన తర్వాత నా కోసం ఓ

రూమ్ కేటాయింది చూపించారు. ఇక్కడ నాకు కోసం స్టాప్ అళ్ళర్యం కలిగించే విషయం ఏమిటంటే.. ఇప్పటి వరకు అభిషిక్త నా కంట వడకపోవటమే.

నక్క మీద బాపింపట్టు వేసుకూర్చుంది అదే విషయం గురించి ఆలోచించసాగాను. ఇంతలో తలుపు దగ్గర చప్పడమ్యేసరికి ఆత్మ తగా తల తిప్పి చూశాను. వాకిట్లో నుంచి సదేళ్ళ అబ్బాయి నా కాబోయే చిన్న బావమరిది అనుకుంటూ- సరాసరి నా బెడ్ దగ్గరకొచ్చి ఓ కవర్ నా గుండెల మీద వదేట్టు విసిరి వచ్చినంత వేగంగా వెళ్ళిపోయాడు. నేను ఆత్మతగా కవర్ విప్పాను. ఫోటో - చిన్న లెటర్ వున్నాయి..

ముందు ఫోటో చూడకూడదు. చూస్తే 'ఫీల్' ఏముంది? దాన్ని ఓ నక్కన పెట్టే సాను. లెటర్ వదవటం మొదలు పెట్టాను.

రవీ!

సారీ!! కంగారు పెట్టేసాను కదూ! నీకో ఫ్రీల్ కలిగించే మ్యాస్ చెప్పేదా... నువ్వు న స్తున్నట్టు మా ఇంట్లో నాళ్ళకు తెలుసు. నేనే చెప్పాను. నీకేదో అక్కడ ఆర్డంట్ వస్తున్నట్టు నాకు కాబోయే మామగారు ఫోన్ చేసినట్టు చెప్పాను. నీ నక్క గడే నాది. ఈ రాతికి ఎవరో రవయిత చెప్పినట్టు - 'విదురించే ప్రయోగాలి చెక్కెలిమీద ముద్దు పెట్టుకోవటం ఎంత అందమైన దొంగతనం'. ఆ దొంగతనం నువ్వు చేస్తానంటే నాకేం అభ్యంతరం లేదు.

కాకపోతే నా నక్కన నా నాయనమ్మ వుంటు

ంది. నువ్వు కన్ఫ్యూజ్ కాకుండా కొంచెం జాగ్రత్తగా వ్యవహరించు.

- చివరగా ఒక మాట!

రవీ!

నీ 'అన్వేషణ'లో నువ్వు విజయం సాధించా అని నా ఫోటో పంపించాను. చూసావు కదూ ఫోటో! నీ అంత అందంగా వుండకపోవచ్చు. నీ కంటే విలిపితనం మాత్రం నాలో ఎక్కువ! అందుకే 'ఫేస్' కట్ చేసి తీసేసిన ఫోటో పంపించాను"

నేను వాతాళుడనై ఫోటోను చేతుల్లోకి తీసుకున్నాను. ముఖం లేచి ఫోటో నన్ను చూసి నవ్వివట్టయ్యింది. కట్ చేసిన ఆ తెల్లటి భాగంలో నల్లటి అక్షరాలు మెరుస్తున్నాయి..

"అన్వేషణ"

షేక్ మహమ్మద్ రఫీ

వైద్యుడు - వేంకటేశ్వరుడు!

అమెరికాలో - అప్పిచ్చువాడు వైద్యుడు! చిక్కులంటే యిచ్చుకుంటామన్న రూపాయి మొక్కుల్ని ముప్ప తిప్పలు పెట్టి డాలర్లుగా యిమ్మని డబాయించేవాడు 'పిల్వర్బర్గ్' వేంకటేశ్వరుడు!

- పిప్పళ్ల సూర్యప్రకాశరావు మార్గ్ లాన్, వెస్ట్ బర్జీయా

Rated "One of the Best" Indian Restaurants in New Jersey by the *New York Times* & "Very Good" by the *Star Ledger*

CHAND PALACE

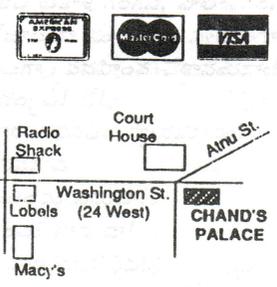
79 Washington Street (Rt. 24 W.) Morristown

539-7433

50% OFF
 Second Dinner of Equal or Lesser Value (Minimum 2 Dinners)
 With This Coupon • Limit One Per Table
 Not To Be Combined With Other Offers
 Expires 7-7-90

FINE EXOTIC INDIAN CUISINE
 A MAGICAL DINING EXPERIENCE
 Featuring Seafood • Vegetarian • Meat Dishes
 Prepared With Mild, Medium Or Hot Spices
 Discover & Enjoy The Exotic New Flavors From Our Tandoor (Clay) Oven

\$3 OFF
 Any Luncheon Check of \$10 or More. Buffet Excluded
 With This Coupon • Limit One Per Table
 Not To Be Combined With Other Offers
 Expires 7-7-90

Open For Dinner 7 Days
 Open For Lunch Mon-Sat 11:30am - 2:30pm
 We Arrange For Private Parties, Birthdays, Weddings
 Full-Service On & Off-Premise Catering
 Parties & Corporate Functions - All Occasions
 Complete Take-Out Service

\$3 OFF
 Any Take-Out Order of \$10 or More
 With This Coupon • Limit One Per Table
 Not To Be Combined With Other Offers
 Expires 7-7-90

స్నానమాడు తండ్రీ!
 కన్నీళ్ళ కాగాపు, కష్టాల్లో వేగాపు.
 ఎండల్లో మండాపు. వాళ్ళు ఉడికి
 పోయింది. కళ్ళు కవిలిపోయాయి.
 సంతత ధారగా తలార. నీళ్ళోను
 కునిచల్లబడు. తండ్రీ! చల్లబడి,
 ముందుకు చూడు నా తండ్రీ!
 హరహర మహాదేవ!
 నరహర మహాదేవ!

అల్ల! ఆ పల్లకొండల్లోంచి పరుగు
 పరుగున వచ్చిందయ్యా కృష్ణమ్మా!
 నెమలి పించపు ఛాయ చీర చుట్టాబెట్టి
 పాల కొంగల ఛాయ పట్టురైకాకట్టి
 లోయలో జాలుగా బారుజడ వేసికొని
 కొండ పుప్పొడి తేనే వాడిలోన
 వొంపుకొని కోసపక్షులరవముకొంగులో
 కష్ట కుని
 వాగుల్ల వంకల్ల. రాసుకుంటూ, దూసు
 కుంటూ
 గట్టుపుట్టల మీంచి గబగబా దూకుతూ
 అందెల్లు ఘల్లుమన
 మట్టెల్లు రుల్లుమన
 రుణరుణా
 ఫెళఫెళా
 గలగలా
 నరనరా
 ఉరకలతో పరుగులతో తరలి వచ్చిం
 దయ్యా కృష్ణమ్మా!

ఆ వొడ్డు ఈ వొడ్డు అంతనీ తాకుతూ
 అమ్మ తల్లిలా,
 అలల చేతులు అన్ని వైపులా విస్త, తూ
 పిలుస్తోందయ్యా కృష్ణమ్మా!
 స్నానమాడు తండ్రీ!
 శాంతించు తండ్రీ!
 ఓ హరుడా!
 ఓ నరుడా!

అన్ని పుణ్యా వదులకు ఆత్మలా వచ్చిం
 దయ్యా వాసావి.

రాతి ఏమి నిద్రపోయావో! ఏ చెడ్డకల
 వచ్చిందో! గతమెంత జీర్ణమయిందో! లే
 తండ్రీ! లే! లేచి స్నాన మాడు.
 కాళ్ళు కడుక్కునే నీళ్ళు, రాహమాపే
 నీళ్ళు, వాళ్ళు నిమిరే నీళ్ళు, చల్లబరిచే నీళ్ళు
 దోసిళ్ళవట్టి అక్షయంగా తెచ్చానయ్యా! లే!
 అప్పుడే కృష్ణ వొడ్డున ఆడంగులు
 స్నానాలు చేస్తున్నారు. మొగవాళ్ళు లోతుకి
 వెళ్ళి ఈతలు కొద్దున్నారు. పిల్లలు కోసురాళ్ళ
 మీంచి ఎగిరెగిరి దూకుతున్నారు. కొత్తగా
 కాపురాని కొచ్చిన వైదేహి ఇంకా రాలేదు.
 'అత్తగారు కృష్ణకొచ్చి అరగంట దాటిందే!

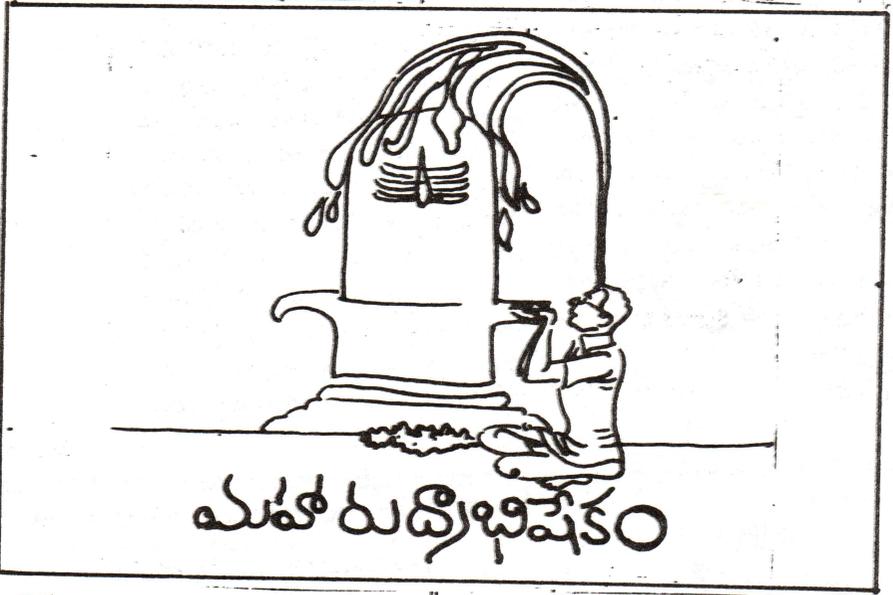
వైదేహి ఇంకా రాలేదేమా!' అని
 ఎదురుచూస్తున్న రాధకి గబగబా తోటు
 వడుతూ వస్తున్న వైదేహి కప్పించింది. వైదేహి
 సరాసరి నిలుపు లోతులో స్నానం చేస్తూన్న
 రాధ దగ్గరకెళ్ళింది.

"ఇంతాలస్యం అయిందే?" అంది రాధ.
 "ఇంటి పని" అంది వైదేహి.
 రాధ సూటిగా వైదేహి ముఖంలోకి
 చూసింది. అమ్మ దొంగ! దొరికి పోయింది.
 "మీ అత్తగారు బయటకొచ్చాక మీ
 ఆయన ఇప్పటి దాకా వుండి ఇష్టం దే కదూ
 పాలం వెళ్ళాడు" అంది రాధ.

వైదేహి తెల్లబోయి సిగ్గులో ముకుళించుకు
 పోయింది.
 "కాత్త పెళ్ళి కూతురివి సరేగావి, నీ
 ముఖం మీద లోకమక్కలా చెరిగిపోయిన
 బొట్టు అవలు కథంతా చెప్పేస్తోంది" అంది

ఈసడింపులయ్యావి-విన్నవేవిన్నవే తెలిసింది
 తను తల్లి కాబోతున్నట్టు అత్తమెచ్చుకుంది.
 ఆడబిడ్డ అలంకారాలు చేసింది. ఇక భర్త సరే
 సరి. శ్రీదేవి కడుపునిమురుకుంటూ, పుట్టు
 బోయేబిడ్డని తలుచుకుంటూ ముసి ముసిగా
 తృప్తిగా నవ్వు కుంది. తులసి దళాలు గ్లాతికి
 పూగిపోయాయి.

అన్నదమ్మలూ, లోడికోడళ్ళూ పెద్ద
 పండగ జరుపుకుంటున్నట్లు ఆ వరండాలో
 ఒకటే నవ్వులు. ఆ రెండు కుటుంబాలు
 విడిపోయి పడేళ్ళయింది. వాళ్ళ మధ్య
 మాటల్లేవు. పిలుపు లంతకన్నా లేవు. ఒకే
 రక్తం పంచుకున్న వాళ్ళు బద్ద శత్రువులయిపో
 యారు. అన్న ఇంట్లో శుభకార్యం పడేళ్ళ
 ఇనుపతెరవి ముక్కలు ముక్కలు చేసింది.

రాధ.
 సిగ్గు పట్టలేక బుడుగున నీళ్ళలో
 మునిగింది రాధ. నీళ్ళ అడుగున ఎంత సిగ్గులో
 ముడుచుకపోయిందో, ఎంత ముసి ముసి
 నవ్వులు నవ్వుకుందో ఆ కృష్ణమ్మకే
 తెలియాలి.

వందల మంది ముత్రయిదువులు,
 మొగవాళ్ళు స్నానాలు చేసి శుభగా తులయి
 ఎవరి పనులకు వాళ్ళు వెళుతున్నారు. మచ్చా
 తనివితిరా తలారా స్నానం చెయ్యి తండ్రీ!
 చేయవలసిన పని చేతులనిండా వుంది.

పరుచుకుంటున్న సూర్య కిరణాల్లా
 లోకంలో నవ్వులు విచ్చిస్తున్నాయి. పొద్దున్నే
 ఇనకతో ఆడుకుంటున్న పిల్లలు, ఇనక చిట్టే
 గుప్పెట్లతో వట్టి ఒకరి మీద ఒకరు
 విసురుకుంటూ కిలకిలా నవ్వుతున్నారు.
 ఇనకతో ఒక్కొక్కరు కింద పడవేసుకుంటూ
 ప్రవంచాల్ని జయించిన వీరుల్లా పొంగి పొంగి
 నవ్వుతున్నారు. వాళ్ళని చూసి అప్పడే
 విచ్చిన పువ్వులు నవ్వుతున్నాయి. ఆ పక్క
 శ్రీదేవి తులసికోట దగ్గర కూర్చుని తనలో
 తనే మురిసిపోయి నవ్వుకుంటోంది. కాపురాని
 కొచ్చి వదేళ్ళయినా కడుపు పండలేదు. అత్త
 మామల సాధింపు లయ్యావి. ఆడబిడ్డల

'వాడు పిలుస్తే వస్తా'నన్నాడు తమ్ముడు.
 "దానికేం పిలుస్తా"నన్నాడు అన్న. పిలి
 చాడు. వచ్చాడు. కలిసి నోయారు. వదేళ్ళ
 కబుర్లన్నీ ఒక్కరోజు లోనే చెప్పి కోవాలని
 కాబోలు ఒకటే మాటలు. వాళ్ళ అయ్యకాలం
 జ్ఞానకం తెచ్చుకున్నారు. కలిసి మెలసి ఒకళ్ళ
 ముద్ద ఒకళ్ళు అందుకున్నట్లు వరస నవ్వులు.
 దీపావళి పండుగనాడు రాముడు
 తారాజన్మలు కాలు స్తుంటే విశాలమైన చాతీ
 వైపు, పాడనాటి చేతులవైపు ఆశగా
 తలుపుచాటు నించి చూస్తున్నది ప్రమీల.
 అలా చూస్తున్న ప్రమీలని తనూ చూడాలని
 ఉన్నట్టుండి చిచ్చుబుడ్డి వెలిగిస్తే ఆ వెలుగులో
 తన కోసం వెలిగిం చిన దీపకాంతిలో పట్టుచీర
 కొంగుచాటునించి ప్రమీల నవ్వున నవ్వు. ఆ
 నవ్వు కోసమేగా రాముడు మర్నాడే పెళ్ళి
 ముహూర్తం విళ్ళయించమని లొందరబెట్టింది.

లక్ష్మీ సంకాంతికి గొబ్బెమ్మలు పెద్ద
 పాట ఆఖరి చరణం "మొగలి పూనంటి
 మెగుణ్ణివ్వనే" అనగానే వెలులు
 చెప్పకుండా వాళ్ళ బావని తీసుకొచ్చి అక్కడ
 నుంచో పెడతే లక్ష్మీ పళ్ళం అక్కడే వొదిలేసి,
 వెంగున గెంతలుమూ, తీసిన పరుగుగా
 చూడవలసిందే. ఇంట్లో కెళ్ళి ఆయాసంతో
 చెయ్యి గుండెమీద వేసుకుని పగ్గులో

మహారుద్రాభిషేకం - పుస్తకముగిరి

నవ్వుకున్న ఆ నవ్వో!
ఆ నవ్వులన్నీ కోసుకోవ్వానయ్యా!
ఇటు నవ్వులు. అటు కన్నీళ్ళు!
సంతలో గొడ్లమ్మబోయిన కొడుకు రాడి
తగాదాల్లో ఇరుక్కోగా డబ్బు దోచుకుని
కొడుకుని హతమార్చి కాలవలో పారేశారని
విన్న క్షణం నించి సూరమ్మ కన్నీటికి అడ్డం
వున్నదా? ఏ ఓదార్పు ఆ తల్లికి తిరిగి కొడుకు
నివ్వగలదు?

అంకకు గొడ్డు తోలుకుపోయిన భర్త వరద
ముంపుకు బలైపోగా బొట్టు మీద బొట్టు
మెత్తుకున్నదేగాని ఆ ఇల్లాలు చూపు అంక
మించి తిప్పిందా?

కళ్ళు ధారలవటం మానాయా?
తాత తండ్రులు కట్టిన ఇల్లు, పెళ్ళి
షేరంటాలు జరిగిన ఇల్లు, పాపలుయ్యాల
లూగిన ఇల్లు, అప్ప కింద తాకట్టెపోగా ఇల్లు
విడిచిపోతున్న పంతులుగారు ఇంటి
బయటకొచ్చి ఒక్కసారి ఇంటవైపు
చూసినప్పుడు జారిన అశుకణమో! మళ్ళీ
ఆ గడపకి పసుపు రాసుకునే యోగ్యత లేదని
పంతులుగారి భార్య గడపకి పసుపురాసి
బొట్టుపెట్టి మొక్కుతున్నప్పుడు ఆమె
కన్నీటికి చెరిగిన కుంకుమ రేఖలో

ఏటి కేదాది భార్య పిల్లలతో సహా ఆ
పొలంలో పనిచేసి, రక్తం ధారపోసి పంటలు
పండిస్తే, ఉన్నట్టుండి ఒక్కరాతి పంటంతా
తుపోసు మింగేస్తే, గట్టునున్న రైతులం, తల్లీ!
ఇదేనా నాయం! పిల్ల పెళ్ళి చేద్దామనుకు
న్నానే! ఇంటిదానికి కడియాల
కొందామనుకున్నానే! పెళ్ళి లేదు కడియాల
లేవు. ఆఖరికి అన్నం కూడా లేకుండా చేశావా
అమ్మా! అంటుంటే

ఆ రైతు కళ్ళంట రావిన కన్నీళ్ళకు భూమి
బద్దలవదో!

ఆ నవ్వుల్ని, ఆ కన్నీళ్ళని కలబోసి తెచ్చాను
తండ్రి!

ఆ నవ్వులు నీవు విన్నవే!
ఆ కన్నీళ్ళు నీవు చూసినవే!

ఆ రెంటినీ కలిపి నా రెండు చేతులా నీ
కర్పిద్దామని వచ్చానయ్యా! తెచ్చానయ్యా
నూటొక్క బిందె నా సెన గట్టి!
మోసుకుంటూ వచ్చానయ్యా దూరదూరాల
నించి? అగాధాలు తవ్వి!, అంతరంగాలు
తొలచి ఆకాశ గంగని, పాతాళగంగని కలబోసి
ఒకేజాలుగా మళ్ళించి, స్వప్నంగా నా గుండె
పంటగా ప్రవహింప చేశానయ్యా!
లే తండ్రి! లే!

తలార తనివితీర స్నానమాడు!
స్నానమాడి
శాంతించు నరుడా!
దీవించు హరుడా!
హరహర మహాదేవ!
నరహర మహాదేవ!

నేనొక్కణ్ణే నడుస్తున్నాను.
ఒంటరిగా, నిశ్చలంగా నడుస్తున్నాను.
దూరంగా కనిపించే ఇళ్ళ కప్పులు, ఆ వైన
కనిపించే ఆకాశంలోకి చూస్తూ నడుస్తు
న్నాను.

నా వెనక ఎవరో వస్తున్నట్టుంది. వెనక్కు
తిరిగి చూశాను. ఎవరూ లేరు. మళ్ళీ
ముందుకు నడుస్తున్నాను. అడుగులో అడుగు
వేసుకుంటూ, ఆలోచనలో మరో ఆలోచన
గుమ్ముకుంటూ...

నిజం! నా వెనక ఎవరో వస్తున్నారు. నా భుజం
తడుస్తారు. ప్రేమగా నా వీపు నిమరుతున్నారు.
గిలిగింతలు పెట్టేట్టు నా జుట్టు రాస్తున్నారు. చెవిలో
గుసగుసగా ఏదో చెప్తున్నారు. ఎవరో తెలియటం లేదు.
ఏం చెప్తున్నారో స్పష్టంగా అర్థం కావటం లేదు.

వీధిలో ముందుకు నడుస్తుంటే, అరుగులు, వసా
రాలు, గుమ్మాలు వెనక్కు వెళ్ళిపోతున్నాయి. అల్లదే! ఆ
ఇంటిముందు కల్లాపి చల్లి ముగ్గులు పెట్టి వున్నాయి. అది
లక్ష్మీవాళ్ళ యిల్లు. చిన్నప్పుడు లక్ష్మీ మెరుపు తీగలా,
సన్నగా తళుక్కుమంటూ వుండేది. అదేం చిత్రమో!
పెదవులెప్పుడూ నవ్వుతూనే వుండేది. వాకిట్లో కొచ్చి
"ఏయ్! కూరలబ్బి!" అని పిలిస్తే "అయ్యా! నేను
కూరలబ్బినైపోతే ఎంత బావుండేది!" అనిపించేది. లక్ష్మీ
పాద్మునే ముగ్గులేసే సమయానికి పక్కంటి రామంతో
కావాలని కబుర్లకి వెళ్ళేవాణ్ణి. ముగ్గులు పూర్తిచేసి
ఇంట్లోకి వెళ్ళే లోపు ఒక్కసారి నా వైపు చూస్తే చాలు.
"ఏయ్! ఆనందంతో కృష్ణకు పరుగెత్తుతేళ్ళి" ఈతలు
కొట్టి వాణ్ణి.

ఓసారి మా ఇంటికొచ్చి పువ్వులు కావాలంది.
అడిగిందే అలవ్వం. సన్నజాజి చెట్లన్నీ దులిపి మొగ్గ
లేకుండా తుంచుకొచ్చి దోపిళ్ళతో లక్ష్మీ కొంగులో
పోశాను. చాలి చాలని పవల కొంగులో పట్టలేనన్ని
సన్నజాజులు గట్టిగా మూల కడితే జాజులు నలిగిపో
తాయి. పవల చాలం లేదు. పూలు సర్దబోయిన నాకు
లక్ష్మీ వేళ్ళు తాకాయి. లక్ష్మీకి తోట్రుపాలు, వెళ్ళిళ్ళు
సిగ్గుతో కందిపోగా చాలని పవలని మళ్ళీ మళ్ళీ సర్దు
కుంటూ పరుగున వెళ్ళిపోయింది.

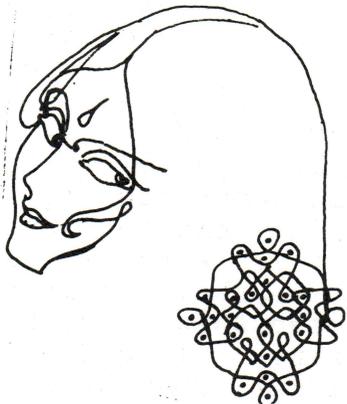
అప్పటి నుంచి ఇప్పటి దాకా నా వేళ్ళకి సన్నజాజుల
వాసన...లక్ష్మీ వాసన...

ఆ వైనం లక్ష్మీ ఓ కలవారబ్బాయిని చేసుకుంది. పిల్లల్ని
కంది. నా గురించి ఎప్పుడన్నా అనుకుంటుందేమో
తెలియదు గాని నా చేతి వేళ్ళకింకా జాజి, లక్ష్మీ వాసన
వుంది.

నా వెనక వస్తున్నదీ, గలగల నవ్వుతున్నదీ లక్ష్మీ
అయ్యుండాలి. కాకపోనూ వచ్చుకూడా.

దీపాల దిన్నె దగ్గర కొచ్చాను. వెనకనుంచి నా
తలమీద ఎవరో ఆశీర్వదిస్తున్నట్టుంది. చల్లగా వుంది.
హాయిగా వుంది. సర్వగుణులు కరిగిపోతున్నట్టుంది.
ముందుకొచ్చి ఎదురైతే పాదాలపై మోకరిల్లి నన్ను నేను
అర్పించుకుండామని వుంది. ఆ స్వామి ముందుకు
రాడు. వెనుదిరిగితే అసలు కనిపించడు. ఆయనెవరో?
బుద్ధుడా? నాగార్జునుడా? ఆర్యదేవుడా? లేక ఎవరి భిక్షా
పాత్ర శకలాలు ఐదో ఆయకస్తంభం కింద నిక్షిప్తమై

నివ్వక ఎవరో...

సత్యం కంకరమంట

వుండే తరతరాల మానవాళి పూజలందుకొంటున్న
మహనీయుడా? ఎవరు నా వెనక? ఏదో వెలుగు. నా
వెనకనున్న వెలుగు, నన్ను వెన్నంటి వున్న వెలుగు. కళ్ళు
ముందుకు రావటం లేదు. గిలగిలలాడిపోతూ గుడివైపు
నడిచాను.

గాలి గోపురం గూళ్ళలో పావురాళ్ళు కువకువ
లాడుతున్నాయి. ఉన్నట్టుండి గాలిలోకి ఎగిరి తిరిగి
గూళ్ళలోకి వచ్చి ముక్కులు రాసుకుంటున్నాయి. ధ్వజ
స్తంభం మీద రామవిలుకలు బొమ్మల్లా నుంచుని
శిఖరం వైపు చూస్తున్నాయి. ప్రాకారమంతా మారేడు
దశాల సుగంధం, జమ్మి ఆకులు గాలికి రాలుతున్నాయి.
గుళ్ళోకి వెళ్ళే అమరేశ్వరుడికి హారతి యిస్తున్నారు.
నా వెనక ఎవరో వున్నారు నందిశ్వరుడై వుండాలి.
మళ్ళీ కర్పూర హారతి, లింగాకారం మధ్య ఎర్రటి
వెలుగు.

ఎన్ని సంవత్సరాలుగానో కొన్ని వందల కోట్ల హార
తులు.

అమ్మకి హారతి కర్పూరపు వెలుగులో మెరుస్తున్న
అమ్మ కళ్ళు, గుడినిండా హారతి, గుండె నిండా హారతి,
మెట్టు దిగి వస్తుంటే నన్నంటిపెట్టుకుని నా వెనకే
వస్తున్న హారతి.

కృష్ణ వొడ్డుకొచ్చాను. కృష్ణగాలి నన్ను కౌగలించు
కుంది. ఒంటినిండా అలుముకుంది. ఒళ్ళంతా పులకె
త్తించే ఈ యుగ యుగాల కృష్ణగాలి వచ్చిందే వశిష్టా
తుణ్ణి చేస్తోందేమిటి? ఈ నేల, ఈ మట్టి, ఈ రాయి,
ఈ రప్ప, ఈ గాలి, ఈ దుబ్బు, ఈ దిబ్బ వన్ను పీచి,
పలకరించి మూర్చొని, నన్ను దగ్గరకు తీసుకుని 'నా
పూసు చెప్పవా?' అంటున్నావేమిటి? నేనెంతవాణ్ణి? నే
నెవర్ని?

నా వెనక ఎవరో నవ్వుతున్నారు?
ఎవరది? నాకు కనబడరేమి? నా ముందుకు రారేమి?
బహుశా వచ్చేవారం నేను రాయబోయే కథ అయి
వుండాలి. తెలియదు. నా వెనక ఎవరున్నారు? తెలిస్తే,
నన్ను నేను తెలుసుకున్నట్లే గదా! అప్పుడు నేనుండనుగా!
ఇది చదివితర్వాత, ఈ కథ మీ వెన్నంటి నడిస్తే
ఈ కథ ఉన్నట్టు...ఓసన్నజాజిపూచినట్టు.

1. Guard dogs, a subgroup under working dogs, are well known for their courage and bravery. The best examples are the German shepherd (Alsatian) and Doberman. They are used in police work, night watchmen, military, night patrols.
2. Ludwig Doberman, a German tax-collector, aware of his unpopularity of his job, developed a fierce breed of pinscher (hunting dog) in 1880s to help him in his work. Today that breed is extensively used as guard dogs.
3. Chihuahuas are named after the state of Chihuahua in Mexico. They were supposed to be the sacred dogs of Aztecs and eaten during religious functions.
4. Labradors do not come from Labrador (Canada) but from Newfoundland, where they helped the fishermen to haul in their nets
5. Cocker spaniel originated in 14th century in Spain. The first half of its name comes from its use by hunters to flush out woodcock; the second half, is, its home country. It is one of the most popular breeds all along.
6. They are eaten - even now in China by humans. Aztec Indians used to eat them during their religious ceremonies and many big cats would love dog meat.
7. German shepherds, Labrador retrievers, golden retrievers and boxers.
8. During WW I, a doctor in a German hospital was walking along with a blinded soldier, when he was called away. He left his pet German shepherd (Alsatian) to look after his blind patient. To his surprise, he found the dog was able to bring the patient back to his bed. Then the doctor started training the dogs to do this guide work. Later on, many people came forward for such training. All dogs can not be trained to become guide dogs. Dogs have less sense of visual acuity, but still, they are the 'best' guides !
9. Yes, there are ! Dogs can hear far better than humans and there are places which train dogs for such 'hearing guidance' and help the deaf people.
10. As mentioned above, dogs can hear Hertz 40,000 while humans can hear upto Hertz 20,000. Compared to other mammals that survive in the wild, dogs have less hearing capacity.
11. Of course ! The sense of smell is very well developed compared to humans, although it is much lesser than its cousins in the wild.
12. The Chinese royal family monopolised the breeding of a dog (Peke) and theft of the same carried death penalty.
13. The first animal to travel into outer space was a dog called Laika, which was launched in a spacecraft by USSR in 1957. The capsule was not designed to return to earth; and about a week after going into orbit Laika died of asphyxiation when oxygen ran out. Subsequently Strelka and Belka, two more dogs were sent into space and recovered.
14. Eleanor Ritchey, an oil company heiress, who died in 1968, 'gave' \$4.3 million to her 150 or so dogs in her will.
15. Yes, they do. But domesticated dogs have become lazy and stopped killing rats. In England, they hold a competition for 'ratting' by dogs. Bull terriers are known for their fancy in killing rats.
16. A well trained sniffing dog can actually 'track' a culprit for miles together as long as the smell is fresh and unaltered. A Doberman, named "Sauer", trained by Det-Sgt Kruger, in 1925 tracked a thief 100 miles across the Great Karroo, South Africa by scent alone !
17. Many pet dogs are liked by owners and also by neighbours. When the mongrel "Lazarus" died in San Francisco in 1862, an estimated crowd of 10,000 people attended the funeral.
18. Undoubtedly it is easy to pull anything on ice, In the annual 1,049 mile dog sled race from Anchorage to Nome, the record time is 14 days, 14 hours and 43 min by "Emitt Peters" in 1975 race. Outside of this, a 97 lb Newfoundland terrier, pulled 5,045½ lbs of weight on cement in 1979.
19. In 1977, a 'contract' worth \$ 10,000.00 was put out on the life of a very successful drug sniffing police dog named "Sergeant Billy" by the underworld in Savannah, GA. Shortly afterwards, an 8' high concrete wall was built around its kennel for protection of the prize dog.
20. Believe it or not, they can get laryngitis; but it is very rare. Reason : Dog's voice box (larynx) is not controlled by as many muscles as we have. (because they don't speak-they only howl-only one tone).

చివరకు తేలింది!

రాజకీయ పార్టీలు

(టెలన్ ఆమెరికాలో-ద్వైతం

రష్యా చైనాలో-అద్వైతం

(ఫ్రాన్స్ ఇండియాలో-

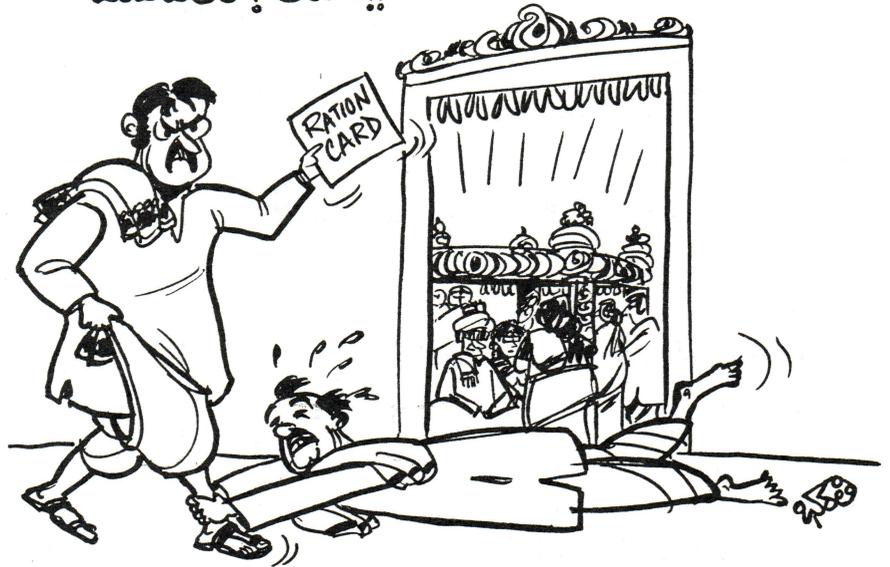
విశిష్టా నేకత్వం

ఏ పార్టీ స్ట్రాన్ ఆయితేనే

ప్రజల ప్రాబ్ రాలగొట్టానికి

—విష్టల వెంకటరావు

ఈ పెళ్లిక ససేమికి బప్పుకోను!
గ్రీక్ కార్డుండో అంటే ఉంది అని చెప్పి
ఇప్పుడు ఆకుపచ్చ రేషన్ కార్డు
చూపెడుతోరో? ఆయో!!

అమెరికా కార్టూను

The Fastest Way For Your Savings To Grow...

Earn highest interest

We pay the highest interest rates allowed by law on money deposited in India. No bank can pay higher rates on Foreign Currency Non Resident (FCNR - US dollars or pounds sterling) or Non Resident External (NRE - rupee) accounts.

Fast, efficient service

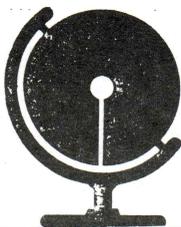
You are a valued customer at SBI, not an account number on a computer screen. Our employees give you fast, efficient service with up-to-date account information. Deposit your money in India and get personal banking service with all the benefits of modern banking technology. Our computerized services are spreading in India to continually improve our services for you.

It's easy to bank with SBI

Open and operate your accounts by mail. Or call us toll free to get current interest and exchange rates, account application forms or for information about your personal banking needs.

You can benefit by banking with SBI

- * No income, wealth or gift tax in India
- * Low minimum balances; no service charges to maintain account
- * Deposits fully repatriable in dollars
- * Loans freely available against fixed deposits
- * Earn interest from day of deposit

CALL TOLL-FREE 1-800-227-4309

STATE BANK OF INDIA where your money grows fast

NEW YORK: 460 PARK AVE. (57TH ST.) NEW YORK, NY 10022 • (212) 735-9600
42-08 MAIN STREET, FLUSHING, NY 11355 • (718) 445-3900
LOS ANGELES: 707 WILSHIRE BLVD., SUITE 1995, LOS ANGELES, CA 90017 • (213) 623-7250
CHICAGO: 19 LASALLE STREET, SUITE 200, CHICAGO, IL 60603 • (312) 621-1200

తెలుగువారికి ప్రత్యేక వసతులతో తెలుగు వ్యవహారం

TASNEEM, M.D.,

PEDIATRICS

Infants, Children and Adolescents

Office Hours By Appointment

**136-30 Sanford Avenue, Suite B
Flushing, NY 11355**

(718) 358-3100

39

LAKSHMI VADAPALLI, M.D.

Board Certified in Internal Medicine

* SPECIALIZING IN DIABETES *

New Patients Always Welcomed

Accept Co-Med, Medicare, Pro-Care, Healthways

(201) 821-0873

**1950 Highway 27
North Brunswick, NJ 08902**

Call for Hours and Appointment
Weekend and Evening Hours Available

WITH BEST COMPLIMENTS FROM

Dr. PRASAD R. GUDAVALLI

and

GOOD CARE NURSING AGENCY

1 Hanson Place, Suite 1412
Brooklyn, NY 11243

(718) 622-4300

Corals, Pearls, Jade, Crystals
Turquoise and Costume Jewelry
AT DISCOUNT PRICES

NEETHA CORALS
IMPORTER

Call: Neeta Acharya
34-36, 70th Street
Jackson Hts. NY 11372

- * 4 Blocks from Sam & Raj
- * 2 Miles from Hindu Temple
via Northern Boulevard
- * Open 7 days by appointment
- * Mail Orders Welcomed

(718) 779-2947

Shanthi Travel, Inc.

194 DIAMOND BRIDGE AVENUE
HAWTHORNE, NEW JERSEY 07507

Phone: (201) 423-4444

Fax: (201) 423-4459

AUTHORIZED AGENT FOR AIR INDIA

FULLY COMPUTERIZED SYSTEM

FRIENDLY & COURTEOUS SERVICE

ASSISTANCE WITH VISAS

ALL DOMESTIC & INTERNATIONAL TRAVEL PLANNING

COMPLETE VACATION & BUSINESS TRAVEL

Please call

Satyam or Shanthi Srikonda, CTCs

Hours

Mon, Thurs, Fridays: 10 am - 7 pm

Tue, Wednesdays: 10 am - 6 pm

Saturday: 10 am - 2 pm

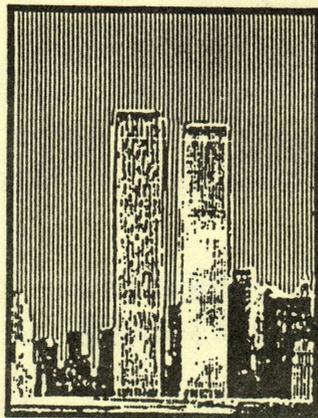
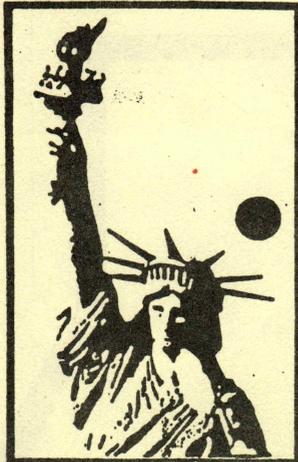

Travel Agency

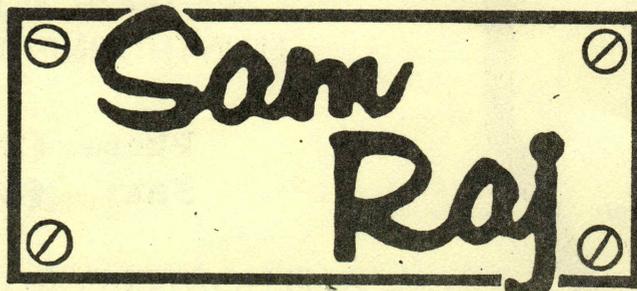
Representative

SAM & RAJ

NEW YORK'S NEWEST
LANDMARK

KING OF OVERSEAS AND DOMESTIC APPLIANCES

SEIKO AND CITIZEN
WATCHES - UP TO 50% OFF

•
LARGE SELECTION OF COLOR TV'S

•
STEREO

•
LARGE SELECTION OF HOUSEWARE PRODUCTS

•
MICROWAVE OVENS, MAJOR APPLIANCES, TELEPHONES

•
ALL KINDS OF AUDIO AND VIDEO CASSETTES

•
LARGE SELECTION OF CAMERA, V.C.R.'s & CAM CORDERS

•
CANON COPIERS

(718) 651-6969

(718) 446-1004

Sam and Raj

The Appliance People

37-08 74th Street, Jackson Heights, N.Y. 11372
(718) 651-6969 / (718) 651-6971

Transfer of residence customers should
call for special deals on all major
appliances and shippings

Open 7 Days A Week   Years of Savings & Service